B103 / c / 19 / 4

National Library
Bibliothèque nationale
APR 21 1983
NEWSPAPER
SION DES JOURNAUX

LATVIJA AMERIKĀ

LATVIAN LANGUAGE NEWSPAPER
Published weekly by the
Latvija Amerika Publishing Limited
Business Offices: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4M 2E9, Canada. Editor-in-Chief **A. Kundrats**, 465-7902. USA Editorial Offices: New York, Editor **V. Irbe**, 4035 Rombouts Ave., Bronx, NY 10466; Chicago Editor **V. Jaunkalnietis**, 1805 Taylor Ave., Racine Wis. 53403; California Editor **Karlis Kalejs**, 3822 Markridge Road, La Crescenta, CA 91214.

NR. 16 **SESTDIENA, 1983. GADA 16. APRĪLIS** **33. GADS** **SATURDAY, APRIL 16, 1983.**

SECOND CLASS MAIL **REGISTRATION NUMBER 2249** **CENA 1 DOLARS**

Kanadas Daugavas Vanagu 31. salidojuma dalībnieki un viesi.

Sardzes maiņa Kanadas DV vadībā

Daugavas Vanagu gadskārtējo delegātu salidojumu Toronto DV namā 9. aprīļa rītā ievadīja zemes valdes priekšs. vietn. A. Kalupnieka uzruna. Ar klusuma brīdi godināja nesen mūžībā aizsaukto ALAs priekšs. Jāni Riekstiņu. Tāpat pieminēja arī mirušos Kanadas DV saimes piederīgos. Svētbrīdi vadīja māc. A. Dūmiņš no Port Kolbornas.

Zemes valdes priekšs. V. Plūdons uzrunā norādīja, ka organizācijas darbs aizvadītajā gadā bijis sekmīgs. Viņš pateicās par lielo atbalstu un sadarbību, ko saņēmis, veicot 6 gadus DV Kanadas valdes priekšnieka pienākumus.

Kanadas vanadžu vad. Nora Pulciņa aicināja arī turpmāk saslēgties kopīgā darbā.

ASV viesis — Zemes valdes priekšs. A. Spārniņš aplieciināja Kanadas un ASV DV saimes ciešās saites un kopīgos pasākumus.

LNAK valdes priekšs. T. Kronbergs pateicās par labo sadarbību Latvijas brīvības labad un vēlēja Kanadas DV saimei modri stāvēt nacionālo centienu sardzē.

Sekoja daudzu organizāciju un draudžu un DV Toronto nod. pr-ža vietn. L. Ozola apsveikumi. Rakstveidā ar laba vēlējumiem sveica DV priekšn. J. Frišvalds, globālā vanadžu vad. Austra Liepiņa, organizācijas goda priekšn. Vilis Hāzners, vanadžu goda pr-ce Marija Ķeņģe, goda biedrs archibīsk. Arnolds Lūsis, citu DV zemju vadītāji.

Aija Abene pastāstīja par Pretkomūnisma līgas konferenci Tokio, kur tā piedalījusies par novērotāju ar Kanadas DV materiālu atbalstu.

DV vairogu par nenogurstošu darbu šoreiz saņēma Arnis Ķeksis. Pelnīto balvu klusā, bet lielā darba veicējam pasniedza V. Plūdons.

Sekmīgākās DV nodaļas izvērtēšanas komisijas priekšs. Z. Masīte ziņoja, ka DV Toronto nod. iegūst arī šogad pirmo vietu ar 1490 punktiem, seko Sv. Katrīnas (1077), Hamiltona (795), Montreala (672), Londona (646).

Ceļojošo balvu saņēma nod. priekšs. Z. Akots ar vanadžu kopas vad. A. Jākobsoni. Sapulce īsi, bet apsvērti pakavējās pie Zemes valdes darbības veikumiem un pēc revīz. komisijas (A. Kalviņš, K. Rēvalds, P. Vītols), kuŗa arī izpildīja mandātu kom. pienākumus, ziņojuma, izteica pateicību darba veicējiem.

Abu dienu darba sesijas gaitā delegāti izmainīja domas par svarīgākiem latviešu trimdas aktuāliem jautājumiem.

Piešķīra ievērojamas summas Kristus Dārzam, kuŗa vad. konsuls Dr. Ed. Upenieks bija ieradies svētdienas rītā sveikt salidojumu. Arī Patiesības Fonds, LNF, LNAK saņēma ievērojamus piešķīrumus.

Pieņēma vairākas nozīmīgas rezolūcijas, to starpā arī lēmumu atspēkot nepamatotus apvainojumus, kas vērsti pēdējā laikā pret DV organizāciju Kanadā.

Tā kā līdzšinējais valdes priekšsēdis V. Plūdons vairs nekandidēja, tad aizklātā balsojumā, piedaloties 26 delegātiem (25 par, 1 atturoties) par jauno valdes priekšsēdi ievēlējaGuntaru Brikmani un atklātā balsošanā par DV CV loc. Arvīdu Kalupnieku (25 par, 1 atturas). Tā kā ilggadējais DV KV loceklis E. Treilons turpmāk valdē vairs nevēlējās palikt, tad no jauna viņa vietā ievēlēja A. Ancānu. Pārvēlamos loc. P. Vasariņu, V. Kārkliņu, Elmu Miniati ievēlēja atkal no jauna. Revīzijas komis. ar aklamāciju ievēlēja līdzšinējos A. Kalviņu, K. Rēvaldu, P. Vītolu. Un goda tiesā līdzšinējos — E. Robežgruntnieku, J. Gailīti, O. Ieviņu.

Sapulci lietišķīgi vadīja E. Robežgruntnieks ar Dr. G. Šubiņu (Kičenera), protokolēja R. Alksnis ar A. Kalupnieku. Salidojuma nobeiguma vārdos priekšs. G. Brikmanis aicināja saslēgties rokās kopīgam darbam par godu Mātei Latvijai.

O. K.

Neattaisnojamu apvainojumu akcija

ALEKSANDRA ĶEGUMNIEKA SPECIĀLRAKSTS LATVIJAI AMERIKĀ

Kopš mēs kā politiski bēgļi atstājām komūnistu okupēto tēvzemi, vara,kas mūsu tautai nolaupīja brīvību, visiem līdzekļiem ir centusies apklusināt mūsu balsi. Mēs ar savu klātieni vien jau esam mēma apsūdzība varmāku režīmam, atgādinot rietumiem, ka mēs te esam nākuši meklēt dārgāko mantu — brīvību. Mēs aizvadītos gados esam klauvējuši pie rietumvalstu sirdsapziņas durvīm, lai, atgādinot mums nodarīto pārestību, prasītu brīvību mūsu nelaimīgai tautai. Mēs esam apsūdzējuši Kremli nevainīgu cilvēku vajāšanās, cilvēka tiesību mīdīšanā kājām un reizē arī brīdinājuši rietumu pasauli no briesmām, kas tai draud no komūnisma dominēšanas ekspansijas plāniem.

Komūnistu parastais paņēmiens ir katru savu politisko pretinieku nolamāt par fašistu. Ja fašisms vispār šodien vēl kaut kur pastāv, tad tas ir sarkanais fašisms, ar kuŗa palīdzību komūnistu funkcionāru saujiņa uzmetusies par kakla kungiem apspiesto tautu miljoniem Sarkanajā impērijā. Diemžēl, rietumos arī sociālisti itin viegli mētājas ar fašisma piedēvēšanu savu ideju pretiniekiem. Čekas sūtīto rūdīto aģentu uzdevums ir bijis iznīcināt ikvienu, kas cenšas atklāt politiski naīvajiem vai nepiedzīvojušiem komūnisma īsto seju. Kad šabloniskais fašista apzīmogojums nedeva cerētos panākumus, čeka katru pretkomūnisma cīnītāju nosauca par nacistu kolaborantu, piedevām vēl piedēvējot neeksistējošus kaŗa noziedznieku grēkus.

Čeka veikli iespēlēja pret baltiešiem un citu Austrumeiropas tautu nacionālistiem viltus apvainojumus žīdu aktīvistu rokās, kas ne bez pamata cenšas atriebt savu 6 milj. nacistu nogalināto tautasbrāļu upuŗus.

Ja pie kāda rokām ir pielipušas nevainīga cilvēka asinis, tad mēs no tā norobežojamies, vienalga, vai tas būtu latvietis, vācietis, arabs vai žīds. Melnās avis no savas saimes mēs esam padzinuši un ar gandarījumu jākonstatē, ka to skaits nav bijis liels, un nedaudzie arī saņēmuši pelnītu sodu par saviem darbiem.

(Turpinājums 20. lp.)

LATVIJA AMERIKĀ

SESTDIENA, 1983. GADA 16. APRĪLIS, 16. NUMURS.

Latviešu nedēļas laikraksts, iznāk sestdienās. Izdevējs — Latvija Amerikā Publishing Ltd. Valdē — V. Plūdons, T. Kronbergs, A. Šterns. Laikraksta atbildīgais redaktors — A. Kundrats. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9, tālr. 465-7902. Nujorkas redakcijas vadītājs: V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N. Y. 10466, U.S.A. Tālr. 1-212-994-7917. — Čikagas redakcijas vad. A. Zaube, 3353 N. Avers Avenue, Chicago, Ill. 60618. Redaktors Austrālijā Ed. Šmugajs, 28 Taffs Ave., Lugarno, NSW 2210, Australia.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos materiālus neuzglabā, bet pēc vēlēšanās sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītos rakstos izteiktās domas ir raksītāja personiskais uzskats un ne katrā gadījumā atbilst red. viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV: par vienu gadu — 40 dol., 6 mēnešiem — 21 dol., 3 mēnešiem — 12 dol. Atsevišķa numura cena 1 dol.

Sludinājumu maksa sludinājumu daļā $5.00, tekstā $6.00, pirmajā vai pēdējā lp. $10.00 par 1 collas telpu. Sarīkojumu kalendārā $1.50 par rindiņu, atkārtojot 4 reizes un vairāk 25 proc. atlaide. Laikraksta abonēšana un sludinājumi — tālrunis 466-1514.

MEMBER ETHNIC PRESS ASSOCIATION ONTARIO

Laikraksta apgāds patur tiesības atsevišķos gadījumos sludinājumus arī nepieņemt. Ja nodotā sludinājumā laikrakstā ieviesusies kļūda, tad šis sludinājums tiks atkārtots bez maksas. Laikraksta apgāds par kļūdaini ievietotu sludinājumu atbildīgs tikai par tādu summu, cik pēc sludinājuma likmes izmaksājusi kļūdaini iespiestā teksta telpa. Grozījumus sludinājumos var pieteikt ne vēlāk kā vienu dienu pēc sludinājuma nodošanas.

No ziemas miega mosties, bet izbeidz pats sev rokā kosties! Dadža z-m. L.A.

Viktors Kalniņš

Kas vainīgs?

Pašreiz padomju presē nav svarīgāka temata par darba disciplīnas pārkāpumu apkaņošanu. Šī kārtējā kampaņa pat aizēnoja aicinājumu reālizēt ,,pārtikas programmu''. Kā jau visas tādas kampaņas, tā ir ieplānota, lomas jau iepriekš sadalītas. Pēc pagājušā gada partijas centrālkomitejas novembŗa plēnuma un Andropova runas Maskavas uzņēmumi pasludināja cīņu par ražošanas kārtības un darba disciplīnas tālāku pilnveidošanu, kā arī cīņu pret nesaimniecisku rīcību. Protams, visā valstī maskaviešu iniciātīvu visādi atbalstīja. Tikai šoreiz ar tā saucamo iniciātīvu vairs nepietiek. Bija jāiesaista darbā ne vien propagandas aparāts, bet arī milicija un čeka.

Lai gan strādnieku morāles krišanās un ar to saistītie pārkāpumi darbā ilgst jau daudz gadu, vara līdz šim neredzēja reālu ceļu šīs problēmas atrisināšanai. Aprobežojās ar dažiem propagandas rakstura pasākumiem. Jaunā partijas un valsts vadība izmisīgā situācijā, kad tautsaimniecībā valda nekārtība un izšķērdība, korrupcija un zādzības, nolēma ķerties pie radikālām metodēm. Padomju presē, pretēji ražošanai iepriekšējā perioda ainai, publicēti daudzi materiāli, kas parāda, cik vienaldzīgi darbaļaudis izturas pret ražošanu, cik neatbildīgi vada uzņēmumus, cik izplatīta korrupcija, birokratisms, kādus apmērus sasniegusi plēgurošana darba laikā. Viss tas acīm redzot sasniedzis tik katastrofālus apmērus, ka noliegt to nav nozīmes.

Cīņā 5. februārī ar rakstu Priekšzīmīgu ražošanas kārtību un darba disciplīnu šos jautājumus skaidro Latvijas PSR prokurors Dzenītis. Darba disciplīnas ievērošana Latvijā esot īpaši svarīga, jo ,,mūsu republikā, tāpat kā dažos citos valsts reģionos, darba resursu nepietiekamības dēļ praktiski nav iespējams paplašināt ražošanu. Tomēr republikā nav mazums rūpniecības uzņēmumu, kolhozu un padomju saimniecību, kur disciplīnas pārkāpumi — neierašanās darbā, nokavēšanās un priekšlaicīga aiziešana nodara lielus zaudējumus.'' Par lielākiem grēkāžiem nosauc būvmateriālu ražošanas, vieglās rūpniecības, mežsaimniecības un mežrūpniecības ministriju uzņēmumus.

Tālāk Dzenītis raksta: ,,Tāpat kā neattaisnotie kavējumi, trauksmi rada alkoholisko dzērienu lietošana, kas bieži vien noved pie darba drošības noteikumu pārkāpšanas un ir par cēloni nelaimes gadījumiem.'' Būtu jāpapildina Latvijas prokurors, ka ne jau tikai alkoholisko dzērienu lietošana ir cēlonis nelaimes gadījumiem. Par darba intensifikāciju un drošības normu neievērošanu padomju propaganda nekad skaļi nebrēc. Bet lietot alkoholu uzņēmumos ir ļoti sena padomju tradicija. Vienīgi tagad tā ir tik ļoti izplatījusies, ka jāveido speciālas brigādes, kas darba laikā ķer stipri iereibušus.

No Maskavas un citām pilsētām tagad pienāk ziņas par valdības praktiskiem pasākumiem darba disciplīnas nostiprināšanā. Par tiem gan padomju presē neko neziņo, bet milicija tagad tvarsta uz ielām, veikalos, frizētavās, restorānos, pat pirtīs, tos, kam tajā laikā būtu jāatrodas darbā.

Kādus pasākumus disciplīnas nostiprināšanai ieteic Latvijas prokurors Dzenītis (protams, pilnīgā saskaņā ar augstāk stāvošu partijas organu un Maskavas priekšniecības instrukcijām)? Kas pēc viņa domām ir atbildīgs par nenormālu stāvokli ražošanā? ,,Kā liecina prokurātūras izdarītās pārbaudes, rūpniecības uzņēmumos, organizācijās, iestādēs vēl vienmēr pilnīgi nepiemēro likumā paredzētos līdzekļus. Administrācija ir tiesīga darba disciplīnas pārkāpējus sodīt disciplīnāri: pārcelt uz trim mēnešiem zemāk atalgotā darbā vai pazemināt amatā uz tādu pašu laiku vai atbrīvot no darba.''

Strādnieku sodīšana par disciplīnas pārkāpumiem tomēr izraisa zināmu protestu kā pašu strādnieku, tā arī dažu speciālistu vidū. Darba disciplīnai jāsākas ar pareizu darba organizāciju, kārtību vadīšanā un apgādē. Kāda var būt kārtība, ja ministrija apgādā uzņēmumu tikai ar pusi no nepieciešamās izejvielas. Jau iepriekš jāparedz dīkā stāvēšana, bet vēlāk sturmēšana un virsstundas. Protams, arī pārtikas un preču apgādes problēma ir centrālajā vietā starp tiem iemesliem, kādēļ strādnieki ir tik maz ieinteresēti darbā. Milicijai un čekistiem iejaucoties, uzplaukums dzīvē nav paredzams.

Lasītāju Vēstules

ALBINS DRAVNIEKS ATBILD

LA 2. apr. nr. Kārlis Purkalītis man pārmet, ka ,,Albins Dravnieks Lasītāju vēstulē lieto pilnīgi neakadēmisku loģiku, kritizējot T. Sīļa rakstu LA 51/51. numurā.'' Lai par maniem rakstiem spriež paši lasītāji.

Diemžēl, Lasītāju vēstules nav īstā vieta akadēmiskām debatēm. Šīs vēstules nav nekādas disertācijas, vēstulēs mēs varam tikai īsumā pateikt savas galvenās domas, bez sīkākiem pamatojumiem un izstrādājumiem. Mēs varētu vēlēties tikai lietišķīgas debates, kad abas puses runā tikai par tematu, neaizkarot personiski oponentus (kā to savos rakstos ir darījuši T. Sīlis un K. Purkalītis).

Runājot par pretošanās nepieciešamību 1940.g. jūnijā, mani oponenti laužas nepareizās durvīs: kamēr es runāju par *principu* (kas būtu jāieliek arī mūsu satversmē), ka neatkarību nedrīkst atdot bez cīņas, lai cik īsa tā būtu, — mani oponenti nodarbojas ar citiem tematiem, piemēram, ka mums nebija nekādu izredžu uzvarēt (T. Sīlis), ka 1940.g. 17. jūnijā aizrestoti vagoni pie krievu robežas palika tukši tādēļ, ka nevienu krievu nenogalināja (K.Purkalītis), kam jānotiek, tas notiek, bez Dieva ziņas pat mats nenokrīt no galvas (St. Vasarājs LA 9. nr.). Es tam visumā piekrītu, bet tie ir pavisam citi temati. Nekādi praktiski apsvērumi nemaina manu uzskatu, ka neatkarību nedrīkst atdot bez cīņas. Praktiskie apsvērēji izsmēja arī kalpakiešus, sauca tos par fantastiem, ka maza saujiņa gribot cīnīties ar lielo Krieviju.

Lietišķīgu debašu pirmais noteikums ir, ka abas puses runā par vienu un to pašu tematu, nevis viens otram gaŗām, par citām lietām.

Mums ir dažādas gara spējas, iedziļināšanās un izpratne, tāpēc arī bieži redzam lietas dažādā gaismā. Tieši tāpēc jāievēro vispārēja iecietība pret oponentiem.

Domu izmaiņa lasītāju vēstulēs nenozīmē, ka mēs katrreiz viens otru pārliecināsim, bet domu izmaiņā nekad nebūtu jānonāk līdz nevajadzīgiem asumiem un stipro epitetu lietošanu, kas tikai liecina, ka stiprāku argumentu mums nav un debates īstenībā esam jau zaudējuši.

Albins Dravnieks
Kalamazū.

ĪSTAS SKAIDRĪBAS LABAD

Atbildot uz 12. marta J. Dimanta sr. lasītāju vēstuli laikrakstā Latvija Amerikā, vēlos informēt, ka Amerikas Latviešu Apvienība, lai pārvaldītu Latviešu Studiju Centru, ir izveidojusi divas padomes: akadēmisko un saimniecības. Saimniecības padomē ir Ādolfs Artmanis, Lija Klaumane, Valdis Muižnieks, Uldis Šmidchens un ēkas galvenais būvētājs Kārlis Zobs. Studentu pārstāvis ir Samuēls Knochs III. Šīs personas visas dzīvo Kalamazū un pārrauga lielāko tiesu LSC darbu. Studentiem ir arī sava padome, un *šīs* padomes priekšgalā ir Juris Bļodnieks.

Tanī pašā numurā bija cita lasītāja vēstule. Kā students vēl gribētu piebilst, ka Dr. Lalitas Muižnieces stundās neesmu mācījies par okupētās Latvijas dzejniekiem, nedz viņu darbiem, un tas nav mūsu programmā paredzēts. Lūdzu tautiešus stāties sakaros ar mums, LSC studentiem, lai novērstu turpmākus pārpratumus.

Juris Bļodnieks,
Latviešu Studiju Centra studentu padomes pr-sēdis.

Viktors Irbe

Palieciet savās vietās

K. Siljakovs „Mana atbilde", kāda laikmeta memuāri, 1. daļa, Gaujas apgāds, brošēta, 299 lp.

Grāmata ir notikumu un apstākļu apraksti vēsturiskā skatījumā ar politiska apskata piejaukumu. Uzrakstīta neparasti spilgti, kaut garos un sarežģītos teikumos ar krietnu pieturas zīmju trūkumu. Autors neizplūst sevis slavināšanā, stāstījums ir atturīgs un iespējami objektīvs. Parasti politiķi savās atmiņās pārlieku izcēluši savus „nopelnus", bet daži vidējās pakāpes virsnieki savus „varoņdarbus". Siljakovs no tā ir izvairījies.

Apskatītie notikumi galvenokārt ir Latvijas neatkarības pēdējie gadi un komūnistu ienākšanas laiks. Grāmatas sākuma posmu autors veltījis Liepājas pilsētas vēstures aprakstam, pieminot zīmīgākos notikumus un gadījumus.

Plašāks apraksts veltīts 1934. gada 15. maija notikumiem, analizējot tā laika apstākļus un Kārļa Ulmaņa ietekmi.

Tirdzniecības un Rūpniecības kameras pilnsapulcē vadonim nolikts krēsls kā tronis visu krēslu rindu priekšā. Skolēni viņam kaisa ziedus ceļā. (110. lp.). Pieminēta Ulmaņa runa radiofonā, kur viņš repatriantiem sauc: „Lai brauc, lai brauc visi tie, kas grib, bet uz neatgriešanos!"

Autors atklāj, ka pēc krievu bažu ierīkošanas Latvijas teritorijā no Liepājas dotas ziņas angļiem un vāciešiem, minot arī personas, kas to darījušas. Ziņas nogādāja caur angļu un vācu jūrniekiem, bet drīz šī iespēja zuda.

Liepājnieki domā, ka bažu izīrēšana krieviem varētu būt pareizā pieeja. Pat jaunākā paaudze pievinojās vecākās paaudzes uzskatam, kaut bažu līguma līgšanas laikā bijusi gatava kauties kaut vai ar kulakiem. „Ja būtu jānonāk īslaicīgi zem svešas varas, tad labāk zem dumjā krieva nekā iedomīgā vācieša", liepājnieki domājuši (120 lp.).

Grāmatā publicēts ģen. J. Baloža raksts Ulmanim, atgādinot, ka tautai un zemei abi kopīgi apsolījuši jaunu satversmi, tāpēc abiem kopā jāstrādā, lai pie tādas tiktu. Ģenerālis no valdības „izstājās".

Autors aprakstījis apstākļus, kādi bijuši Liepājā laikā, kad tur ierīkoja krievu bazes. Tur izplatīts Krievijā iespiests komūnistu laikraksts uz slikta papīra. Žīdi negrib latviski sarunāties, bet lepojas ar krievu valodas zināšanām. Pēc 1938. gada 1. oktobŗa poļi negribēja būt latvieši, jo Polija bija kļuvusi lielvalsts. Tā bija ieguvusi ar vāciešu starpniecību Češinas apgabalu no Čechoslovakijas. Arī lietuvieši turējās pie savas valodas.

Autors drāmatiski pratis attēlot satraukumu latviešos, kad krievi okupēja Lietuvu. Liepājnieki vēlas iegūt tuvākas ziņas un apstākļu analizi, pa starpām rodas dažādas baumas. Daugavpilī notiek dziesmu svētki, bet arī tur ir satraukums. Liepājnieki izsalkuši pēc ziņām, mēģina saklausīt kaut ko pa radio.

Pēc aizsargu izsludinātās trauksmes ieradušies daudzi, bet daži tomēr neparādās, kaut agrāk tos uzskatīja par nacionāliem cilvēkiem. Latvijas neatkarības laika pēdējos gados tomēr ieaudzināts nacionālisms. Daži solījās: „ja vajadzēs, labāk stāvus mirsim, nekā atkāpsimies svešu varu interešu priekšā." Sākumā cilvēki vēl tic, ka ar krieviem panākta kāda vienošanās, kas tikai valdībai zināma, bet drīz jāatzīst, ka tie ir maldi.

Aizsargu organizāciju likvidē, preses stils ir mainījies, tur tagad iespiež dažādus nepamatotus apvainojumus. Izsludina jaunas vēlēšanas, bet tauta atkal pieviļas. Rodas neapmierinātība ar valdības un prezidenta Ulmaņa darbību. „Pārsteidza tas, ka starp valdības piederīgiem neatradās neviena ar mugurkaulu, kas sava lepnuma un tautas interesēs būtu ar mieru iet to pašu ceļu, kādu izvēlējās ģenerālis Bolšteins (nošāvās). Drīz jāatskatās, ka katram jāmēģina glābties, kā katrs var, nacionālās jūtas katrs mēģina apspiest vismaz uz ārieni.

Grāmatā aprakstīti visi komūnistu saraksta kandidāti jaunajai saeimai, kā arī jaunās valdības sastāvs un locekļu raksturojums.

Bezzemnieki saņem 10 hektārus zemi, daži vēlāk no tās grib̄etu tikt vaļā. Neparasts ir apgalvojums, ka gandrīz visiem desmit hektārniekiem zeme bijusi jāpērk, ar parakstu apsoloties sniegt ziņas par citiem cilvēkiem padomju drošības iestādēm. Liekas, ka šī ziņa vismaz daļēji pārspīlēta. Autors strādājis pilsētā, mazāk pazinis lauku apstākļus.

Pēdējo neatkarīgās Latvijas vēsmu liepājnieki sajūt, kad ostā ienāk kuģis „Skrunda" ar Latvijas karogu mastā. Strādnieki sagaida kuģi ar paceltām cepurēm un urrā saucieniem, kas uz brīdi apmulsina komūnistus, bet jau nākamajā dienā viss apklust.

Grāmata beidzas ar 14. jūnija izsūtīšanām. Ir vēl daudz citu notikumu aprakstu un apstākļu vērtējuma.

Autors min, ka jaunās krievu pases izņēmuši tikai ap 5 proc. no veco Latvijas pasu īpašniekiem. Šis skaitlis liekas pārāk mazs, Ziemeļvidzemē šis skaitlis bija krietni lielāks.

Grāmata ir toreizējā laikmeta objektīvs vērtējums, kur autors apraksta savus un citu cilvēku iespaidus. Viņš nav slēpis ne savas neveiksmes, ne kļūdas. Lasot grāmatu, lasītājs pārdzīvo vēlreiz gan laimīgos Latvijas neatkarības laikus, gan mulsinošo komūnistu okupācijas gadu ar visām nejēdzībām un dažreiz arī vientiesību. „Palieciet savās vietās, kā es palikšu savā", Ulmanis drošināja tautu. Tomēr pats viņš bija spiests ar savu parakstu iznīcināt visu, ko viņš tautai bija radījis.

Neviens tomēr nezina, cik brīvprātīga bija viņa izšķiršanās, ja vispār viņam tāda iespēja bija. Tāpat nav zināms, kādus spaidus lietoja okupanti viņa ietekmēšanai.

Grāmata ir svarīga tā laika dokumentācija. Autors publicējis daudz vēstures faktu, kaut liekas, ka daudz informācijas ņemts no vācu avotiem un lietoti vācu nosaukumi vai rakstība (Austrijas valsts galva Schusnings, cīņas pie Duenkirchenas). Autors raksta, ka gaisakuģis Hindenbergs sadedzis pie Baltimoras, ASV. Tas aizdegās 1937. gada 6. maijā pie Lakehurstas, Nudžersijā, kas ir ap 50 jūdzes (80 km) uz austrumiem no Filadelfijas. Grāmatā norādīts, ka pēdējā Latvijas neatkarības gada ziemas aukstākā diena bijusi —42 gradi Celsija. Ziemeļvidzemē šī ziema bija dažus gradus aukstāka, sasniedzot Rūjienā —45 un dienu iepriekš —44 gradus. Tomēr skolas darbojās arī šinī aukstumā.

Autors lietojis garus teikumus ar dažādiem iespraudumiem, kas apgrūtina lasīšanu un dažreiz var radīt pārpratumus.

Amerikas latviešu teātŗa

VAŠINGTONAS ANSAMBĻA

Valdemāra Kārkliņa

SARKANVĪNS

viesizrādes

Izrādē piedalās: Hilda Prince, Gita Vāgenheima, Vilnis Baumanis, Ārijs Dubinskis, Kārlis Ķuzulis. Režisore: ANDA URŠTEINA. Dekorātors: LAIMONS EGLĪTIS. Mūzikas konsultants: ANDREJS LINDBERGS.

HAMILTONĀ
PIEKTDIEN, 22. aprīlī, pl. 19.30
Dalewood skolas auditorijā, 1150 Main St.W.
Ieejas kartes $10 un $9. Pensionāriem un skolniekiem $8 un $7; iepriekšpārdošanā pie E. Gulbes 136 Emerson Str., tel.: 529—2414.

TORONTO
SESTDIEN, 23. aprīlī pl. 19
Bickford Park skolas auditorijā, 777 Bloor St.W.
Ieejas kartes $10 un $9, pensionāriem un skolniekiem $8 un $7.

Iepriekšpārdošanā:

Latviešu Namā DV grāmatnīcā no pl. 11—19.30, sestdienās no 9—13.

Latviešu Centrā DV grāmatnīcā, no otrdienas līdz piektdienai laikā no 15—20, sestdienās no pl. 10—15. Svētdienās azaida laikā no pl. 12—15.

Izrādes dienā stundu pirms sākuma pie kases.

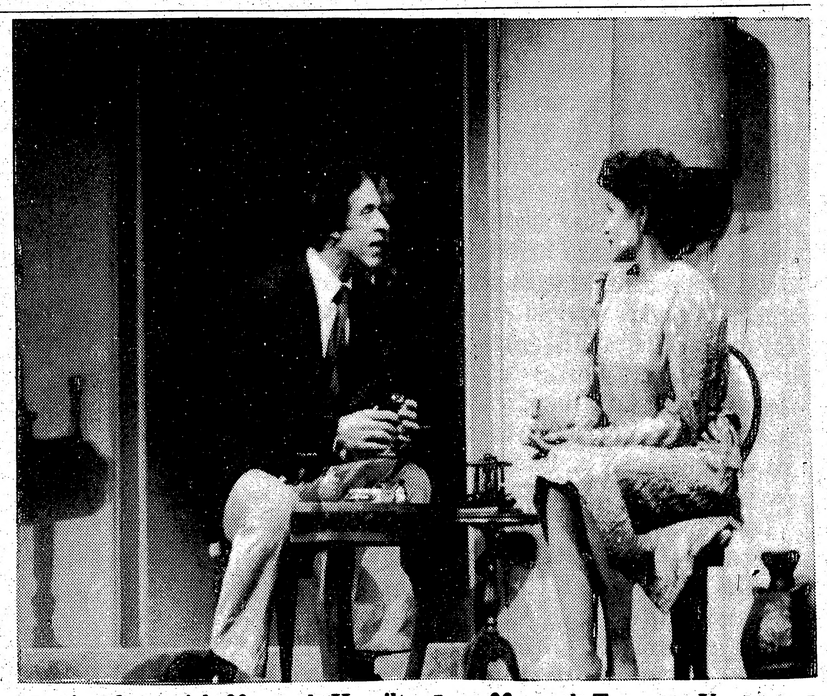

Amerikas latviešu teātŗa Vašingtonas ansambļa Valdemāra Kārkliņa komēdijas Sarkanvīns izrādes notiek 22. aprīlī Hamiltonā un 23. aprīlī Toronto. Uzņēmumā no kreisās: Hilda Prince, K. Ķuzulis, G. Vāgenheima un A. Dubinskis. 2. uzņēmumā Vilnis Baumanis un Gita Vāgenheima.

Jāni Riekstiņu pieminot

Amerikas Latviešu Apvienības valdes priekšsēdis Jānis Riekstiņš aizgāja mūžībā ALAs valdes sēdes laikā 1983. g. 26. martā, Silver Springā, Merilandē. Zīmīgā kārtā šī sēde iezīmēja Jāņa Riekstiņa darbības pagriezienu, jo viņš bija izšķīries nākošajā ALAs kongresā vairs nekandidēt ALAs valdes priekšsēža amatam un koncentrēties tieši mūsu izglītības un kultūras jautājumu risināšanai. Viņa vēlēšanās bija būt nākošajam ALAs Izglītības biroja un apgāda vadītājam. Tas ir ļoti raksturīgi Jānim Riekstiņam — nepārtraukti saredzēja savam darbam jaunus apvāršņus un iespējas. Viņš bija nenogurdināms darbinieks, kas sevi nesaudzēja un meklēja vienmēr jaunas izpausmes, kā strādāt latviešu tautas labā. Tas ir arī ļoti raksturīgs Riekstiņam, jo latviskā izglītība bija viņa sirds lieta, un līdz pēdējam brīdim viņa domas saistījās ar latviešu jaunatnes audzināšanu, sevišķi Latviešu Studiju Centru Kalamazū.

Jānis Riekstiņš ienāca latviešu sabiedriskā darbā kā draudzes darbinieks. Šajā ziņā viņš bija un palika „baznīcas cilvēks", kas augstu vērtēja mūsu draudžu darbu. Neskaitāmas darba stundas ir ieliktas Ņujorkas latviešu ev. lut. draudzes darbā. Tik daudz ir veltīts tieši Ņujorkas latviešu sabiedrībai un draudzei, strādājot gan draudzes revīzijas komisijā, valdē un beidzot par priekšnieku.

Darbs lielākajā latviešu draudzē pavēra Jānim Riekstiņam iespējas darboties visas latviešu sabiedrības apjomā. Viņa pirmā ienākšana ALAs darbā bija kā kongresa delegātam un vienam no kongresa sekretāriem. Ar šo amatu sākot, Riekstiņš ir veicis ALA daudz un dažādus darbus — vispirms revīzijas komisijā un tad valdē — vadot ALAs apgādu, esot priekšsēža vietniekam un beidzot priekšsēdim. Pēdējā amata uzņemšanās notika traģiskos apstākļos, valdes priekšsēdim Ādolfam Lejiņam pēkšņi aizejot mūžībā. Ādolfu Lejiņu Riekstiņš ļoti cienīja un vienmēr uzskatīja par savu piemēru. Vairākas reizes Riekstiņš piezīmēja, ka tā ir visskaistākā aiziešana — mirt stāvot darbā par Latvijas brīvību. Zīmīgā kārtā, Dievs bija nolēmis tieši tā — Riekstiņš mira īsi pēc ALAs valdes sēdes pirmā posma beigām. Viņam jau bija plašāki plāni nākamajai dienai.

Kā ALAs priekšsēdis Jānis Riekstiņš piedalījās aktīvi PBLA valdē, Apvienotajā Baltiešu Komitejā un Pasaules Baltiešu Federācijā. Viņš vadīja ALAs Latviešu Institūta padomi, Latviešu Studiju Centra Akadēmisko un Saimniecisko padomi un citus ALAs pasākumus.

Savā darbā Jānis Riekstiņš bija uzcītīgs, pie visām lietām ķērās ar lielu entuziasmu un nevienu uzdevumu neuzskatīja par grūtu vai neiespējamu. Visiem patika viņa saticīgais raksturs, humora izjūta un optimisms. Pat kritiskos strīda brīžos Riekstiņš bija optimists, ka pretrunas ar labu gribu var vienmēr pārvarēt, atrast kopēju pamatu un visus iesaistīt kopējā darbā. Sabiedrības locekļu pārmetumus, kas dažkārt atgadās sabiedriskā darbā, viņš nekad neuzņēma personiski ar sarūgtinājumu, bet uzskatīja, ka tas ir tikai informācijas trūkums vai pārskatīšanās. Viņam patiešām patika strādāt arī tad, kad maizes darbā — grāmatvedības uzņēmumā — bija pavadītas ilgas stundas un kad cits varbūt būtu aizgājis mājās atpūsties. Jānim Riekstiņam interesēja detaļas, un viņš iedziļinājās tajās ar lielu uzmanību. Varbūt neviens ALAs priekšsēdis nepārzināja ALAs finances tik labi un sīki kā Riekstiņš. Viņš darbojās nepārtraukti, lai palielinātu ALAs līdzekļu bazi, sevišķi, lai celtu mūsu izglītības darbu.

Divi izcilākie sasniegumi Jāņa Riekstiņa darbā ir Latviešu Studiju Centra Mičigenā uzcelšana un izveidošana un latviešu enciklopēdijas papildsējumu sagatavošana. Tas ir savā ziņā zīmīgi, jo Riekstiņš nebija ne skolotājs, ne zinātnieks. Taisni otrādi — viņš bija praktisks darbinieks, profesionāls grāmatvedis (CPA), bet viņš zināja vienu lietu. Lai mēs kaut ko sasniegtu mūsu kultūrā un izglītībā, nav vajadzīgas tikai labas idejas un projekti, bet nepārtraukts praktisks darbs un padoms, lai tas īstenotos. Un to Riekstiņš prata. Stunda pēc stundas, telefona zvans pēc telefona zvana, vēstule pēc vēstules, un lielie darbi sekmējās. Nams Kalamazū cēlās, un enciklopēdijas pirmais sējums nonāca spiestuvē.

Katram ALAs valdes priekšsēdim ir savs stils, sava pieeja organizācijas darbam. Jāņa Riekstiņa pieeju darbam no vienas puses raksturoja brīvība un informālitāte, no otras puses, uzcītība un vēlēšanās darīt daudz lietu pašam. Lielākā daļa no Latviešu Studiju Centra līdzekļiem ir savākta ar Jāņa Riekstiņa personisko iniciātīvu. Ja neviens cits to nedarīja vai negribēja darīt, to izdarīja pats priekšsēdis.

Savā stājā Jānis Riekstiņš bija izcils patriots. Pats būdams latviešu karavīrs, viņš vienmēr palika cīnītājs par savu dzimto zemi. Šī cīņa varēja būt dažāda — rakstot neskaitāmus iesniegumus, demonstrējot Madridē vai pie Apvienotām Nācijām, sūtot telegrammas vai stiprinot tautiešus — bet visur Jānis Riekstiņš augsti cēla Latvijas vārdu. Latvija viņam bija dzīva, un viņš tai atdeva savu mūžu. Jānis Riekstiņš aizgāja jauns gados — sasniedzis 58 gadu vecumu, bet viņa darbi paliks liels piemērs un mudinājums mums visiem.

PBLA un ALAs valde
Visvaldis Klīve,
ALAs valdes priekšs. vietn.

Amerikas latvieši sēro

ALA priekšsēdi Jāni Riekstiņu pēdējā gaitā izvadīja ar sēru brīdi 30. martā Betlēmes baznīcā Bruklinā. Vaairākus gadus viņš bija Ņujorkas latviešu ev. lut. draudzes priekšnieks un pirmais Iekšpilsētas novada vecākais, kā arī bieži apmeklēja dievkalpojumus šinī baznīcā.

Pēc pēkšņās nāves 26. martā Vašingtonā viņu pēc pāris dienām pārveda uz Ņujorku. Izvadīšanas dienā Betlēmes baznīcā ap šķirstu bija novietoti daudzi organizāciju un privātpersonu sūtīti vainagi un ziedi. Goda sardzē stāvēja latviešu jaunieši, Ņujorkas draudzes un sabiedriskie darbinieki. Dievnamā bija pulcējušies ap 500 pavadītāju ne vien no Ņujorkas apkārtnes, bet arī no citām vietām ASV un no kaimiņzemes Kanadas. Piemiņas brīdis ilga divas stundas; pēc tam pagāja vēl pus stunda, kamēr visi apmeklētāji atvadījās no aizgājēja. Noslēgumā sēru viesi pakavējās lejas zālē. Ņujorkas mācītāja L. Zušēvica lasīja svētos rakstus, lūgšanu teica māc. R. Zariņš, bet svētīšanu prāv. A. Ozols. Spredikoja V. Klīve. Svētbrīdi kuplināja Ņujorkas draudzes Longailendas koris diriģenta R. Baloža vadībā un ērģelniece I. Šturma-Koble. Svētbrīdi noslēdza kopīgi nodziedāta Latvijas himna.

Kā pirmais no aizgājušā ALAs priekšsēža atvadījās prof. V. Klīve ALAs un ASV latviešu sabiedrības vārdā. Pēc tam runāja Latvijas sūtniecības vadītājs Vašingtonā A. Dinbergs, Pasaules brīvo latviešu apvienības priekšsēdis O. Pavlovskis, Latviešu nacionālās apvienības Kanadā priekšsēdis T. Kronbergs. DV ASV valdes vārdā runāja J. Lācis, no Latvijas korporāciju apvienības G. Meierovics, no Latviešu kara invalidu apvienības L. Apelis, no Igaunu nacionālās padomes P. Sārs, no Kultūras fonda L. Reiters, no Amerikas latviešu jaunatnes apvienības K. Zāmurs, no Latviešu gaidām Vesele, no skautiem J. Šķiņķis, no Latviešu studiju centra Juris Blodnieks un V. Muižnieks, no Baltiešu brīvības līgas A. Lambergs, no Amerikas latviešu palīdzības fonda A. Valters, no Tautiskās apvienības Bostonā V. Bērziņš, no BATUN I. Rupners, no Ņujorkas latviešu organizāciju padomes S. Grava, no DV apvienības Ņujorkā A. Braunfelds, no Ņudžersijas latviešu biedrības L. Pogainis, no Ņujorkas latviešu ev. lut. draudzes I. Vijums, no Čikagas latviešu organizācijām D. Rūse. Runāja pārstāvji no korporācijas Daugaviete un Vašingtonas skolas, no Rīgas franču liceja, no korporācijas un atsevišķiem draugiem. Rakstveida līdzjutību bija izteicis P. Norvilis trīs organizāciju vārdā.

Svētdien, 27. martā, dievkalpojumos pieminēja ALAs priekšsēža aiziešanu. Latviešu studiju centrā Latvijas karogs bija nolaists pusmastā. Ziedu vietā ienāca ziedojumi Studiju centram.

Par darbīgo ALAs priekšsēdi sēro ASV latvieši. **V. L.**

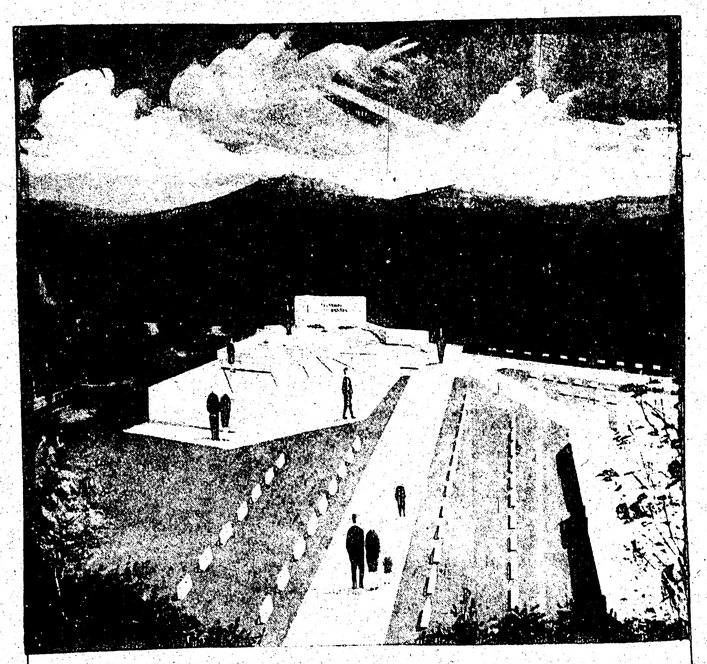

Dievkalpojums

LKIA BRĀĻU KAPOS KATSKIĻU KALNOS

ar urnu izvadi un piemiņas plākšņu iesvēti

notiks svētdien, 29. maijā, 1983.g. pulkst. 13.

Dievkalpojumā piedalās: Māc. R. Zariņš
Māc. I. Kalniņš
A. Gēliņš (bazūne)
M. Kristapsons (ērģeles)

Urnas izvadei piesakāmas Brāļu kapu administrātoram V. Gēģerim, „Rota", Elka Park, N.Y. 12427 līdz 1. maijam.

Latviešu iznīcināšanas sākums un turpinājumi

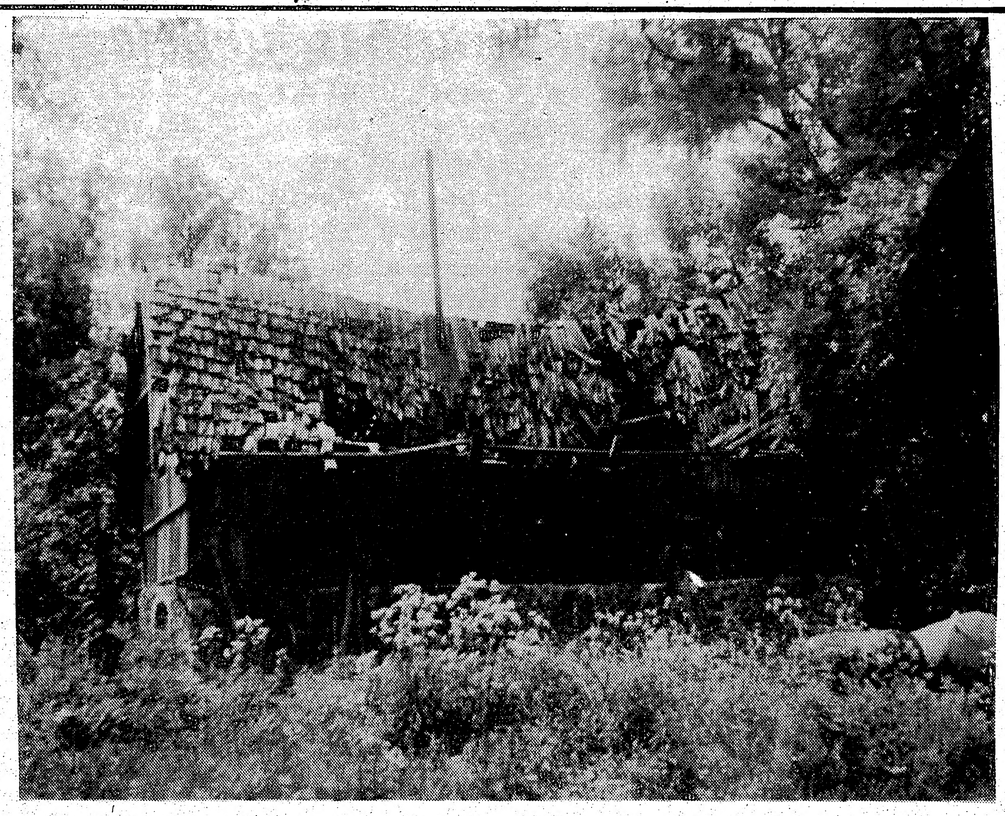

Elguču māju pagrabs, kuŗā kolchozs glabā pienu. LNF archīvs.

Kopš 1951. gada, kad iznāca These names accuse pirmais izdevums, esmu visu laiku veltīgi gaidījusi mūsu daudzo vēsturnieku pētījumus par šo baigo darbu. Man nav saprotams, kādēļ šos īstos pētījumus par mūsu tautas bojāejas sākumu mūsu vēsturnieki atstājuši novārtā un par tiem klusē.

Protams, tas nav mazs un viegls darbs, bet būtu līdz šim vērtīgākais, kas trimdā būtu veikts, jo dotu pasaulei īstu un sīku apgaismojumu par krievu necilvēcīgumu Latvijā.

Toties ļoti bieži var lasīt slavinājumus gandrīz visos mūsu trimdas laikrakstos par latviešu komūnistu čekistu sarakstīto ,,daiļliterātūru'', dažādus ziņojumus, kādi pārgrozījumi notikuši augstākos amatos Latvijā u. t. t. Paliek iespaids, ka viņi savos daudzajos un arī biežajos Rīgas braucienos nekad nav redzējuši ko negātīvu, t. i., turienes patiesību. Tātad nav bijis intereses un arī pienākuma apziņas to darīt.

Nav dzirdēts un lasīts, ka mūsu vēsturnieki u. c. tur būtu interesējušies par tūlīt pēc krievu okupācijas 1940. gadā apcietinātiem un nozudušiem, 1941., 1943., 1949. g. un vēlāk uz Sibiriju aizvestiem latviešiem. Piemēram ,kāpēc vairums no tiem aizgājuši Sibirijā bojā, vai tikai daļai no aizvestiem paziņots, uz cik ilgu laiku tie notiesāti (bez tiesas...), vai soda laiks daļēji saīsināts, vai visi dzīvi palikušie pēc tam drīkstējuši atgriezties dzimtenē savās agrākās dzīves vietās, cik daudzi otrreiz deportēti u. t. t.

Ja kara izcelšanās tam nebūtu pārvilkusi svītru, vismaz 70 proc. no Rīgas un no laukiem gandrīz visi iedzīvotāji būtu aizvesti iznīcināšanai. Dažās iestādēs pēc vācu ienākšanas Latvijā atrasti aizvešanas plāni un arī aizvesto saraksti. Ka tā būtu bijis, pierāda arī tagadējie notikumi Latvijā, kur visā krievu okupācijas laikā ieved arvien vairāk krievus, pat jau gandrīz pāri 50 proc., bet latviešu jaunatni aizsūta it kā praktiskos darbos uz dažādiem Krievijas apgabaliem, arī Sibiriju. Bez tam tik asa un strauja latviešu pārkrievināšana pat cara laikos nav bijusi kā tagad. Un sodi un apcietināšanas notiek vai katru dienu.

Mums visiem spēkiem jācel krievu nelietīgā rīcība gaismā un jādara visai pasaulei zināms, ja gribam atkal kādreiz dabūt brīvu Latviju. Tas noteikti palīdzēs atvērt pasaulei acis, — kādi nolūki ir krieviem un kas Latvijā, Igaunijā un Lietuvā tagad notiek.

Būtu pēdējais laiks atmosties arī tai mūsu trimdinieku daļai, kas braukā draudzīgos nolūkos pie čelistiem u. c. partijniekiem uz dzimteni, bet nekad nemēģina redzēt visu īstā gaismā un par to pastāstīt pārējiem trimdiniekiem, kā arī sakrāt attiecīgus materiālus. Esot jau noiets pat tik tālu, ka daži trimdinieki braucot uz dzimteni kā krievu izvēlētie gidi latviešu grupām! Ka tas notiktu aiz stulbuma, grūti ticēt. Tas gan liekas aiz vienaldzības pret savu tautas daļu, kas bija spiesta nolikt savas galvas Latvijas labā, un tiem, kam jādzīvo verdzībā, kā arī aiz materiāliem ieguvumiem un varbūt bailēm. Cilvēkus, kas īsti nezina, ko dara, un sniedz Rīgā plašas ziņas par trimdiniekiem, kas ir pret krievu okupāciju un cīnās par brīvu Latviju, var tikai nožēlot un cerēt, ka tie reiz atmodīsies un beigs iet pret savu tautu un valsti, bet piedalīsies tās atbrīvošanas darbā. Un pēc atgriešanās no Rīgas neklausīs tur viņiem uzliktai pavēlei — izpētīt viņiem svešu trimdas latviešu ieskatus, rīcību u. c. un sniegt par to ziņas.

Šķiet, ka vienīgi Nacionālais Fonds Stokholmā ir visus šos gadus cītīgi vācis un krājis ziņas par aizvestiem un to dara vēl vienmēr. Manuprāt būtu ne tikai liels nopelns, bet arī pienākums tautas labā, ja katrs Rīgas braucējs sniegtu ziņas Nacionālam Fondam kaut vai par vienu aizvesto. Nebūtu nozīmes, ja gadītos kādi atkārtojumi. Jo vairāk ziņu, kas noticis ar aizvestiem, jo labāk.

These names accuse otrā izdevuna pielikums ir 187 lappuses liels un ļoti vērtīgs, jo tur ir aizvesto vārdi, vecums, nodarbošanās, adreses, aizvešanas gads un kas ar viņiem noticis. Ja daļai no tiem liktenis nav zināms, jāpieņem, ka viņi vai nu noslepkavoti, miruši badā vai citādā nāvē. Ja būtu vēl dzīvi, ziņas par viņiem būtu. Pielikumā minēti arī Rīgas un citos cietumos un masu kapos noslepkavotie vīrieši. Cietumos mirušas 10 sievietes, bet kas noticis ar pārējām, nav zināms.

Visai pasaulei jau sen skaidrs, ja arī to nesaka, ka krievu nolūks ir vienmēr bijis un ir iznīcināt mazākās tautas. Pierādījums tam jau tas vien, ka ģimenes jau izsūtīšanas stacijā sadala — vīriešus un sievietes ar bērniem ievietoja atsevišķos lopu vagonos ar guļas vietām uz kailiem dēļiem divos stāvos. Tā bija pēdējā reize, kad tie cits citu redzēja. Tas notiekot ērtību dēļ vagonos. Ģimenes atkal būšot kopā gala stacijā. Tam noticējuši, bet tikai līdz tam, kad manījuši, ka vagonus stacijā sadala dažādos ešalonos.

Aizvesto skaits ir daudz lielāks nekā These names accuse rakstā, jo visi nav bijuši reģistrēti. Pielikumā ir tikai daļa no galvenā saraksta, un diezgan daudzi nākuši klāt.

Pēc pielikumā minētiem datiem uz Sibiriju aizvestas 1782 ģimenes ar bērniem. Skaits noteikti ir daudz lielāks, jo visi aizvestie nav reģistrēti. Ar vienu bērnu bijušas 796, ar diviem — 659, ar trim — 231, ar četriem — 70, ar pieciem — 20, ar sešiem — 3, ar septiņiem — 3 ģimenes. Aizvesto bērnu skaits: 3226, vecumā no pirmās dienas līdz 20 gadiem. Miruši 155. No tiem daudzi, visvairāk zīdaiņi, miruši jau ceļā uz Sibiriju. Visi mirušie, kā bērni, tā pieaugušie, stacijās vienkārši izsniegti pa durvīm. Varbūtēji atbrīvoti 297, pārējo liktenis nezināms. Koknesē 1944. gadā nosists viens 10 gadus vecs bērns! Par ko?

Dažādos Latvijas apgabalos noslepkavoti no 14—20 g. vecuma 32 jaunieši, puikas. Arī 31 sieviete noslepkavota, no tām Rīgā 15 g. v. Tea Vilumsone (1941. g.), 17 g. v. Ilga Zvaigzne Ērgļu Brakos (tūlīt pēc tēva apcietināšanas 1944. g.), 18 g.v. Milda Ģēgere un Elza Hekele (abas 1941.g.) un 19. g. v. Melita Krūmiņa (1941. g.). Sievietes visvairāk nošautas savās mājās, 1941. g., bet trīs no tām 1945. un divas 1947. gadā. Vai slepkavības notikušas aizvedot vai citā laikā, nav zināms.

Citas lielas aizvešanas notikušas 1945. un 1949. g.,kad sākuši ierīkot kolchozus. Ja kāds tūlīt nav pieteicies, uzreiz aizvests. Tagad ģimenes aizvestas kopā, nesadalītas. Abos šais gados aizvesti 79 veci cilvēki, lielāko tiesu lauksaimnieki, kā redzams grāmatas pielikumā, starp 70 un 90 gadiem. Tie gandrīz visi Sibirijā miruši. 84 gadus vecais mācītājs Jānis Reinhards noslepkavots Jelgavā 1944. gadā, bet 71 gadu vecais katoļu mācītājs S. Taborē nošauts Krāslavā 1941. gadā.

1945. gadā aizvesti uz Sibiriju visi dzīvi palikušie karavīri. Par tiem, diemžēl, nekāda saraksta nav, un ziņas tikai par nedaudziem, kas bija atgriezušies. Lielākā daļa nomiruši badā un nosaluši smagajos spaidu darbos. Viens gados vecāks karavīrs 1945. gadā nokļuvis pie savas ģimenes, kas jau no 1941. gada bija Sibirijā. Pēc ilgiem gadiem šai ģimenei kā smagi slimiem bija izdevies nokļūt atpakaļ Latvijā, kur pēc dažiem gadiem ģimenes galva mira.

1941. gadā aizvestie vīrieši novietoti Sverdlovskas rajona Turinskas u. c. nometnēs, kur jau apm. gada laikā 90 proc. no viņiem miruši. Bads un sērgas.

Par daļu no 1941. gadā aizvestajiem tomēr šais ilgajos gados ir nākušas gaismā dažādas ziņas. Protams, tikai sliktas, briesmīgas.

Sieviešu ešaloni aizvesti uz Krasnojarskas apgabalu, kur tie bieži vien apstādināti klajā laukā. Tur bijis jāparaksta, ka notiesātas ar 20 gadiem. Bez tiesas... Pēc pāris dienām ieradušies kolchozu vadītāji, kas izvēlējušies saviem kolchoziem strādnieces. Strādnieču pirkšana, bet bez maksas. Apskatījuši kā nedzīvu preci, ,,sakrāvuši'' orēs un aizveduši. Visi kolchozu vīrieši bijuši karā, darba spēks ļoti vajadzīgs.

Kolchozi bijuši ļoti nabadzīgi. Dzīvojuši vienādās būdiņās, kam velēnu jumti un vecs spainis par skursteni. Ziemā dzīvojuši kopā ar lopiem.

(Nobeigums nāk. n-rā.)

TĒLNIEKA

MIĶEĻA GEISTAUTA

MONOGRAFIJA

iesieta cietos vākos 8 1/2 x 11 collas, 256 lapaspuses ar melnbaltiem un 16 krāsu attēliem iznāks jūlija vidū.

Cena, pasūtinot līdz 1. jūlijam, ar piesūtīšanu un tēlnieka parakstu ir:

ASV $40.-, Kan. $40.-, Austr. $40.- un Eir. DM90.-

Pasūtinājumi ar iemaksu vai samaksu sūtāmi:

M. Geistauts
9042 S. James Ave
Bloomington, Minn. 55431
U.S.A.

Alcan Siding

PAVASARA SPECIĀLAIS PIEDĀVĀJUMS

Izdarait māju **aluminija** uzlabojumus **tagad**
PAR PAZEMINĀTĀM CENĀM, pirms sākas sezonas darbi:

Mēs ierīkojam un labojam:

- Siltumu aizturošus dubultlogus
- Dubultdurvis (storm doors) un logus
- Balkonu durvis
- Aluminija māju sienas, jumtu pārkares (soffits)
- Izkārtnes
- Jumtu caurules
- Nojumes. Logu slēģus
- Jumtus

BEZMAKSAS DARBU NOCENOJUMI

PAULI JUPPI ALUMINUM - somu uzņēmums
34 Charles Tupper Dr. Scarboro, Ont. MIC 2B1
281—1175 **759—8335**

Toronto latviešu biedrības jubileja

BIEDRĪBAS GADA SAPULCE 17 APRĪLĪ

Viena no vecākajām Toronto latviešu organizācijām ir Toronto Latviešu biedrība, kuŗai šogad aprit 35 gadi; biedru skaits 345. Biedrības lietas kārto septiņu locekļu valde ar priekšsēdi Laimonu Ozolu, kā arī trīs uzticības personas — I. Alksnis, L. Ozols un V. Pakalns. Dāmu komiteju vada Irmgarde Lorberga ar septiņām loceklēm. Revīzijas komisiju vada E. Broders.

Trīsdesmit piecos gados biedrība izaugusi ar daudzām nozarēm, kopām un grupām, aptverot biedru dažādās intereses. Kā biedrības pārskats rāda, visas tās aizvadītajā gadā attīstījušas rosīgu darbību. Par nozīmīgāko un reizē arī svarīgāko uzskatāma TLB Sestdienas skola, kuŗā pārzines Mildas Matīsas un 17 skolotāju vadībā 10 klasēs mācās 112 skolēnu. Ārpus skolas mācībām bērniem un vecākiem izveidotas dažādas nodarbību grupas. Vecākiem māca tautas tērpu gatavošanu, prievīšu aušanu, metalla kakla važiņu gatavošanu u. c. darbus lietpratēju vadībā. Skolēnu brīvprātīgajās nodarbībās sevišķi izveidojusies koklēšana ar apm. 30 koklētājiem, tāpat filatelijas pulciņš un mūsu tautas tradiciju, paražu un rakstu pazīšana.

Katru gadu iznāk skolas žurnāls Auseklītis, kuŗa saturu veido paši skolēni. Vairāki no viņu darbiem ievietoti bērnu žurnālā Mazputniņš. Šopavasar skolai būs jau 32. izlaidums, kad skolu paredz beigt 9 audzēkņi. Visos šajās gados skolu beigušo skaits sniedzas tuvu pie 800, no kuŗiem liela daļa savu latvisko izglītību papildinājuši latviešu ģimnazijā, pēc kuŗas beigšanas daudzus tagad redzam darbojamies latviešu sabiedrībā un mūsu organizāciju vadībā. Sabiedriskajam darbam skolēni jau tiek ievadīti un ar to iepazīstināti skolas aktos mūsu ievērojamākās atceres dienās. Skolā rīkota Varoņu piemiņas diena, skolēni piedalījušies varoņu godināšanā pie pieminekļa Saulainē, tāpat skolā notiek 18. novembŗa akts katru gadu, Kalpaka piemiņas sarīkojums, Draudzīgais aicinājums, Ģimenes dienas, Ziemsvētku eglītes un citi sarīkojumi. Šogad skola piedalīsies arī latviešu dziesmu svētkos Milvokos. Svētku aktos uzrunas teikuši daudzi skolas agrāko gadu absolventi, kas jau darbojas latviešu sabiedrībā.

Ļoti populārs kļuvis TLB Diždancis, tautas deju grupa trijās paaudzēs: Diždancis ar 16 pāŗiem dejotāju, Lielais Diždancītis ar 12 pāŗiem un Mazais Diždancītis ar 16 pāŗiem. Bez tam darbojas arī Vecais Diždancis ar 12 pāŗiem, paši vecākie dejotāji. Diždancieši dejojuši ne tikai šejienes sarīkojumos, bet arī dziesmu svētkos ASV un pat Kultūras dienās Austrālijā un šogad gatavojas tautas deju lieluzvedumam Milvoku dziesmu svētkos. Diždanci no 1959. gada vada Zigurds Miezītis. Tāpat rosīgi darbojas TLB koklētāju grupa Auseklītis, kuŗu vada Ariāna Liepiņa, tāpat arī Sestdienas skolas koklētājus. Koklētājus apmāca vēl Diāna Lapiņa un Aelita Brīviņa. Biedrības Drāmas kopu vada Maija Ķuze. Viļņa Brastiņa režijā pēdējā laikā iestudētas divas lugas: latviski tulkotā Vasari komēdija Esmu bez vainas un Anšlava Eglīša Pēc kaut kā cēla, nezināma. Ar pirmo notikušas arī viesizrādes Kalamazū, Grand Rapidos un Čikagā, bet Eglīša lugas pirmizrāde notikusi šī gada martā Toronto, pēc tam paredzētas vēl vairākas viesizrādes Kanadā un ASV.

Biedrības valde ar kultūras nozari (vada Biruta Senkēviča) sarīkojusi Zinaīdai Lazdai veltītu sarīkojumu ar referātiem, deklamācijām, dziesmām un mūziku.

No praktiskajām nozarēm vēl minama Inženieŗu un tehniķu kopa un Dravinieku sekcija. Pirmo vada R. Strazds, otru A. Sudmalis. Inženieŗu un tehniķu kopa rīkojusi vairākus referātus dažādos speciālos tehniskos jautājumos, pulcinot klausītājus arī ārpus kopas un darbojusies līdz Latviešu tehniskās terminoloģijas vārdnīcas sastādīšanā, piedaloties vairākiem inženieŗiem, kopas biedriem. Kopas dalībnieki darbojas vairāku latviešu organizāciju vadībā un dažādos amatos. Dravinieku sekcijas darbs noritējis ap bišu dravām, pulcēšanos regulārajās sanāksmēs Latviešu namā un rīkojot izbraukumus uz bišu dravām, daloties savos vērojumos un praktiskās atziņās.

Šogad, jubilejas gadā, TLB valde iecerējusi izdot īpašu jubilejas izdevumu — grāmatu, sakopojot tajā pēdējos gados biedrības rīkoto referātu izlasi, tāpat TLB Sestdienas skolas bijušo audzēkņu teiktās runas skolas 18. novembŗa aktos, kā arī biedrības biedru dzejnieku darbus. Grāmata sauksies Paaudzes Paaudzēm, un par tās redaktoriem izraudzīti Imants Alksnis un Jānis Briedis. Grāmata iznāks biedrības jubilejā šī gada 29. oktobrī. Zināmu jubileju pašlaik piedzīvojis arī TLB Apkārtraksts, jo martā iznācis tā 60. numurs. Tajā ievietots biedrības darbības pārskats un citi raksti. Apkārtraksta redaktors ir Jānis Briedis. Tas sācis iznākt ar 1956. gadu, turpinot vecās Rīgas Latviešu biedrības tradicijas, publicējot nolasītos referātus, kuŗus laikraksti parasti neievieto.

Pagājušā darbības gadā ieņemti 7.599 dol. Atskaitot izdevumus un ieskaitot iepriekšējā gada 10.780 dol. atlikumu, uz š. g. 25. martu atlikums bijis 11.605 dol. Bankas kontos noguldīti pāri par 20.000 dol. Neaizkaŗamais kapitāls ir 7.500 dol., rīcības kapitāls 12.644 dol., pie kam Gribusta un Cēberes fondos atrodas pāri par 1000 dol. Jaunais budžets sabalansēts 4.800 dol. apmērā, ko apstiprinās 17. aprīļa gada sapulcē Latviešu namā. Pēc ziņojumiem, debatēm, valdes un citu amatpersonu vēlēšanām dažādi jautājumi un ierosinājumi.

V. S.

Ziedojumi TLTA ģimnazijai

Toronto latviešu tautas augstskolas ģimnazija Draudzīgā aicinājuma dienā saņēmusi šādus ziedojumus dolaros:

300 — DV Toronto vanadžu kopa;

270 — R. un V. Ozoli;

200 — DV Toronto nodaļa, Sv. Jāņa ev. lut. latviešu draudze;

150 — Toronto Austrumu draudzes dāmu komiteja;

125 — Studenšu korporāciju kopa Toronto;

100 — Kaļiņu ģimene, R. un J. Kņezs-Knezinskis, R. un A. Krastiņi, E. Lazdiņš, Akadēmiskā vienība Līdums, archibīsk. A. Lūsis, O.K. Riekstiņš, H. Roze, Dz. Simanovskis, L. Strucis, Sv. Jāņa draudzes dāmu komiteja;

60 — I. un L. Gaides, E. Jurševskis;

50,91 — Ž. Kiršteins;

50 — A. un E. Ezeri, E. un J. Gaujas, A. Kuksis, korp. Lettgallia, V. Matuševics, K. Puriņš, G. Rasa, K. Šteinmanis un ģimene, Toronto latviešu katoļu draudze, Z. Zichmane;

40 — B. un A. Tint;

30 — E. un R. Bērziņi, A. un V. Briedis, DV Druvas nodaļa, L. Ķuse, B. un A. Legzdiņi, R. un V. Mikelšteini, G. Rozentāls, G. un A. Vilki, B. un V. Ziemaņi;

25 — L. un J. Kalniņi, M. Kaņķis, Laužu un Ozolu ģimenes, A. Lielbārdis, P. Melnbārde, J. Miškins, Z. un L. Ozoli, E. Rudzītis, N. un G. Tannis, Zīles koristes, J. Zvirgzdiņš;

20 — O. Bernaus, M. Blūms, R. Brants, Dr. N. Černavskis, O. Cerpa, Dzintara, M. un V. Eglītes, B. un A. Freibergi, L. Jēkabsons, E. Jozāne, V. Kleperis, A. Klincāns, E. Koks, Latviešu nacionālā jaunatnes apvienība Kanadā, A. un R. Legzdiņi, L. Lukss, U. Matīss, A. Pētersons, M.J. Pētersons, M. Pētersons, Ž. un V. Purmalis, T. Rozentāls, D. un E. Siksnas, R. Strazds, V. Tikiņš, A. Treiguts, P. un M. Vagneri, E. Vaivars;

15 — R. Cālītis, A. Millers, A. Zichmane;

12 — J. Briedis;

10 — Z. Akots, O. Bērziņš, A. Boks, A. Dubrovskis, J. Ezergailis, J. Ezergailis, Dr. I. Flude, K. Gāle, J. Galdiņš, A. Jēkabsone, R. Jēkabsone, A. Kalviņa, A. Krūgers, J. Krūmiņš, V. Kupers, L. Ķelle, A. Mārsons, A. Miglāns, I. un E. Mikelšteini, K. un M. Radziņš, A. Robežnieks, E. Robežnieks, L. Roze, A. Selga, V. Skomba, A. Šīrons, L. Tauriņš, E. Tērauds, M. Teteris, J. Vandelis, M. un M. Vilki, L. Zvaigzne;

6 — A. Jansons;

5 — A. Akots, E. Galdiņa, R. Ģīmis, H. Grīnbergs, A. Gramkavs, O. Kļavenieks, G. Kornets, K. Kļaviņš, E. Ķīvlis, L. Ķuse, E. Lazda, V. Liepkalns, L. Miķelsons, K. Pipasts, A. Šulcs, A. Tauriņa, K. un A. Zichmanis, M. Zichmanis;

4 — I. Krūmiņš;

3 — L. Jansone, R. Zone;

2 — A. Gugāns, R. Svilpe, L. Vaļuks, V. Vare, M. Vosvenieks;

1 — V. Hejkinga, Z. Krastiņš, H. Meijers.

Eiropas latviešu dziesmu svētku līdzekļi

Latvijas atjaunošanas komitejas Eiropas centra prezidijs, pulcējies Minsterē, 12. un 13. martā nosprauda tuvākās nākotnes darbību un cita starpā pieņēma šādu rezolūciju:

,,Lielam skaitam personu un organizāciju Longīns Apkalns ir izsūtījis vēstuli ar nepareizām ziņām un apvainojumiem par Eiropas latviešu dziesmu svētku norēķiniem. Patiesības nodibināšanai LAK EC prezidijs paskaidro sekojošo:

3. Eiropas latviešu dziesmu svētki Ķelnē 1973. gadā nobeidzās ar DM 24.000 atlikumu. Svētku norēķinus revidēja un atrada kārtībā LAK EC revīzijas komisija 1974. gada 20. oktobrī.

4. Eiropas latviešu dziesmu svētu (Londonā, 1977. g.) rīcības komiteja dažus mēnešus pēc svētkiem ziņoja, ka sagaidāms apmēram 4000 mārc. liels atlikums (ap DM 21.000). Pēc pēdējo rēķinu segšanas šis atlikums samazinājās uz 3000 mārc. 1977. gadā LAK EC kopsēde piešķīra DM 5000 LAK EC prezidija un DM 10.000 Vācijas, Zviedrijas un Anglijas zemju pārstāvju rīcībā. Londonas svētku rīcības komiteja izlietoja 2509 mārc. svētku jaundarbu skaņu plates izgatavošanai. Toreizējais LAK EC prezidija priekšs. Longīns Apkalns nav aicinājis LAK EC revīzijas komisiju izdarīt lēmumos paredzēto Londonas svētku norēķinu revīziju.

1978. g. LAK EC kopsēdē Minsterē konstatēja, ka izdarīto maksājumu un devalvācijas rezultātā dziesmu svētku līdzekļi samazinājušies uz apmēram DM 9000 (plūs ienākumi no skaņu plašu pārdošanas, kas vēl nav nobeigta).

L. Apkalna nenokārtoto 4. Eiropas latviešu dziesmu svētku (Londonā), tāpat 5. Eiropas latviešu dziesmu svētku (Līdsā) norēķinu revidēšanu LAK EC prezidijs izkārtos šai pavasarī.''

Atbalstait

ar savu piedalīšanos

Patiesības Fonda

sarīkojumu

sestdien, 30. aprīlī, DV namā Toronto

Pl. 18.30—19 kokteilis

Pl. 19.15 siltas vakariņas

Referāts **— apsūdzēto aizstāvis advokāts Ivars Bērziņš no Ņujorkas.**

Deklamācijas — aktieris Vold. Pukats

Pieteikšanās līdz 25. aprīlim, pievienojot dalības maksu— ziedojumu $30.-

Mrs. Aina Selga, 125 Broadview Ave, Toronto, Ont. M4M 2E9, tel. 759—0460.

Atbalstīt lūdz

DV TORONTO NOD. SAIME.

Vanagu Kārlis

Trimdinieka piezīmes 75

Pirms 40 gadiem, 1943.g. 18. marta rītā, Ļeņingradas frontē pie ,,Paradīzes līča'', Latviešu leģiona 3. bataljona 13. rotas ierakumos pēc nepārtrauktas 2 stundu viesuļuguns iebruka sarkanarmiešu lavīna bataljona stiprumā. Latvju vīri, cīnīdamies par dzīvību un nāvi, stundas laikā iztīrīja savus ierakumus no ienaidnieka. Tā bija pati pirmā bīstamā kauja, ko mūsējie izcīnīja, būdami Latviešu leģiona sastāvā. (Leģions nodibinājās 1943.g. 8. februārī, formāla pavēle parakstīta 10. februārī). Trīsdesmit vīri, ieskaitot rotas komandieri Visvaldi Juraidu-Jansonu (tagad Indianapoles DV apvienības priekšnieks, trimdas ,,stingrās stājas'' sirdīgs aizstāvis) saņēma dzelzs krustu.

Mūsu leģionāru asins upuri aizdipušajos 40 gados nav aizmirsti. Varoņi nemirst, varonība cildināma un cienījama. Visa mūsu pašreizējā ,,cīnīšanās'' tēvzemes labā brīvajā pasaulē, kur nokļuvām vienīgi mūsu Kurzemes cietokšņa varoņu dēļ, ir niecīgi maza, salīdzinot ar asiņainajām cīņām par tēvzemes brīvību. Leģionāru augstā pienākumu apziņa, noteiktā stāja un pašuzupurēšanās vēl joprojām ir mūsu Daugavas Vanagu organizācijas garīgā stipruma pamats. Vienīgi vēl DV stāv Mūžīgās Latvijas modrajā sardzē pret mūsu tautas ienaidnieku un tā mānīgajiem, viltīgajiem un sātaniski izplānotajiem ,,kultūras sakarošanās'' pasākumiem.

Mums jāatdzīvina varoņu kults. Tas darīs mūsu jaunatni stipru, ieaudzinās tanī tēvzemes mīlestību, spēcinās nacionālo garu un patriotismu. ,,Lai saslēdzas rokas, lai saslēdzas pleci, kā tērauds lai norūdās varoņu ģints! Lai vienoti sirdīs mēs — jauni un veci — par Latviju stāvam tik stipri kā klints!'' Lūgums visām trimdas latviešu skolām brīvajā pasaulē šajā mācību pusgadā uzaicināt ciemos mācību laikā kādus vietējos bij. leģionārus, lai tie pastāsta par tiem brīžiem kauju laukos, kad viņi bijuši ,,ar nāvi uz Tu!'' Tā būs neaizmirstama patriotiska pusstunda, kas dzīvi iegulsies uz mūžu jauno latviešu sirdīs! Tiks stiprināts kodols: Augt Latvijai!

* * *

Cita starpā šajā aptaujā tika arī noskaidrots, ka 18—40 g. vecumu grupā ik 100 latviešu izcelsmes ģimenēs tikai 46 mājas valoda ir latviešu, pārējās 54 ģimenēs ik dienas runā vai nu tikai angliski vai jaukti. Prof. Dr. E. Dunsdorfs kādā savā stāstījumā par iedzīvotāju krizi Baltijas valstīs gauži drūmi pareģoja — ja nekas nemainīsies un pamattauta Latvijā turpinās sarukt (zemā dzimstība!), tad pēc 50 gadiem latvieši pazudīšot no zemes virsus! Tauta ir daudzu paaudžu mūžs. Ja jauno paaudžu vairs nav — kas dos pienesumu tautai?

Montrealietis Ž. Valdheims ieskata, ka cilvēks piedzimst ,,bez tautības'', tautība esot tikai kultūras jēdziens. Cilvēks tautībā ieaugot, pašam tautā dzīvojot... Kaut mēs atrastu sev laiku par šiem tautas un tautības jēdzieniem vairāk padomāt un parunāties! Tautas daļa trimdā atrodas aiz dzelzs vārtiem, viņpus tiem tautas kodols tikko velk dzīvību gara un brīvības verdzībā. Kolonizācija un genocīds nozīmē tautas dzīvību. Ko mēs, šeit, savas tautas dzīvā daļa, varētu darīt un darām, lai tajos cietuma vārtos pavērtu spraudziņu brīvības iedīglim?

* * *

Tiem, kas jau sāk posties uz savām gada sapulcēm, salidojumiem un kongresiem, pārdomām šāda bībeliska pamācība: ,,Nevienam nebūs pārgudram būt vairāk nekā tas pieklājas! Jābūt prātīgi gudriem! — Tad nu dodiet ikvienam, kas tam nākas: meslus, kam mesli nākas, nodevas, kam nodevas nākas, bijāšanu, kam bijāšana nākas, godu, kam gods nākas! Dienā godīgi staigājiet, ne bāršanā un ņe naidā, ne rīšanā, nedz plītēšanā...'' (sk. Apust. Pāvila grāmatu Romiešiem 12. un 13. nod.) Bet mūsu lielsaieta vadītāji un organizētāji ,,mīļā miera'' dēļ lai liek aiz auss šādas sociologa Jāņa Klīdzēja praktiskas instrukcijas: ,,Ne katru reizi un ne visos apstākļos pilna patiesība ir svētīga un derīga. Ja mēs staigātu visur un vienmēr ar savas patiesības bozi rokās un teiktu ik brīdi tieši to, ko tanī brīdī viens par otru domājam, visa pasaule, draugi un ģimenes, būtu gandrīz nepārtraukti viens otram pie rīkles, ar abām rokām! Mazie, ,,vajadzīgie meliņi'' satur draugus kopā un visus citus ciešamā sadzīvē!'' (Norakstait šo — gan vajadzība negaidīti radīsies!)

* * *

Pirms 10 gadiem Aivars Runģis Latvijas Amerikā 1972.g. 28. n-rā jautāja: ,,Vai latvieši trimdā ir savai tautai nokaltis un atlūzis zars?'' DV darbinieks Daumants Hāzners jau agrāk bija izteicies, ka, Latvijai reiz atgūstot brīvību, tikai neliela trimdinieku daļa atgriezīsies! Kaut kā mēs par šo ,,kutelīgo jautājumu'' izvairāmies atklāti patērzēt.

,,Vai Tu brauktu atpakaļ uz Latviju, ja tā citrītu būtu jau brīva?'' Aptauju ar šādu jautājumu bija izdarījusi Latvijas Humānitāro zinātņu apvienība Ņujorkā pētījumā par trimdas latviešu stāju. No savāktām atbildēm secināms, ka tikai ceturtā daļa no ASV latviešiem, vai no ik 100 tikai 25, būtu ar mieru kaut rīt atgriezties uz pastāvīgu dzīvi Brīvajā Latvijā. Pārējie tā iekļāvušies ASV dzīvē, ka nekad nedomā vairs atgriezties tēvzemē.

Olu krāsošanas simpoziju TLB sestdienas skolā 3. klases audzēkņiem vadīja skolotāja Līga Miklašēvica. Ar padomiem talkā nāca arī skolas pārzine M. Matīsa.
Foto J. Ligers.

Arī šogad DV Toronto nodaļa Leģiona dienā pieminēja mūsu varonīgos cīnītājus. Uzņēmumā sarīkojuma vadība un programmas kuplinātāji, no kr.: L. Ozols, V. Tikiņš, A. Cers, Sk. Darkēvica, H. Jurševska, E. Jurševskis un A. Putniņš. Foto V. Cinis.

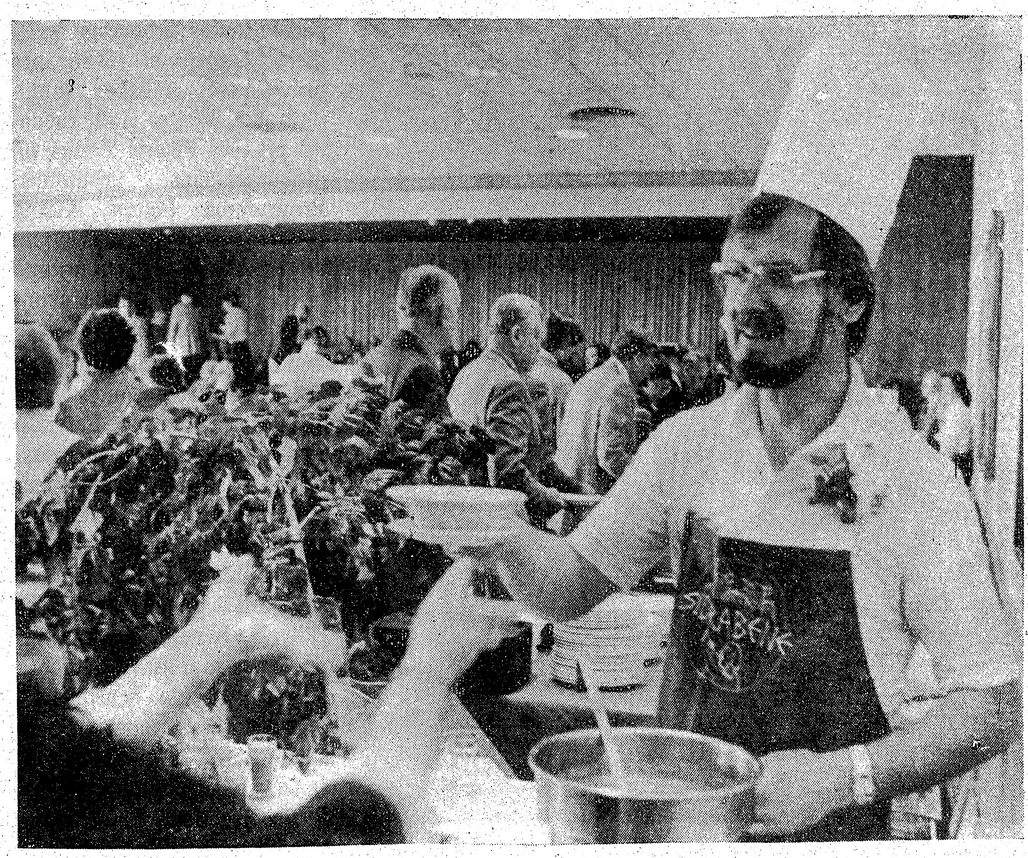

Lai sagādātu līdzekļus Sidrabenei, Sv. Andreja draudzes mācītājs J. Cālītis labdarības sarīkojumā veic pavāra pienākumus. Foto J. Ligers.

TORONTO ZIŅAS

● Latviešu Nama dāmu komiteja savā sēdē 6. aprīlī Latviešu Namā sadalīja amatus. Priekšnieces pienākumus veiks līdzšinējā Sofija Zaķe, vietniece Skaidrīte Tērauda, sekretāre Vera Makovska, vietniece Elza Volmere, kasiere A. Ķuse, vietniece Elza Volmere, kasiere A. Ķuse, vietniece E. Kuzņecova, saimniecības vadītājas Vera Bebre un Milda Holivela, mantzine Florence Neimane, vietniece Ilze Ezerniece, sarīkojumu daļas vadītāja un loterijas vadītāja Izolde Freimane. Visas darbojas arī saimniecībā, tāpat Z. Simanovska, L. Pauzere, M. Lauze un K. Reinberga. Dāmu komitejā par goda biedri uzņēma komitejas ilggadējo darbinieci Irēnu Stagavu.

● Pensionāru apvienības 7. aprīļa sanāksmē Latviešu Namā 170 dalībnieku noklausījās pašu koŗa atskaņotās dziesmas, pēc tam visi kopā ar kori dziedāja populārās un tautasdziesmas diriģenta Jāņa Beloglāzova pavadījumā. Biruta Komarovska nolasīja savu apceri ,,Kas ir prieks''. Nākošā sanāksmē 21. aprīlī Valdemāra Kalniņa referāts par Mārtiņu Luteru.

● Austrumu draudzes dāmu komitejas rīkotā mākslinieku draudzes locekļu gleznu izstādē no 15. līdz 17. aprīlim Sv. Barnaba baznīcas zālē būs skatāmi 12 gleznotāju pāri par 60 darbu dažādās tehnikās — eļļa, akvarelis, akrilika un jauktā technika. Izstādē ar saviem darbiem piedalās: Ārija Ozola-Alksne, Zigurds Dambergs, Žanis Esenbergs, Teodors Grīnbergs, Gita Kārkliņa, Anda Kubis, Fēlikss Lintiņš, Kārlis Langenfelds, Spodra Pogule, Ilze Prikule un Inta Sloka-Tikmane. Andrejs Gailis nodevis izstādei sava nelaika brāļa gleznotāja Jaņa Gaiļa četras gleznas. Izstādi piektdien, 15. aprīlī, pl. 19 atklās LNAK padomes priekšsēdis Imants Alksnis. Izstāde atvērta sestdien no pl. 10—20 un svētdien no pl. 11—17.

● Patiesības Fonda sarīkojums ar kokteili DV namā 30. aprīlī. Kokteilis pl. 18.30, bet pl. 19.15 siltās vakariņas. Runās apsūdzēto aizstāvis adv. Ivars Bērziņš no Ņujorkas. Režisora—aktiera Voldemāra Pukata deklamācijas. Piedalīšanās 30 dol. no personas, kuŗā ieskaitīts ziedojums Patiesības Fondam. Pieteikums līdz ar samaksu sūtāms kasierei Ainai Selgai, 125 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4M 2E9, tālrunis (416)—759—0460. Rīkotāja DV Toronto nodaļa.

● Kristīgās sadraudzības pēcpusdiena notiks 16. aprīlī pl. 14 Sv. Jāņa baznīcas telpās, nevis Sv. Andreja baznīcā, ar Annas Kurses referātu un slīdīšu izrādi par Turinas sviedrautu.

● Ērģelnieces Rutas Āzes garīgs koncerts svētdien, 24. aprīlī, pl. 19 Sv. Jāņa anglikāņu baznīcā, 2125 Weston Road. Koncertā vēl piedalās soliste Anda Sprudža (mecosoprāns). Programmā Bachs, Hendels, Vivaldi u.c. skaņdarbi. Ruta Āze ir šīs baznīcas ērģelniece. Koncerts pret labprātīgiem ziedojumiem.

● Toronto latviešu biedrības inženieŗu un tehniķu kopas referātu vakars 21. aprīlī pl. 19.30 Latviešu Namā. Referēs architekts Norberts Sebris par tematu Mega struktūras, ko papildinās ar krāsu diapozitīvu izrādi.

● Austrumu Jorkas slimnīcā 29. martā miris 76 g. vecais Kārlis Dzelze, dzimis 1907. gada 12. janvārī Blīdenē. Toronto strādājis pie Ontario Hydro. Aizgājēju pēdējā gaitā no Rosara apbedīšanas mājas uz Jorkas latviešu kapiem izvadīja māc. J. Cālītis. Pie nelaika šķirsta stāvēja DV goda sardze. Aizgājējam Kanadā piederīgo nebija.

● Pēc ilgākas slimošanas 2. aprīlī Providences slimnīcā mirusi Aleksandra Kuršinska, dzimusi 1896. gada 23. augustā Tukumā. Nelaikes dzīvesbiedrs kapteinis LKOK Ernests Kuršinskis miris 1973.gadā Toronto. Viņai paliek Toronto meita Ausma, znots Roderiks Makdonalds, dēls Juris un mazdēls Rolands. Aizgājēja piederēja pie DV Toronto nodaļas vanadžu saimes kopš 1961. gada, kad pārcēlusies no ASV uz Kanadu. Viņu pēdējā gaitā no Stīrs apbedīšanas mājas pārpelnošanai izvadīja katoļu priesteris Nikolajs.

● Amerikas latviešu teātŗa Vašingtonas ansambļa viesizrāde ar V. Kārkliņa komēdiju Sarkanvīns 23. aprīlī pl. 19 Bikforda skolas auditorijā. Režisore Anda Uršteina. Izrādē piedalās Hilda Prince, Vilnis Baumanis, Ārijs Dubinskis, Kārlis Ķuzulis un Gita Vagenheima, kas pirms pāris gadiem iecelojusi ASV no okupētās Latvijas. Dekorātors Laimons Eglītis, mūzikas konsultants Andrejs Lindbergs, gaismotājs Laimonis Zariņš.

● DV sieviešu koŗa Zīle 11. gadskārtējais koncerts svētdien, 17. aprīlī, pl. 18 Toronto universitātes mūzikas fakultātes ēkā, Walter Hall. Piedalās pianists Pēteris Zariņš un instrumentālais ansamblis. Programmā Pēteŗa Aldiņa Pavasaŗa cikls korim, flautām un koklēm pirmatskaņojumā un citi latviešu autoru skaņdarbi. Diriģents Arvīds Purvs.

● Jaunatnes koris Jaunbalss diriģentes Daces Šmites vadībā 9. aprīļa koncertā Latviešu Namā atskaņoja 19 dziesmas. Korī 23 balsis, dziedātājiem pulcējoties no Toronto un Hamiltonas. Programmā bija uzņemtas Jāņa Cīruļa, Helmera Pavasara, Emīla Melngaiļa, Tālivalža Ķeniņa, Bruno Skultes, Viktora Baštika, Imanta Saksa, Arnolda Šturma un Pēteŗa Aldiņa skaņdarbi. Pirmatskaņojumā bija Pēteŗa Zariņa garīgā dziesma Kungs, apžēlojies un Jāņa Beloglāzova tautasdziesmu pārveids Ganu sasaukšanās un Es ar sauli saderēju Andŗa Dindzāna kamermūzikas un Beatrises Upenieces flautas pavadījumā. Pirmatskaņojumi izpelnījās sevišķus publikas sumināj umus. No cittautu dziesmām atskaņoja igauņu Harmo Tuljaku un Soltara Kodali Ave Maria. Vairākas dziesmas bija jāatkārto. Publika ilgi sumināja diriģenti, koristus un pavadītājus.

● Saulaines vasaras nometne šovasar darbosies sešas nedēļas, no 10. jūlija līdz 21. augustam, trīs posmos: no 10.—24. jūlijam; no 24. jūlija līdz 7. augustam un no 7.—21. augustam. Sporta svētki 30. un 31. jūlijā. Pirmajā posmā būs uzsvars uz reliģisko programmu māc. I. Gaides un teoloģijas studenta A. Elberta vadībā, otrā posmā — uz mūzikas programmu Brigitas Alkas vadībā, bet visos posmos — dažādu nodarbību programmas.

● Mednieku un makšķernieku kluba, Pensionāru apvienības un DV nodaļas saimes loceklis Kārlis Šverns 21. martā atskatījās uz 80 mūža gadiem. Draugi un līdzgaitnieki 20. martā DV namā bija organizējuši jubilāra godināšanas vakaru. Jubilāru sveica norises vadītājs O. Zvirgzdgrauds, kluba priekšnieks J. Atmats pateicās jubilāram par viņa darbu un pasniedza kluba velti — kalkulātoru. Ar ziediem sveica vanadzes un Sv. Katrīnu kluba pārstāvis P. Odiņš. Ar rakstu bija sveicinājusi Sv. Andreja draudze, DV nodaļa un Pensionāru apvienība. Jubilārs ir Sv. Katrīnu mednieku un makšķernieku kluba goda biedrs un Pensionāru apvienības valdes loceklis. Broadview delikatesu veikals (.Ausma un Jānis Miķelsons) bija dāvājuši jubilāram kliņģeri. Gavilnieks arvien vēl ir uzticīgs šaušanas sportam un ieguvis daudz godalgu. Ar savu labsirdīgo un darbīgo raksturu viņš iemantojis daudz cienītāju. K.Šverna dzimtā vieta ir Valmiera. Dzimtenē bijis nodarbināts koku rūpniecībā. Bēgļu gaitas vadījis Zviedrijā, no kurienes Kanadā iecelojis 1951. g. Pirms pensionēšanās bija nodarbināts latviešu uzņēmumā. Ar dzīvesbiedri Loti vada mūža dienas savā ģimenes mājā.

● DV nodaļas tautas deju kopa Daugaviņa rīkoja DV namā gadskārtējo Romas pagrabiņu (Čalīšu vakars un Kazino). Šoreiz tas bija pavāji apmeklēts (ap 40 dalībnieku). Labs skaits bija arī vecākās paaudzes viesu. Rīkotāji daudz bija piestrādājuši, gatavojot atbilstošas dekorācijas. Darbojās šampanieša strūklaka. Kopas vad. Edv. Kalviņš uzstājās ar jautrām izdarībām, Ed. Tiltiņš ar humoristisku dziesmu... Dejotāji priecājās pie skaņu lenšu mūzikas. Kopa 24. aprīlī viesosies Bafalo, bet 12. maijā Latviešu Centrā, 28. maijā Londonā, Ont., un no 17.—25. jūnijam Karavānas Rīgas paviljonā, tāpat arī dziesmu svētkos Milvokos Tautas deju lieluzvedumā.

● Mednieku un makšķernieku kluba šīs sezonas tītaru šaušanas sacīkstes notiks 23. aprīlī plkst. 10 kluba īpašumā Bērzainē. Šīs arī būs vienīgās pavasaŗa sacīkstes tītaru šaušanā. Tajās var piedalīties ikviens tītaru šaušanas sporta entuziasts.

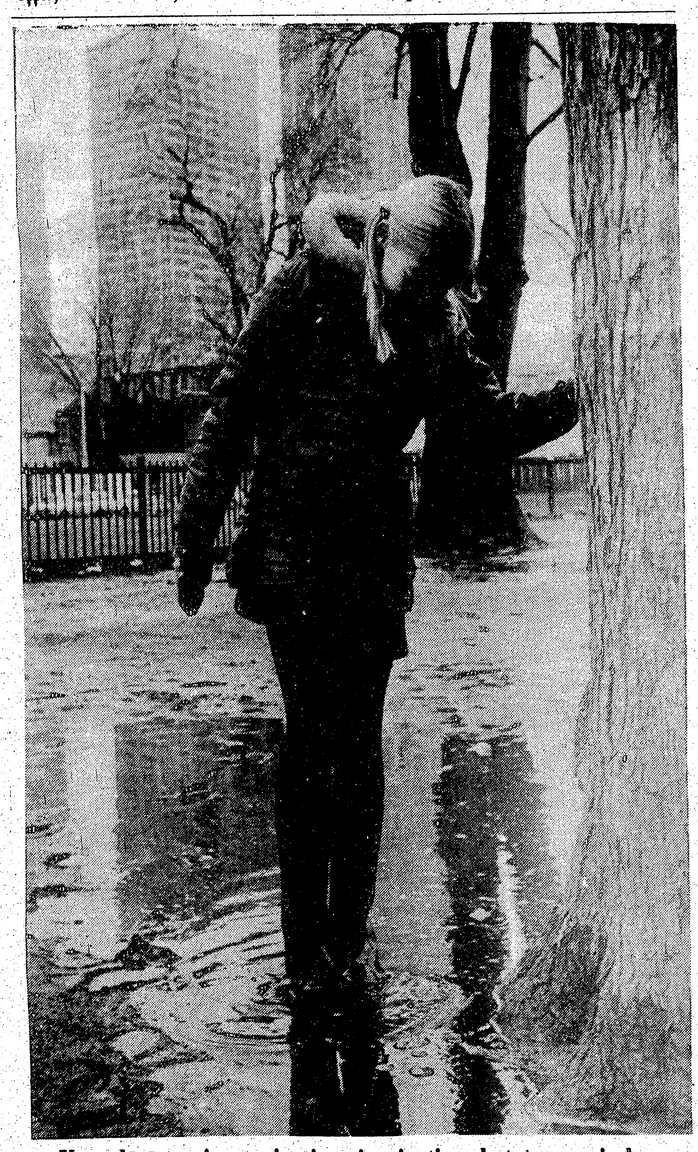

Kanadā īsta ziema aizmirsa iegriezties, bet pavasaris kavējas ierasties. Floridieši vēl var Toronto papriecāties, bradājot pa izkusušā sniega ezeriņiem. Foto J. Ligers.

Etniskā prese palīdz veidot Kanadas dzīvi

Ontario etniskās preses apvienība (Ethnic Press Association of Ontario) 19. martā Vestin (Westin Hotel) viesnīcā bija rīkojusi savam goda priekšsēdim un Kanadas etniskās preses federācijas prezidentam Dr. J.M. Kiršbaumam, LL.D.Ph.D., godināšanu, sakarā ar viņa 70 dzīves gadiem. Viņu sveikt bija ieradušies ap 300 viesu, to vidū arī Kanadas federālās un Ontario provinces parlamentārieši, senātori, Toronto pašvaldības amatpersonas un dažādu etnisko organizāciju pārstāvji.

Jubilejas banketu ievadīja Ontario etniskās preses apvienības priekšsēdis Vladimirs Mauko un iepazīstināja ar jubilāra biografiju un darbošanos Kanadas etniskās preses organizāciju darbā. Viņš dzimis 1913.g. 25. martā Slovakijā. Bratislavas universitātē studējis jurisprudenci un politiskās zinātnes un papildinājies zinātniskās studijās Varšavas, Parīzes, Romas un Ženevas universitātē. Vairākus gadus darbojies diplomātiskajā dienestā Romā un Bernē. Pēc pārcelšanās 1949.gadā uz Kanadu, pievērsies slavu studijām Montrealas universitātē un pēc Ph.D. grada iegūšanas 10 gadus bijis šīs universitātes mācībspēks un lasījis lekcijas arī Otavas un Toronto universitātēs. Publicējis vairākas grāmatas, monografijas un zinātniskus rakstus slovaku, angļu, franču, spāņu un vācu valodā. Viņa raksti iespiesti akademiskos žurnālos un rietumu pasaules laikrakstos. Darbojies Kanadas un ASV akadēmiskajās organizācijās un vadītāja posteņos Kanadas etniskās preses organizācijās, darbodamies arī par Kanadas daudzkultūru padomes konsultantu. Saņēmis vairākus apbalvojumus.

Dr. J.M. Kiršbaums šoreiz saņēma Kanadas etniskās preses federācijas un Ontario etniskās preses apvienības atzinības rakstus, kā arī dažādas citas atzinības. Kanadas premjēra Trudo sveicienus nodeva Dr. St. Haidašs, tāpat bija sveicis Ontario provinces premjērs V. Dēviss. Starp daudzajiem apsveikumiem Baltijas valstu konsuļu vārdā sveica Igaunijas ģenerālkonsuls Ilmars Heinso.

Priekšnesumos dziedāja slovaku koris un kvartets. V.S.

IZĪRĒJAMAS

2 lielas, gaišas istabas

Fraternitas Cursica pārveidotajā namā, pilsētas centrā. Moderna virtuve, 2 vannas istabas.

493—6401.

Kārlis Ķezbers

Rumba

ROMĀNS

(36. turpinājums)

Rūta saviebās.

,,Es gan šiem izēdējiem svētkus nerīkotu! Visi — galīgi rīmas! Filfrāss izskatās kā sevišķi uzbaļots mopsis un pārējie nav daudz labāki."

,,Jūsu tēvam tie liekas nozīmīgi ļaudis, ar kuŗiem jāuztur labas attieksmes!"

Rūta iekampa pamatīgu guldzienu no šampanieša glāzes un pievilka krēslu vēl tuvāk.

,,Neuzskatait mani par bērnu," viņa teica. ,,Man — divdesmit divi gadi! Vai vecais jums ir teicis, ka esmu tikai audžu meita...?"

,,To gan ne."

,,Nu, re'! Liekas, ka starpības nav, bet starpība tomēr — milzīga. Jānis Džons var dzīvot pa Bahāmām, Kaliforniju, Floridu. Man jātup te! Šis vienmēr prot no vecā izdabūt naudu, man — jāubagojas! Zināt, pareizi nosaucis šo augu ir latviešu rakstnieks, kā nu viņu sauc— par Eglīti vai Priedīti — vienalga, koks bija — ,,bezkaunīgie veči!"

,,Vai tik traki?"

Viņa pamāja ar roku, un cigaretes pelni iebira šampanieša glāzē.

,,Draudu vēstule? Vecais varbūt pats to salipinājis! Piedodiet, ka jums tā stāstu, bet visa šī vēstules lieta man liekas pasaciņa."

,,Varbūt ka ir, varbūt arī nav," nopūtās Ķimenis. ,,Mans uzdevums ir notikumu pārbaudīt. Vai Jūsu brālis..."

,,... pusbrālis", viņu pārtrauca Rūta. ,,Nevaru to žūpu paciest."

,,Vai jūsu pusbrālis kādreiz atgriežas mājās?"

,,Tikai, kad ir pliks un tukšs. Citādi viņu nevar rokā dabūt, kaut ar uguni. Pēdējā reizē bija tracis, vecais naudu nedeva, teica, lai meklē darbu, sāk savu dzīvi. Vārds ,,strādāt" Jānim sagādā galvassāpes, strādātājs viņš nav. dēvē sevi par aktieri, gleznotāju, dažreiz tikai — par mākslinieku. Tādi nestrādājot."

,,Bet ja nu tevi patiešām nolaupa?"

Rūta par tādu varbūtību neuztraucās.

,,Būs labs joks. Gan vecais izpirks, vai viņam naudas trūkst! Lai pārdod vienu no hoteļiem, pirms tie sabrūk!"

,,Sabrūk? Luksa viesnīca?"

,,Kas par luksa viesnīcu? Vecais arī jums ir piepūtis pilnu galvu. Vecas būdas, drīz var sabrukt. Nekādus labojumus viņš neizdara. Ņem tik nost, klāt neliek nekā. Apkalpe? Trinidadieši — par pieci dolariem dienā un — paēst!"

,,Vietējie kalpotāji pie tā pieraduši," mēģināja iebilst Ķimenis.

Rūta saslējās.

,,Jūs mani nesaprotat, Ķimeņa kungs!", viņa teica un piecēlās, lai atsāktu pastaigu gar draudzeņu galdiem. ,,Neviens mani nesaprot! Pasaule ir nejauka!"

Ķimenis palika viens pie galdiņa ilgāku laika sprīdi.

* * *

Jonatanam Ķimenim drīz vien šķita, ka viņš, paklausot Zemvalža ielūgumam te ierasties, ir izdarījis kļūdu. Lai cik pazīstams, šai barā viņš neiederējās, un neviens pie viņa galda nenāca. Ap pārējiem galdiņiem skanēja un zanēja, klikšķēja šampanieša glāzes un kā no pilnības avota burbuļot burbuļoja smiekli un skaļas valodas. Zemvalža kundzi zāles otrā pusē bija ielencis sadūšojušos kungu bars. Rūta, aizrautīgi žestikulējot, kaut ko stāstīja draudzenēm. Pats Zemvaldis tikai reizumis parādījās zālē, iznākot no bufetes telpas. Jau nodomājis doties mājup, Ķimenis ieraudzīja Loriju, kas bija atgriezusies no slepenā gājiena.

,,Nu, kā veicās?" Ķimenis iečukstēja meitenei, kad tā atsēdās viņam blakus.

Lorija izvilka no rokas somiņas papīra vīstoklīti.

,,Netaisi te vaļā!", viņa brīdināja. ,,Tāds pats sagraizīts avīzes gabals vien ir. Lielākais joks, ka atradu to paša kunga rakstāmistabas atvilktnē. Arī dažus burtus, kas, acīm redzot, nav derējuši. Liekas, ka vecais pats sev sūta draudu vēstules!"

,,Var jau būt," norūca Ķimenis. ,,Bet kāpēc? Kāpēc nākt pie manis, solīt maksāt honorāru, lai noķertu — pats sevi? Šim secinājumam trūkst jēgas!"

,,Varbūt netrūkst, tikai mēs vēl visu nezinām. Iesim."

Ķimenis paraudzījās rokas pulkstenī.

,,Divi. Ballei drīz vajadzētu beigties, jo policijas noteikumi atļauj ballēties tikai līdz trim. Protams, Zemvaldis var kārtības un drošības sargus uzpirkt!"

Līdz durvīm viņi netika, jo, aizelsies un piesarcis, viņus panāca Zemvaldis, rokās turot salocītu papīra lapu, ko, ar skubu atlocījis, pasniedza detektīvam.

,,Vecajs — gādā naud',

50,000 dolar jeb Rūta būs nost: Joki nav. Liec naud' telefon būdā pie mājas stūŗa rīt vakar pulkst. vienpadsmitos. Gādā, citād Rūtai beigs.

P:S: Un nez' kā ar Tev!

Es pac."

,,Ahā," uzvarētāja smaidu sejā, lapu pamatīgi apskatījis no visām pusēm, izsaucās Ķimenis. ,,Naudas izspiedējs spēris beidzamo soli."

Zemvaldis izskatījās drūms un nelaimīgs.

,,Ko lai daru? Policijai ziņot nevēlos, tas varētu kaitēt uzņēmumam. Naudu varētu uz vienu dienu sagādāt, bet ja vajaga ilgāk? Ja zaglis paspēj to pievākt, pirms viņu notveŗam?"

,,Zemvalža kungs, par to jums nav jābēdā! Es, jūsu detektīvs, ar šo brīdi pārņemu lietu savās rokās. Redzēsimies rītā manā birojā, un tad pārrunāsim sīkumus. Pagaidām turpināt svinības,it kā nekas nebūtu noticis, jo nelietis var slēpties viesu barā, var būt tuvs draugs, rada gabals, veikala kollēga, pat..."

Zemvaldis sarāvās, kā neticēdams.

,,... pat jūs vai es?", viņš novilka un aizdomīgi pavērās detektīvā.

Ķimenis pasmaidīja greizu smaidu.

,,Manā nozarē katrs ir aizdomīgs!", viņš lietišķi noteica. ,,Uz drīzu redzēšanos, Zemvalža kungs! Lorij, nāc!"

Atpakaļ atskatoties, viņi ievēroja, ka Zemvaldis, galīgi apjucis, joprojām stāvēja turpat, kur viņi to atstāja.

,,Ko nu, Jonatan?"

(Turpinājums sekos.)

SESTDIEN, 23. APRĪLĪ, PLKST. 19:30

Sv. Jāņa draudzes dievnamā

200 Balmoral Ave., Toronto

Sv. Jāņa draudzes
Vokālā ansambļa
un
Kameransambļa

Koncerts

Diriģente — Brigita Dobele-Alka
Ērģelniece — Anita Rundāne

Ieeja — $6.00, pensionāriem un skolniekiem $4.00
Bērniem ieeja brīva.

Lidija Venta-Dobrovoļska

Pazemība

Jo dziļākā es nāku pazemībā
pie Tevis —Neaprakstāmais —
jo tuvāk gars slienas uzticībā
pie Tevis — gaišā ceļa Rādītājs!

Ir pazemība — nobriedusi mīlestība,
kas ziedus nes pie Tava altāŗa:
top svētīta ikkatra pārvērtība,
kas garam rāda, kas tam jādara...

Tu — viss iekš visa: spēks un varenība,
Tu — cilvēcīgam prātam neaptveŗams —
Tu — tikai garam saredzams un veŗams,
Tu — dziļā, svētā lūgsnas brīdī tveŗams.

Dod savu gaismu, kad par Tevi rakstām,
dod svētību, kad Tavu Vārdu lasām:
mēs — dzīvā gara dižcilvēki esam —
jo visu mūžu Tavu elpu nesam...

* * *

Edvarts Tūters

Tie pat pēc nāves dzīvo

Mēness naktis,
Saules dienas
Postu nenomaina
Tiem,
Kas aizdzīti
Negaram vergot.

Saistīti važās.
Ietērpti skrandās.
Badināti.
Pazemoti.
Aprok tie taigās
Dzīvīti savu.

Bet sapņi paliek: —
No būtnes būtnē,
No audzes audzē
Tie nebeidz elpot...
Un pat no kapiem
Tie ceļas augšam!

... Bet sapņi paliek.
Un tie,
Kas ticējuši sapņiem, —
Sapņiem par brīvības uzvaru —,
Tie pat pēc nāves dzīvo
Brīvībai jaunai!

* * *

Eduards Freimanis

Zemnieka pāraugšana

Ar tūkstošiem neona acu
pilsēta skatās man sejā:
izvērtē zemnieka soļus,
pirms manu draudzību pieņem.

Es uzbraucu augstākos namos
un kļūstu kā valdnieks par zemi,
līdz pilsētas valstība mani
kā lūdzēju smīnīgi saņem
ar vareniem gudrības vārdiem,
kas laikmeta nemieru zvana.

Tā dzīvoju daudzstāvju gaismās,
līdz pilsēta sagrauzīs mani,
līdz mieru un atpūtu saukšu
pie daudzstāvja pamatiem guris.

Bet pilsēta skatīsies manī
ar tūkstošiem neona acu
un smiesies ar tūkstošiem balsu
par nerru, par vientiesi odu,
kas pilsētas krāšņumā meklē
sev mieru un mīlestību.

amber

AMBER PRINTERS & PUBLISHERS LTD.
125 BROADVIEW AVENUE
TORONTO, ONTARIO

466-1514; 465-7902

Daugavas vanadžu salidojuma dalībnieces Toronto. Foto V. Cinis.

Kanadas vanadzes izvērtē padarīto

DV namā Toronto bez delegātiem bija ieradies lielāks skaits klausītāju Kanadas Daugavas vanadžu 31. sanāksmē, kuŗā vadītāja Kanadā Nora Pulciņa uzrunāja ar rakstnieka V. Plūdoņa vārdiem: ,,Lai latvju tauta vienota, aug spēkā, slavā, daiļumā''. Namamātes pienākumus veica DV Toronto nod. vanadžu vad. Astrīda Jakobsone. Sekoja apsveikumi. Sveica A. Jakobsone no Toronto, A. Izaka — ASV, Stepermane — Edmontona u.c. Darba sēdē ieradās arī DV KV pr-dis Varimants Plūdons un savā apsveikumu runā cildināja vanadžu panākumus savas tēvzemes un tautas labā. Vanadzes apciemoja un apsveikumu nodeva arī jaunievēlētais DV Kanadā valdes priekšs. Guntars Brikmanis un ASV valdes priekšs. A. Spārniņš. N. Pulciņa nolasīja arī rakstveida apsveikumus — no DV priekšn. J. Frišvalda, vanadžu priekšn. A. Liepiņas, vanadžu goda priekšn. M. Ķeņģes, goda priekšn. V. Hāznera — ASV u.c.

Programmas daļā sekoja Māras Tēraudas, Dairas Jakobsones un Veltas Ozolas deklamācijas. Mazās deklamētājas saņēma sirsnīgus aplausus. Pēc tam sekoja G. Sukses referāts — Patiesības Fonds. Referents iztirzāja fonda darbību un tā nozīmi pašreizējos apstākļos. Par salidojuma vadītāju izraudzīja E.Konrādi no Sv. Katrīnu nodaļas, bet sekretāres pienākumus veica V. Millere no Otavas un Kaugare no Sv. Katrīnu nod. Pēc iepriekšējā gada protokola pieņemšanas klātesošās noklausījās valdes ziņojumus un iztirzāja piesūtīto vanadžu kopu darbības pārskatus, kā arī pieņēma kopējos ziņojumus. Vanadžu valdes sastādīto budžeta projektu pēc pārrunām pieņēma 1000 dol. apmērā. Izvērtējot turpmāko darbību, bija gaŗākas, bet lietiškīgas pārrunas.

Nolēma rīkot draudzības saietus, turpināt veco ļaužu apmeklēšanu un vajadzības gadījumā sniegt iespējamo materiālo atbalstu. Nolasot DV Toronto nodaļas iesniegumu, kuŗā norādīta cīņa pret sadarbošanos ar mūsu tautas ienaidniekiem un to atbalstītājiem trimdā, delegātes nolēma šajā jautājumā rīkoties pēc DV organizācijas lēmumiem un nostājas. Pieņēma DV CV ierosinājumu atbalstīt daudzbērnu ģimenes un piešķirt pabalstus. Jautājumā par formas tērpu vanadzēm nolēma palikt pie līdzšinējā un nemainīt arī DV dziesmu. Sapulces beigās vadība izteica dalībniecēm pateicību un nodeva laba vēlējumus nākotnē.

js.

Sarīkojumu Kalendārs

TORONTO

15., 16. un 17. aprīlī Toronto Austrumu draudzes dāmu komiteja rīko Sv. Barnabas baznīcas telpās draudzes mākslinieku gleznu izstādi, ko atklās piektdien, 15. aprīlī, pl. 19.

16. aprīlī pl. 19 Latviešu Centrā paredzētā Sanfrancisko Mazā teātŗa izrāde ,,Hamilkāra kungs'' — **atcelta.**

17. aprīlī no 11.30—15.00 azaids Latviešu Centrā. Pl. 15 vid. zālē Latviešu ārstu un zobārstu apvienības Kanadā izkārtojumā Dr. A. Lauka stāstīs par augu nozīmi ārstniecībā.

17. aprīlī, svētdien, pl. 18 DV Toronto sieviešu koŗa Zīle 11. gadskārtējais koncerts Walter Hall.

21. aprīlī pl. 14 Latviešu Namā pensionāru sanāksmē Valdis Kalniņš referēs par Mārtiņu Luteru.

22. un 23. aprīlī ALT Vašingtonas ansambļa viesizrāde Toronto (sk. sludinājumu)

23. aprīlī pl. 20 DV namā Latviešu kaŗa invalidu apvienības saviesīgs vakars. E. Zakuļa deju mūzika. Visi laipni aicināti.

29. aprīlī pl. 19 Latviešu Namā TLTA ģimnazijas audzēkņu vakars. Programmā vispusīgi audzēkņu priekšnesumi, cienasts, saviesīga dzīve. Visi laipni aicināti — atlikums par labu Latviešu Namam.

30. aprīlī pl. 18.30 DV namā Patiesības Fonda sarīkojums — adv. I. Bērziņa referāts, deklamācijas, vakariņas. (sk. sludinājumu).

30. aprīlī, sestdien, pl. 18.30 Brockton skolas telpās DVTK R. Roses luga Bez šaubām?

8. maijā pl. 14 Latviešu Namā Toronto Latviešu katoļu draudzes ģimenes dienas sarīkojums.

14. maijā (sestdienā) pl. 19.00 Latviešu Namā vakariņas ar priekšnesumiem.

SV. JĀŅA DRAUDZES SARĪKOJUMI

23. aprīlī — sestdien, pl. 19.30, garīgs koncerts; piedalās vokālais ansamblis B. Alkas vadībā un kamerorķestris.

25. jūnijā — Līgo vakars Saulainē J. Dzegūzes izkārtojumā.

HAMILTONA

17. aprīlī pl. 15 Hamiltonas vanadžu gadskārtējais ,,Pūpolu tirgus'' First Place, 3. stāvā.

SIDRABENE

16. un 17. aprīlī pl. 10 pavasaŗa talkas.

28. maijā balle ar Maija karalienes vēlēšanām.

25. jūnijā Jāņu sarīkojums.

SV. KATRĪNAS

7. maijā pl. 19 vīru koŗa Viesturs gadskārtējais koncerts Folk Arts Centre telpās, 185 Bunting Rd. St. (pie Q.E.W.). Pēc koncerta balle. Spēlēs E. Zakuļa kapella.

BĒRZAINE

23. aprīlī pl. 10 TLMM kluba tītaru šaušanas sacensības. Ikviens var piedalīties.

Kārlis Dzelze

dzimis 1907. gada 12. janvārī Blīdenē,
miris 1983. gada 29. martā Toronto.

Dieva mierā izvadīts 5. aprīlī Jorkas Latviešu kapsētā Toronto

Es sapni par dzimteni pagalvī likšu...

Arnolds Putniņš,
testamenta izpildītājs.

Mūžībā aizgājis

Amerikas Latviešu Apvienības valdes priekšsēdis

Jānis Riekstiņš

dzimis 1925. gada 10. jūnijā Rīgā,
miris 1983. gada 26. martā Silver Spring, Md., ASV.

Sērās piemin

Amerikas Latviešu Apvienība

RAIBĀ NEDĒĻA

VEIDO IZPLATĪJUMA FLOTI

Amerikāņu pasaules telpas kuģis Čallendžers pēc piecu dienu un 24 minūšu sekmīgas misijas izplatījumā viegli kā normāla satiksmes lidmašīna nosēdās Edvarda gaisa spēku bazē tuksnesī. Ar šo misiju amerikāņi ir spēruši ievērojamu soli uz priekšu tieši militārā plāksnē ienaidnieka uzbrukuma ieroču atvairīšanai, pirms tie spētu sasniegt notēmētos mērķus.

Pirms divi gadiem izplatījumā devās pirmais kuģis Kolumbija, kas pēc atgriešanās un daudzu mazu tehnisku nepilnību novēršanas misiju atkārtoja vēl četras reizes.

Tehniskā ziņā ievērojami uzlabotais Čallendžers izmaksāja 27 milj. dol., pie tam astronautu tērpi pastaigai izplatījumā maksāja katrs 1 milj. dol. Divi astronauti šoreiz, veicot dažādos uzdevumus ārpus kuģa, 15 metru gaļā piesaistījumā pavadīja izplatījuma pastaigā turpat pilnas 4 stundas.

Čallendžera sekmīgo misiju draudēja izjaukt pirmajā dienā no kuģa izplatījumā novietotais milzu novērošanas satelīts. Kādas neparedzētas kļūmes dēļ tas nespēja riņķot paredzētajā orbitā 22.300 jūdzes virs zemes. Raķešu kontroles stacija satelīta ieņemto aplamo orbitu jau sākusi izlabot, un domā, ka nākamnedēļ tas varēs sākt paredzēto darbu — pārraidījumus atpakaļ uz zemi. Te jānorāda, ka apbrīnojamā jaunā technoloģija panākusi, ka satelīts vienā sekundē spēj pārraidīt atpakaļ uz zemi tik daudz ziņu, cik atrodamas zinātniskas enciklopēdijas 46 sējumos.

Nav šaubu, ka ar Kolumbijas un Čallendžera izmēģinājuma lidojumiem amerikāņi jau radījuši pamatus izplatījuma flotei. Čallendžers jaunā misijā dosies jau pēc dažiem mēnešiem. Varbūt ka šie amerikāņu sekmīgie panākumi pasaules telpā savā ziņā ietekmēs arī lielvalstu atbruņošanās sarunas Ženevā. Maskavas un Vašingtonas līdzšinējās sarunas tur vēl nav devušas nekādus panākumus, kaut arī Rēgens nācis ar jaunu daudz piekāpīgāku projektu. ASV sūtnis Maskavā Hartmans pagājušā nedēļā nodeva Pravdas redakcijai Rēgena paskaidrojumu par amerikāņu viedokli atomieroču samazināšanas sarunās. Partijas laikraksts amerikāņu sūtņa vēstuli atteicās iespiest.

KREMĻA SPIEGU IZRAIDĪŠANA

Troksnis par 47 padomju spiegu izraidīšanu no Francijas vēl nav apklusis. Domā, ka lielā Kremļa aģentu tīkla atklāšanā izšķirīga nozīme bijusi kādam augstam KGB virsniekam, kas šī gada sākumā pārbēga uz rietumiem. Viņš nodevis ne tikai Francijā, bet arī Rietumvācijā, Italijā un Spānijā un Lielbritanijā operējošā krievu slepenā dienesta spiegu vārdus.

Kremļa spiegu masu izraidīšanu vismazāk varēja sagaidīt Francijā, jo jāņem vērā, ka Francijas sociālistu valdībā ministru portfeļi piešķirti arī četriem komūnistu partijas locekļiem.

Izraidāmos no Parīzes aizveda Maskavas atsūtītā Aeroflota lidmašīnā. Rietumu labumu saiņiem apkrāvušies, krievu spiegi ar sievām un bērniem franču policijas apsardzībā īpašā autobusā agrā rīta stundā sasniedza lidlauku.

Bijušais Francijas iekšlietu ministrs Mišels Pjanatovskis apgalvo, ka vēl šodien Francijā darbojas ne mazāk kā 600 KGB aģentu, kam palīdzot apmēram 10.000 personu liela ziņotāju armija. Pēdējo starpā esot daudzi, kas paši nemaz neaptverot, ka kalpojot svešas varas interesēm. Kremļa spiegi pēdējo gadu laikā esot nodevuši Pad. savienībai pāri par 30 proc. no Francijas modernās technoloģijas noslēpumiem.

Maskava prezidenta Miterāna soli apzīmē par neiedomājamu bezkaunību, jo izraidītie neesot nekā nelikumīga darījuši. Miterānam pārsteidzība būšot rūgti jānožēlo. Pirmā Maskavas atbilde bija vairāku līgumu uzteikšana franču firmām, kas producēja Sibirijas gāzes vadam nepieciešamos materiālus.

Kremļa spiegi ar dārgām paunām atceļā uz Maskavu.

VARŠAVAS GETO ĐUMPJA ATCERE

Aizvadītā nedēļā pagāja 40 gadu kopš traģiskās Varšavas žīdu geto sacelšanās. Šajā izmisīgajā un bezcerīgajā dumpī gāja bojā 60.000 drosmīgu žīdu cīnītāju.

Sacelšanās upuŗus pieminot, Varšavā pag. nedēļā pulcējās vairāki tūkstoši dzīvi palikušie kādreizējo nacistu nāves nometņu iemītnieki žīdi. Tikai gados visvecākais šīs sacelšanās dalībnieks atteicās braukt uz Poliju, lai tādējādi protestētu pret varmācīgo tagadējo Jaruzeļska režīmu. Jaruzeļskis mēģina Varšavas dumpja atceri izmantot saviem propagandas nolūkiem. Te jānorāda, ka vēl šodien cietumos atrodas daudz paša Jaruzeļska apcietinātie žīdu izcelsmes Solidāritātes kustības pagrīdes vadoņi.

Atzīmējams, ka traģiskās sacelšanās piemiņas dievkalpojumu pirmo reizi vadīja Polijas katoļu baznīcas galva kardinālis Jozefs Glemps. Svinībās piedalījās arī daudzi komūnistu funkcionāri, pie tam daudzi tādi, uz kuŗu sirdsapziņas gul vaina par palīdzības nesniegšanu īstā laikā dumpja dalībniekiem. Solidāritātes līderim Valesam uz Varšavu doties neļāva.

Valesa paziņojis, ka nevar pieņemt lielo pagodinājumu teikt ŗunu Kolumbijas universitātes graduēšanas aktā, jo viņš baidās, ka pēc ASV apmeklējuma Jaruzeļskis neļaus viņam atgriezties atpakaļ Polijā.

KARALIS HUSEĪNS NORAIDA

Stāvoklis Vidējos austrumos ne par mata tiesu nav uzlabojies. Jordānas karaļa Huseīna sarunas ar palestīniešu līderi Arafatu beidzās bez panākumiem. Arafats atteicies pilnvarot Jordānas karali runāt palestīniešu vārdā paredzētās Izraēlas, Ēģiptes un ASV apspriedēs par prezidenta Rēgena Vidējo austrumu miera plāna īstenošanas iespējām. Domā, ka Arafatu ietekmējis palestīniešu organizācijas radikālais spārns.

Sociālistu internacionālā kongresa laikā Portugalē pag. nedēļā atentātā nogalināja palestīniešu delegātu Isaru Sartavi. Viņš pārstāvēja mē-

Izraēliešu patruļa kontrolē palestīniešus.

renā virziena politiku, kas aizstāvēja ne tikai Rēgena plānu, bet piekrita arī attieksmju normālizēšanai ar Izraēlu.

Atzīmējams, ka sociālistu internacionāles sesijā Sartavi piemiņu pieceļoties godināja arī Izraēlas sociālistu partijas līderis Šimons Perezs. Tas nebija tikai simbolisks, bet ļoti nozīmīgs solis. Terrorists, kas Sartavi nogalināja, izbēga. Otrs atentātā ievainotais palestīnietis Eseins žurnālistiem izteicies, ka par notikušo atbildība esot jānes Izraēlas slepenam dienestam Masadam.

Lai gan Huseīna un Arafata sarunas izjukušas, prezidents Rēgens vēl cer uz Jordānas karaļa sadarbību. Priekšnoteikums ir Izraēlas okupācijas karaspēka izvākšanās no Lebanonas. Agri vai vēlu tas notiks.

Tagad par lielāko piedauzības akmeni Vidējo austrumu

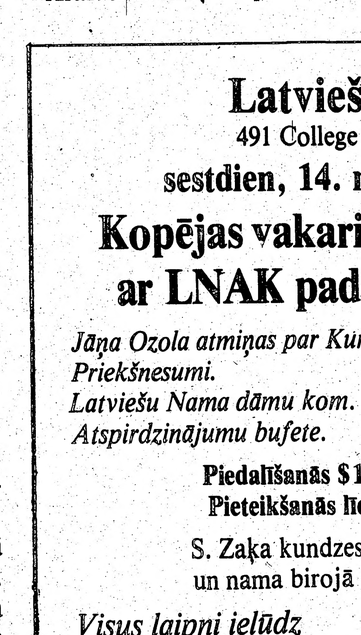

Arafats radikāļu iespaidā.

paliekamam mieram sāk kļūt Izraēlas kolonizācijas politika arabiem atņemtā territorijā. Vispasaules cionistu kongress Jeruzalemē nolēmis, ka tuvākos gados žīdu kolonizācija Jordānas kreisajā krastā un Golanas augstienē jākāpina par 20 proc. vairāk nekā to savos plānos savā laikā bija paredzējis Begins ar Šaronu.

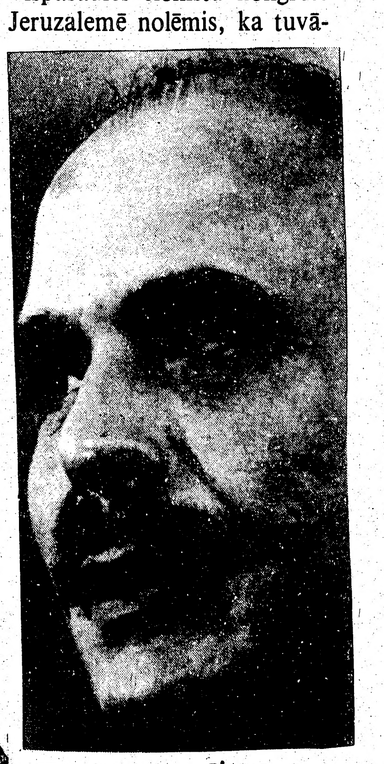

Huseīns nav runājams.

Bij. ASV prezidents Džimijs Kārters, kas nesen atgriezās no Vidējiem austrumiem, amerikāņu žurnālistiem izteicies, ka Izraēlas okupētā Jordānas rietumu krastā vietējo palestīniešu dzīve kļūstot neapskaužama. Tur varot uzliesmot atklāta sacelšanās. Nekas neliecinot, ka Izraēla taisītos atdot okupēto territoriju palestīniešiem, un tas nozīmē jaunas briesmas Vidējo austrumu pretišķību saspīlējumā.

Latviešu Namā

491 College Str., Toronto

sestdien, 14. maijā, pl. 19.00

Kopējas vakariņas un tikšanās ar LNAK padomes locekļiem

Jāņa Ozola atmiņas par Kurzemes cietoksni.
Priekšnesumi.
Latviešu Nama dāmu kom. klāts aukstais galds.
Atspirdzinājumu bufete.

Piedalīšanās $10.00 no personas.
Pieteikšanās līdz 10. maijam pie

S. Zaķa kundzes — tālr. 293—2513
un nama birojā — tālr. 922—2931.

Visus laipni ielūdz NAMA VALDE.

ZIEDI UN DĀVANAS

GARDENIA
FLOWERS & GIFTS

362 Danforth Ave., Toronto, Ont. M4K 1N8
(Pie „Chester" pazemja pieturas)

466-1951 vai 466-1502

ZIEDI KATRĀ VEIDĀ — KATRAI VAJADZĪBAI
VISUR BRĪVAJĀ PASAULĒ
LATVIEŠU DAIĻAMATNIEKU DARBI
ĀDĀ, KOKĀ — KERAMIKA, AUDUMI
DZINTARA IZSTRĀDĀJUMI
ZELTKAĻA A. GUGĀNA ROTAS

Māra Lūsis un Inta Tauriņš

Vecākais latviešu puķu veikals

Venus

ZIEDI KATRAM GADĪJUMAM

Pasūtinājumus pieņem arī no ārzemēm un uz ārzemēm.
231 RONCESVALLES AVE., TORONTO 3, ONTARIO.
Tel. darbā 534-4645, pēc darba 533-4037.
A. PUTNIŅŠ

OĻĢERTS LIEPIŅŠ

TĀLOS ATSPULGOS

... apskata ilgāku laika posmu ar daudz un dažādām personībām — valstsvīriem, rakstniekiem, dzejniekiem un kultūras darbiniekiem, tos laizdams caur atmiņu prizmu un tā panākdams ļoti patīkamu atmosfairu par tā laika notikumiem un sasniegumiem. Oļģerts Liepiņš šo grāmatu ir uzrakstījis tā, lai lasītājam nebūtu ne mazākās garlaicības, jo visi notikumi un personības skrien kā filmā cauri pagātnei līdz mūsu nesaprotamam iztapšanas laikam.

Egīla Hermanovska vāka iekārtojums. Grāmata aptver 649 lp.

Cena $ 24.00 ASV un Kanadā

DAUGAVAS VANAGU KANADĀ IZDEVUMS
Pasūtināma **DV Grāmatnīcā — 491 College Street, Toronto, Ont. M6G 1A5, Canada**
GRĀMATU GALDIEM ATLAIDE

LATVIJA AMERIKA

Atjaunojiet abonementu un daviniet to saviem draugiem, lai nodrošinātu informāciju par notikumiem pasaulē.

Lūdzu sūtiet LATVIJU AMERIKĀ uz

☐ **vienu gadu**	$40.00
☐ **6 mēnešiem**	$21.00
☐ **3 mēnešiem**	$12.00

Mr., Mrs., Miss .....

Adrese .....

Jauns abonents ☐ **pagarinājums** ☐

Čeku lūdzu rakstīt uz
LATVIJA AMERIKĀ PUBLISHING, LTD. vārda
125 Broadview Ave., Toronto, Ontario M4M 2E9

RM **ROSAR-MORRISON FUNERAL HOME LTD.**

NSM

Thomas L. Morrison — Funeral Director
467 Sherbourne St., Toronto, Ont. M4X 1K5.
Tel. 924-1408.

RŪPĪGA UN SMALKJŪTĪGA
APBEDĪŠANAS CEREMONIJU IZKĀRTOŠANA

VISJAUNĀKĀS GRĀMATAS

Edg. Andersons — Latvijas vēsture 1920—1940 Ārpolītika I d.	$41.00
V. Strēlerte — Pusvārdiem, dz.	$12.00
Ceļa zīmes Nr. 62.	$ 5.00
Rūgtais Apīnis Nr. 55	$ 3.50
Latvija šodien 82	$11.50
A. Vāvere-Jauna, neprecējusies. (dramatiz.)	$12.00
Ā. Šilde — Pirmā republika	$18.00
A. Eglītis — Mana banka.	$16.50
Z. Mauriņa — Trīs brāļi, rom.	$15.50
E. Grīslis — Dievs Kungs ir latvju stiprā pils, esejas.	$15.50
Z. Liepa — Divas saules, dzej.	$ 8.50
A. Balode — Mirkļu meti, dzej.	$12.00
A. Eglītis — Caur daudzām zemju zemēm.	$ 7.00
A. Ivaska — Gaisma ievainoja, dzej.	$13.00
A. Melliņš — Uz klusuma spieķa, dzej.	$12.00
I. Liepa — Vēja slotas, stāsti un nov.	$16.00
O. Liepiņš — Tālos atspulgos, atm.	$24.00
K. Sidars — Aiz ezera balti bērzi, rom.	$16.00
I. Gubiņa — Pār plašu jūru, dzej.	$12.00
K. Siljakovs — Mana atbilde, atm.	$14.00
G. Janovskis — Ines, rom.	$14.00
A. Apse — Gandrīz ģenerālis, rom.	$12.50
L. Kalniņa — Valentīns un viņa sievietes.	$12.50
V. Janelsiņa — Divas jakas un taksido.	$15.50
O. Perro — Holmas cietoksnis.	$12.00
A. Dziļums — Vēja kaņepe, rom.	$12.00
P. Kalniņš — Viesuļi — Virpuļi, atm.	$22.00
A. Plensners — Vecā liesma, mīl. st.	$ 4.60
VERONIKA STRĒLERTE, sakārt. M. Gūtmane.	$12.00

Piedāvā dāvanām: gleznas, rotas, keramiku, ādas un koka izstrādājumus, kā arī citas mantas.

DV GRĀMATNĪCA, 491 College St., Toronto, Ont. M6G 1A5, tālr. 921 - 7121. Pasta sūtījumiem 10% piemaksa.

DV GRĀMATNĪCAS NODAĻA-SALONS, 4 Credit Union Drive, Toronto, Ont. M4A 2N8, tālr. 757-1482.

Dāmu un kungu DRĒBNIEKI

šuj apģērbus pēc mēra un Jūsu gaumes

Runā vāciski

Old Mill Tailors

Rudi H. Schneider

7 Riverview Gardens — 769-9535
pie Bloor, vienu bloku rietumos no Jane

ĒRGĻU LIGZDAS

MEDUS

30 Dewson St.
Toronto, Ont.
Telefons 534-0563
S. Vasarājs

TORONTO ZIŅAS

● Latviešu kara invalidu apvienības Kanadā gadskārtējo biedru sapulci 27. martā DV namā ievadīja priekšs. Gotfrīda Krustiņa uzruna un ziņojums par aizvadītā gada veikumu. Apvienībā pašreiz 58 biedri un 20 biedri veicinātāji. 25 apvienības biedri saņem rentes maksas no Vācijas. Pateicība visiem invalidu atbalstītājiem par ziedojumiem.

Kasieris V. Zikmanis informēja, ka ziedojumos apvienībai ienākuši 3.861 dol. Biedru naudas devušas 511 dol., bet sarīkojumi 576 dol. Pabalstos un veltēs izmaksāti 1.879 dol. — Invalidu namam Vācijā 967 dol., kara invalidu žurnālam Tev nebūs aizmirst — 942 dol. Nodotas veltes latviešu skolām, skautiem, Kritušo karavīru piemineķļa apkopšanai Saulainē u.c. Pag. darbības gads devis 1.865 dol. atlikumu. Iekrātos fondos invalidu palīdzībai 6.375 dol., karavīru kapiem 1.085 dol.

Biedrzinis V. Ivāns informēja, ka pašreiz slimnīcās ārstējas 4 apvienības biedri. Slimnieki apciemoti, un tiem pasniegtas veltes. Pārrunas skāra arī Aprūpes nama Kristus Dārzs projektu. Kā zināms, pasākumam pieteikti 1000 dol.

Informācijai par abonementa maksas kārtošanu un ievietojamiem sludinājumiem lūgums zvanīt:

466-1514

Sludinājumus laikraksta nākošajam numuram pieņem līdz pirmdienas pēcpusdienai.

Jaunie autori!

Jūsu sacerējumus lietpratīgi sagatavo publicēšanai.

- **Izvērtē**
- **Novērš valodas kļūdas**
- **Rediģē**
- **Sagatavo salikumu**
- **Iekārto manuskriptu iespiešanai**
- **Palīdz aprēķināt publicēšanas izmaksu vai sagādā izdevēju**

Kvalificēti lietpratēji romānu, atmiņu, dzeju grāmatām kā arī organizāciju periodiskiem izdevumiem.

Tuvāka informācija:

Latvian Publishing Consultants
38 Morningside Ave.
Toronto, Ontario
M6S 1C4 Canada

Kārļa Suntaža būvdarbi,
Metro lic. B 2494.

Būvē jaunas mājas un vasarnīcas. Izdara pārbūves, remontus, krāsošanas un mūrēšanas darbus. Sagādā atļaujas.
Zvanīt 751-6829.

Izdara

KRĀSOŠANAS DARBUS

Labs darbs, mērenas cenas.
Zvanīt **pēcpusdienās 924-7095**

BAZNĪCAS ZIŅAS

TORONTO

SV. JĀŅA DRAUDZE

Māc. I. Gaide, 12 Worthington Cr., Toronto, On. M4V 1J6; tāl. 766-5525. Sv. Jāņa draudze, tālrunis 921-3327, 200 Balmoral Ave.

Māc. I. Gaides runas stundas kancelejā: otrdienās un ceturtdienās no pl. 10 — 12.30 un trešdienās no pl. 18 — 20. Citā laikā pēc vienošanās.

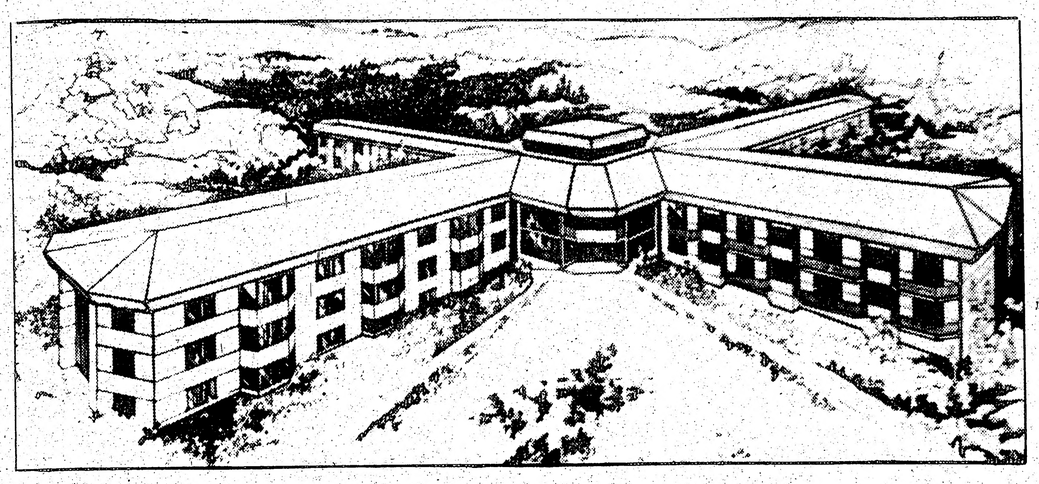

PIETEIKŠANĀS VEIDLAPA

(valsts iestāžu ieteikta)

Lai dabūtu valsts lēto 2% hipoteku aizdevumu Kristus Dārza aprūpes mājas izbūvei, jāiesniedz vismaz 250 izpildītas pieteikuma veidlapas, kas nav saistošas. Ar to tikai izteikta vēlēšanās uz šo vietu kandidēt.

Pēc valsts iestāžu aplēses aptuvenās mēneša uzturēšanās cenas Kristus Dārzā būtu šādas:

1) Istaba ar vienu gultu un atsevišķu vannu, gaisa dzesinātāju, aptīrīšanu, mēbelēm, telefonu, TV un radio pievienojumiem un 3 maltītēm.....$1,185
2) Istaba ar divi gultām ar tām pašām ērtībām, katram .....$ 710

Kristus Dārzā paredzētas šādas ērtības:

1. Bibliotēka ar klusām lasāmām istabām,
2. Mākslas galerija,
3. Kapella,
4. Telpa dažādām nodarbībām (kā galdniecībai, rokdarbiem, spēlēm),
5. Iekštelpu peldbaseins ar virpuļojošu ūdeni,
6. Siltumnīca,
7. Fizioterapija,
8. Ārsta un zobārsta kabineti,
9. Dāmu un kungu frizētavas,
10. Sprinklera sistēma.

Lūdzam atbildēt uz visiem šiem jautājumiem.

1) Kad vēlētos pārcelties uz Kristus Dārzu — 1, 2, 3 vai vairāk gadu laikā?
2) Vai esat pieteicies uz citām līdzīgām vietām?
0 1 2 3 4 (gadu laiku atzīmēt ar apli)
3) Ja vieta būtu gatava šodien:
a/ būtu spējīgs piemaksāt par vajadzīgo istabu? jā, nē.
b/ būtu nepieciešama financiāla palīdzība? jā, nē.
c/ vēlētos vienas/divu gultu istabu?
4) Kādi ir Jūsu pašreizējie ienākumi? $ .....
5) Vai Jums pieder māja vai īrējat? Pieder — rentē — citi

Kristus Dārza adrese ir 11290 Pine Valley Dr., Woodbridge, Ont. L4L 1A6.

Zemes platība — 10 akri, 2 akri mežs un paredzētiem apstādījumiem, 2 1/2 km no ugunsdzēsēju stacijas un ūdens un kanālizācijas ērtību pašapgādes.

Publiskais transports ir pieprasīts un daļēji apsolīts. Tuvākais iepirkšanās centrs 3 km. Ir plānots ik dienas pašu transports uz Toronto un atpakaļ.

6) Jautājums: vai vēlētos šādā vietā dzīvot, ņemot vērā aprakstītos apstākļus? jā, nē.
b/ vai Jums pieder auto mašīna? jā, nē.
c/ vai protat vadīt mašīnu — jā, nē.

Vārds..... Uzvārds .....
Vecums..... sieviete/vīrietis, ģimenes stāvoklis .....
Adrese.....Telefons .....

Lūdzu izgriezt, izpildīt un nekavējoties sūtīt atpakaļ uz adresi:

Kristus Dārzs,
c/o. Dr. E. Upenieks
559 College Str., Suite 101.
Toronto, Ont. M6G 1A9

Pēc mūsu aplēses cenas būtu vienas gultas istabai ar iepriekš minētām ērtībām.....$750
Divu gultu istabai ar tām pašām ērtībām.....$400 — $500

Valdības piemaksas ir šādas:
a/ ,,extended care'' iemītniekiem ar 24 st. medikālo aprūpi $ 39.00 (vien.)
b/ aprūpes mājā ar 2 stundu medikālo aprūpi dienā $26.85 (vienam)

Tos, kas jau agrāk izpildījuši līdzīgas veidlapas, lūdzam izpildīt arī šo.

Lūdzam pavairot un ieteikt arī citiem izpildīt šādu pieteikumu. (Arī ASV pilsoņi aicināti pieteikties)

Šis ir skaistākais un visvajadzīgākais brīvās pasaules latviešu projekts, kas tuvojas īstenībai, tādēļ katrs sniegsim visu iespējamo atbalstu ar ziedojumiem.

Būves darbi sāksies jūlija mīnesī šinī gadā.

Vēlos pieteikt ziedojumu.....$ _____
Ziedoju tagad .....$ _____

Atļauju/neatļauju publicēt savu ziedotāja vārdu.

KRISTUS DĀRZA VALDE.

17. aprīlī dievkalpojums veltīts arch. Kārļa Kundziņa 100 gadu dzimšanas dienai. Piedalās arch. A. Lūsis. Mūzikālā daļā brāčists A. Jansons. Pēc dievkalpojuma draudzes pēcpusdiena. Stāstījums par K. Kundziņu. Atspirdzinājumi.

23. aprīlī, sestdienā, plkst. 19.00 Garīgs koncerts, ko izpilda draudzes vokālais ansamblis B. Alkas vad., kamerorķestris A. Jansona vad. un ērģelniece A. Rundāne.

24. aprīlī dievkalpojums.

1. maijā dievkalpojums.

8. maijā Ģimenes dienas dievkalpojums. Mūzikālā daļā bērni un jaunieši. Pēc dievkalpojuma svētdienas skolas noslēguma programma.

15. maijā dievkalpojums.

22. maijā Vasarsvētku dievkalpojums ar dievgaldu, jauniešu iesvēte, arch. A. Lūsis un māc. I. Gaide. Mūzikālā daļā draudzes vokālais ansamblis B. Alkas vadībā.

29. maijā Vasarsvētku atsvētes dievkalpojums.

5. jūnijā dievkalpojums.

12. jūnijā Aizvesto piemiņas dienas dievkalpojums ar dievgaldu. Mūzikālā daļa.

19. jūnijā dievkalpojums.

26. jūnijā dievkalpojums.

SV. ANDREJA DRAUDZE

Māc. J. Cālītis, Sv. Andreja draudze, tālr. 924-1563, Carlton St. un Jarvis St. krustojumā, Toronto, Ont. Tālr. mājā 482-8403, 8. Rolland Rd., Toronto, Ontario M4G 1V5. Māc. J. Cālīša jaunais runas stundu laiks kancelejā: trešdienās un ceturtdienās no pl. 10 — 12 un no 18 — 19. Citā laikā iepriekš sazinoties.

17. aprīlī plkst. 15. dievkalpojums un Kārļa Kundziņa simtgade. Pēc dievk. draudzes pēcpusdiena ar māc. Ā. Čopa referātu: Archibīskapa un profesora Kārļa Kundziņa piemiņai.

24. aprīlī plkst. 11 dievkalpojums. Pēc dievkalp. draudzes pēcpusdiena ar B. Kūlas un M. Vilkas referātu: Teoloģijas kursi un darbs draudzē.

1. maijā plkst. 13 dievkalpojums angļu valodā; plkst. 15 dievkalpojums.

8. maijā plkst. 11 Ģimenes dienas dievkalpojums, pēc dievk. draudzes dāmu komit. ģimenes dienas sarīkojums.

15. maijā plkst. 15 dievkalpojums.

22. maijā plkst. 11 Vasaras svētku dievkalpojums, dievgalds.

29. maijā plkst. 11 draudzes jauniešu iesvēte, dievgalds, koris.

AUSTRUMU DRAUDZE

Māc. A. Celms: 47 Lord Roberts Drive, Scarborough, Ontario M1K 3W1, tālrunis 267-3507. Toronto Austrumu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā 361 Danforth Avenue.

17. aprīlī plkst. 13 dievkalpojums.

24. aprīlī plkst. 13 dievkalpojums.

1. maijā plkst. 13 dievkalpojums.

8. maijā plkst. 13 Ģimenes dienas dievkalpojums.

15. maijā plkst. 13 dievkalpojums.

22. maijā plkst. 11 Vasaras svētku dievkalpojums Tālavā. Pēc dievkalpojuma kafijas galds.

BRAMPTONAS DRAUDZE

Māc. A. Briedis, 44 Marrylin Cr., Toronto, Ont. M4B 3C6, tālr. 757-2739.

Bramptonas latviešu ev. lut. draudzes dievkalpojumi notiek Grace United Church dievnamā: 156 Main Street North, Brampton, Ont.

1. maijā plkst. 13.30 dievkalpojums Grace United baznīcā.

KATOĻU DRAUDZE

Prāvests Dr. B. Kokins, 28 Wilgar Rd., M8X 1J4, tālr. 239—5741. Toronto katoļu vienības dievkalpojumi notiek Kristus Augšāmcelšanās (lietuviešu) baznīcā, 1021 College St. Dievkalpojumi katra mēneša otrā svētdienā, pl. 13.00.

BAPTISTU DRAUDZE

Māc. A. Arājs, 9 Kingsbridge Court, Apt. 402, Willowdale, Ont. M2R 1L6; tālr. 638-3822. Toronto latviešu baptistu draudzes sanāksmes Walmer Rd. baptistu dr. dievnamā.

Svētdienas skola katru svētdienu pl. 15. Bībeles studiju lūgšanas sanāksmes katru trešdienu pl. 19.30.

Toronto latviešu baptistu draudzes dievkalpojumi notiek katru svētdienu pl. 16 Walmer Rd. baptistu draudzes dievnamā.

,,Gaismas telefons'' ticības stiprināšanai **635-8582** darbojas 24 stundas. Programmas ieskaņojums latviešu valodā, un to maina katru otro dienu.

HAMILTONA

Hamiltonas latviešu ev. lut. Kristus draudze — 18 Victoria Ave. South. Māc. K. Kuškēvics, 55 East 44th St., Hamilton, Ont. L8T 3G6, tālrunis 385-9838.

Māc. K. Kuškēvica runas stundas baznīcas telpās ceturtdienās no pl. 19.30 — 21.30. Tālr. 527-5810. Ieeja birojā no baznīcas aizmugures.

17. aprīlī pl.. 11 svētdienas skolas un bībeles klase; pl. 11 draudzes dievkalpojums — māc. A. Dūmiņš.

24. aprīlī dievkalpojuma nebūs.

1. maijā pl. 10.30 bērnu dievkalpojums, svētdienas skola un bībeles klase; pl. 11 draudzes dievkalpojums.

MONTREALA

Prāv. A. Voitkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal H4B 2G6, P.Q. Tel. 489-3224. Montrealas latv. ev. lut. Trīsvienības dr., Sv. Jāņa baznīcā, 4345 Marceli Ave.

17. aprīlī plkst. 13.30 dievkalpojums.

24. aprīlī plkst. 13.30 dievkalpojums.

1. maijā plkst. 13.30 dievkalpojums.

8. maijā plkst. 11.00 draudzes namā Ģimenes dienas dievk. Sadraudzības stunda. Dziesmu lapiņas.

15. maijā plkst. 13.30 dievkalpojums.

22. maijā plkst. 14 dievkalpojums.

OTAVAS MIERA DRAUDZE

Māc. E. Lange, 364 Pleasant Pk. Rd., tel. 733-3906. Otavas latv. ev. lut. Miera draudze Sv. Pētera lut. baznīcā, 400 Sparks ielā.

LATVIEŠU MISIJAS RADIO RAIDĪJUMS
,,BRĪTIŅŠ AR DIEVU''
nepārtraukti
27. gadu gājumā
katru svētdienas rītu no
pl. 9 — 9.30
Vilnis 1270 AM
no Niagaras WHLD raidītāja
Vadītājs A. Laksmanis
106 Dorset Rd., Scarboro,
Ont., tālr. 261-4218
Latviešu misijas

KLAUSAITIES GARĪGOS RAIDĪJUMUS
Global TV 6. un 22. stac.
100 Huntley St., Toronto,
no pirmd. — piektd. pl. 9.30 no rīta, sestd. pl. 10 no rīta
Bafalo TV stac. 29, 700 Club,
ik dienas pl. 11.30 no rīta un pl. 9.30 vakaros.
Radio FM CBN 107.1
24 stundas. Tel. 889-3126.

KLAUSIETIES ,,LABĀS ZIŅAS'' RAIDĪJUMU
uz īsajiem viļņiem 6155 KHZ
49 metr. band
Sestdienās plkst. 10.30 vakarā
Vadītājs Dāvids Miķelsons,
60 Stevenson Rd., Rexdale, Ont.
M9V 2B4
tālr. 749-0832

Daugavas Vanagu nams
PIEDĀVĀ ZĀLI
DAŽĀDIEM SARĪKOJUMIEM
PIEPRASIET TELEFONISKI
SVĒTDIENĀS DZĒRIENI TIKAI PIE MALTĪTĒM — $4.50

125 Broadview Ave.
Tel. 465-5225

Daugavas Vanagu klubs
ATVĒRTS BIEDRIEM UN VIESIEM
no pirmdienas — trešdienai, iesk., no pl. 14 — 22,
ceturtd. no pl. 14 — 24,
piektd., sestd. no pl. 12 — 24,
svētdienās no pl. 12 — 21.

VALUDE
JEWELLERY LTD.
Zeltkaļi
ALDONA KORMS un
TĀLIS KIVLENIEKS B.Sc. G.J.
VEIKALĀ UN DARBNĪCĀ — Tālr. (416) 595-1125
College Park, 444 Yonge St., Toronto, Ont. M5B 2H4

Fotografisks uzņēmums ar atzītu kvalitāti.
(416) 863-1166
BENJAMIN FILM LABORATORIES LTD.
287 Richmond St. E., Tor., Ont. M5A 1P2
We believe every picture counts

BROADVIEW DELICATESSEN
141 Danforth Ave., Toronto, Ont.
Tel.: (416) 465-9905
POKO'S MEAT
376 College St. (netālu no Bathurst ielas), Toronto, Ont.
Tel.: (416) 922-1300

Abos veikalos dabūjamas augstākās kvalitātes preces par mērenām cenām.

Izdarait pasūtinājumus jau labi laikus savam svinīgajam gadījumam.

Svaiga gaļa un gaļas produkti. * Importēti eiropiešu produkti lielā izvēlē. * Viss ir svaigs, tīrs, gaumīgs!

Īpašnieki Ausma un Jānis Miķelsoni.

Lidojumi: uz Floridu — St. Petersburg, Tampa — abos virzienos, sākot ar $ 199 atkarībā no lidojuma laika.

uz Portugali — Algarva — sākot ar janvāri $799 abos virzienos, iesk. viesnīcu 2 nedēļām. Par trešo un ceturto nedēļu par viesnīcu papildām $ 50 no personas, iesk. nodokļus.
Maksājumi Kanadas $. Izlidošana un atgriešanās Toronto.

Hello WORLD Travel Ltd.
1843 Avenue Rd., Toronto, Ontario, Canada M5M 3Z4
Tel.: (416) 789-5304
NODAĻA: Union (Station) stacijā.
Tel. (416) 368-7451.
Sīkāku informāciju un pakalpojumus ceļojumiem sniedz biroja vadītāja INESE GRODNIS pa augšminēto tel.

OPTICAL STUDIO
R. Schmid, Optician
VĀCU OPTIĶIS —
Speciālizējies kontaktlenžu nozarē. Lielā izvēlē eiropiešu aceņu rāmji.
1586 Bloor St. W., Toronto, vienu bloku no Latviešu kreditsab. Dundas-Bloor nodaļas. Tel. 535-6252.

R. S. KANE Ltd.
APBEDĪŠANAS BIROJS
4812 Yonge Street
(Sheppard Avenue tuvumā)
Willowdale, Ont.
221-1159

Alcan Building Products
Māju īpašnieki!
Ir trīs veidi, kā var ietaupīt ar ALCAN SIDING
Sazinieties ar uzņēmuma īpašnieku — bez starpniekiem

1) **Ietaupa darbu un laiku**
2) **Instalācijas un apkures izdevumus**
3) **Uzlabo izskatu un līdz ar to palielina mājas vērtību, ieskaitot**
ALCAN 20 gadu garantija

- LIETUS NOVADA CAURULES
- LOGUS
- DURVIS
- MARĶĪZES (Awnings)
- JUMTA PĀRKARES (Sofit and fascia)

CENTURY ALUMINUM INSTALLERS
534-2864 *Īpašnieks Artūrs Mīme*
2226 Dundas St. W., Toronto, M6R 1B3

DOWNTOWN WOOLS, ARTS & CRAFTS
Īpašn. Elza Avots
9 Queen St. East (pie Simpsona un Yonge).
Lielā izvēlē dažādu rokdarbu materiāli.
Padomi rokdarbu jautājumos.
TEL.: 368-5011

Murray E. Newbigging
BĒRU MĀJA
- **Izjusti personīgi pakalpojumi**
- **Pastāvīga kapella**

M. WAYNE HAMILTON
Funeral Director
733 Mount Pleasant Rd., pie Eglinton Ave.
Auto novietošana. Tel. **489-8811, 489-8002**

Ātri, glīti un lēti
iespiežam
dažādus ielūgumus
Tel. 466-1514

Latviešu nams Toronto
IZĪRĒ TELPAS
SARĪKOJUMIEM UN VIESĪBĀM
Pēc vēlēšanās nama dāmu komiteja rīko
GODĪBU GALDUS
491 College Street, Toronto, Ont. M6G 1A5
Tel. 922-2931

SAIŅI UZ BALTIJAS VALSTĪM un P.S.R.S.
Mēs pārsūtām apdrošinātus drēbju un apavu sainīšus līdz 19. 2/3 märc. netto
LIELA MANTU IZVĒLE MŪSU VEIKALĀ
Biroja laiks — pirmd., otrd., ceturtdien un piektdien no pl. 9.00 — 17.00.
Piektdienās vēlākā laikā — iepriekš sazinoties pa telefonu
Sestdienās no pl. 9.00 — 16.30, trešdienās birojs slēgts.
Jūnijā, jūlijā un augustā — atvērts trešdienās, slēgts sestdienās.
BALTIC Exporting Co.
482 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2N5
tālr. 531-3098

PIEMINEKĻI
487-2147, vakaros 445-8955
Kvalitātes darbs un eiropiešu mets
Igauņu uzņēmums
YONGE MEMORIAL LTD.
2044 Yonge St., Toronto
M4S 1Z9
Starp Eglinton un Davisville

DR. J. Dimants

Pēc Romas

Amerikas latviešu katoļu vienības (ALKA) ārkārtas valdes sēde notika 6. martā St. Paulā, kur pārrunāja aktuālus notikumus un turpmāko darbību.

ALKA valdes priekšsēdis Dr. J. Dimants, jr., ziņoja par piedalīšanos mūsu latviešu kardināļa J. Vaivoda amatā iecelšanas ceremonijā 2. februārī Romā.

Šis ir pirmais gadījums vēsturē, ka mums ir savs latviešu kardinālis. Tas mums visiem uzliek zināmus pienākumus nākotnē — vēl vairāk savā starpā sadarboties un palīdzēt mūsu tautas brāļiem un māsām dzimtenē. Šis gadījums mūs, visus latviešus, stiprinās garīgi un morāli, neņemot vērā ticības atšķirības.

Privātā audiencē ar kardināli ALKA valdes priekšsēdis nodeva ALKA un Latgaļu Pētniecības institūta (LPI) sveicienus un kopējo dāvanu. Audience noritēja lielā sirsnībā un tēviškīgā gādībā.

Latvieši Romā bija ieradušies no visas pasaules: 12 no ASV, 4 no Italijas, 3 no Vācijas, 2 no Beļģijas, viens no Kanadas un viens no Zviedrijas, kopā 23. Latviešu svētceļniekus Romā informēja un koordinēja prāv. Dr. A. Brumanis un prāv. S. Kučinskis ar Vatikāna Radio latviešu nodaļas darbiniekiem. Ar Vatikāna Radio gādību Dr. J. Dimants, jr. un A. Lambergs noraidīja savus iespaidus un sveicienus latviešiem pasaulē no mūžīgās pilsētas Romas.

6. februārī pāvests pieņēma jauno kardināli J. Vaivodu un visus latviešus audiencē. Šeit arī bija izdevība nodot dāvanas pāvestam no viesiem latviešiem, no PBLA — A. Lambergs un no Zviedrijas — prāv. K. Vilnis. ALKA nosūtīja pāvestam pateicības vēstuli sakarā ar kardināļa J. Vaivoda ievešanu amatā, uzsverot, ka šis gadījums stiprinās mūs, latviešus, šajos pārbaudījumu laikos.

Tautieši līdz šim bijuši ļoti atsaucīgi ar ziedojumiem kopējai dāvanai kardinālim. Tautieši, kas vēl to nebūtu izdarījuši, var nosūtīt ziedojumu uz ALKA vārda — 2330 Innsbruck, Parkway, Minneapolis, Minn. 55421, USA.

Nākošais ALKA kongress notiks Čikagā, Čikagas latviešu katoļu draudzes izkārtojumā 3. un 4. septembrī. ALKA valde aicina visus latviešu katoļu rakstniekus, dzejniekus u. c. kuplināt un veicināt šo sarīkojumu ar savu klātieni un darbiem.

Šogad dziesmu svētku laikā Milvokos notiks latviešu katoļu dievkalpojums 3. jūlijā, plkst. 9, Sv. Gabriela baznīcā — 1575 South 10th Street, ar latviešu katoļu sanāksmi pēc dievkalpojuma. Atceļā no dziesmu svētkiem visi būs mīļi gaidīti uz tikšanos Vandavegā, kur arī notiks pirmā agloniešu tikšanās.

Pašlaik ir paredzēts gadskārtējais latviešu katoļu sabraukums Gaŗezerā ar dievkalpojumu 24. jūlijā, bet plašāka veida programma varbūt nebūs iespējama, jo šis sarīkojums ir pārāk tuvu pārējiem diviem lielajiem sarīkojumiem, proti, dziesmu svētkiem Milvokos un ALKA kongresam Čikagā.

Valde pārrunāja iespēju visiem kopā izdot piemiņas grāmatu vai brošūru krāsās uz laba papīra par mūsu kardināli J. Vaivodu, sadarbojoties visām latviešu katoļu apvienībām un organizācijām brīvajā pasaulē, kā arī latviešu katoļu studentu apvienībai Dzintars un korporācijai Lacuania un garīgai vadībai.

Vislielāko interesi radīja jautājums par pasaules latviešu katoļu apvienību vai federāciju, kas koordinētu visu laju — latviešu katoļu apvienību darbību brīvajā pasaulē, savā starpā ciešāk sadarbojoties ar mūsu garīgo vadību. Šī ideja ir radījusi necerēti lielu atbalstu tautiešos, un to arī atbalsta vairākas latviešu katoļu apvienības. Šāda iestādījuma trūkumu mēs visi izjūtam taisni tagad, šī lielā notikuma gadījumā, kā arī pagājušā gadā tā sauktajā latviešu katoļu kongresā Romā oktobŗa sākumā. Lai mēs būtu vēl iespaidīgāki, turpmāk vajadzīgs šāds iestādījums kā Pasaules latviešu katoļu apvienība vai federācija. Šādu iestādījumu jau vajadzēja nodibināt priekš 30 gadiem. ALKA valde griežas pie visām latviešu katoļu apvienībām brīvajā pasaulē, kā arī pie visiem tautiešiem, ar laipnu lūgumu atbalstīt un veicināt šo ideju. Savstarpēja sadarbība un darbu koordinēšana nevar notikt bez biežas un sīkas savstarpējas komūnikācijas, tāpēc ALKA valde iesaka turpmāk latviešu katoļu apvienībām savā starpā apmainīties ar informāciju.

Rakstnieks, gleznotājs un leģionārs

Egils Kalme

miris 1983. gada 13. februārī.

Viņu pateicībā par kaŗavīru daudzināšanu piemin

DV Centrālā valde.

Mūsu mīļā

Helene Hildegarde Grīns,
dzimusi Sliskevics

dzimusi 1909. gada 22. februārī Dubultos,
mirusi 1983. gada 8. aprīlī Toronto.

Dziļās sērās

vīrs, dēli, vedekla un mazbērni.

Lūdz atsaucību

Sakarā ar J. Zalcmaņa grāmatu Izdotie leģionāri 1946. gada dokumentos, kas atkal radījusi lielu interesi par izdoto īkšķeņiem zviedru un latviešu sabiedrībā, lūdzam visus palīgā ar ziņām, kas noticis ar izdotiem?

Mēs zinām par nelielu skaitu, kas strādā okupētā Latvijā un nav bijuši izsūtīti, par nelielu skaitu, kas miruši soda nometnēs vai atgriezušies mājās un miruši ar sabeigtu veselību.

Vēlāk lūgsim palīgā starptautisko Sarkano krustu. Lūdzam atsaucību.

Latviešu Nacionālā Fonda valde
Box 108
S-101 21 Stockholm.

BOĻŠEVIKIEM IZDOTO SARAKSTS
(Nobeigums)

Dižkareivji, kareivji un izpalīgi:

49. K Ābrāms, Olģerts — 2.4.1928.
50. K Austrums, Aleksandrs — 23.1.1928.
51. B Apinis, Edvīns — 11.11.1912.
52. B Apinis, Edvīns — 30.10.1925.
53. B Auniņš, Herberts — 25.7.1925.
54. B Badītājs, Pēteris — 25.8.1915.
55. B Balodis, Jēkabs —12.4.1912.
56. B Beļskis, Antons — 13.6.1925.
57. K Bergs, Jānis —23.6.1926.
58. B Bertušs, Kārlis — 1.3.1926.
59. B Bērzs, Uldis — 2.5.1925.
60. B Bikmanis, Osvalds — 2.5.1926.
61. B Brauns, Kārlis — 26.6.1925.
62. B Burbergs, Roberts — 30.12.1913.
63. B Caune, Ojārs — 30.3.1922.
64. B Bisenieks, Jānis — 30.4.1925.
65. B Cimmermanis, Kārlis — 19.12.1921.
66. B Cirītis, Pēteris — 10.11.1926.
67. B Daugavietis, Jānis — 17.9.1910.
68. B Daugulis, Oskars — 7.12.1926.
69. B Doma, Oskars — 14.7.1925.
70. B Dzenītis, J. — 5.3.1911.
71. B Edulfs, Vilis — 22.10.1925.
72. B Eglītis, Jānis — 4.10.1925.
73. K Einis, Valdemārs — 31.5.1927.
74. B Ezergailis, Vitālijs — 2.4.1909.
75. B Grasis, Edgars — 6.11.1926.
76. B Gudļevskis, Sīmanis — 17.7.1922.
77. B Ivbulis, Augusts — 11.7.1916.
78. B Kaija, Valdemārs — 10.5.1925.
79. B Kalējs, Pēteris — 9.9.1919.
80. B Kalniņš, Arvīds — 22.10.1925.
81. B Kalniņš, Jānis — 23.6.1912.
82. B Rudenis, Jānis — 2.11.1926.
83. B Kārkliņš, Jānis — 26.7.1924.
84. B Kārkliņš, Jānis — 8.2.1925.
85. B Karlovs, Augusts — 5.10.1926.
86. B Karulis, Richards — 7.7.1926.
87. B Kļaviņš, Eduards — 19.10.1924.
88. B Kļaviņš, Kārlis — 4.2.1926.
89. B Klovāns, Vladislavs — 6.8.1915.
90. B Kočkers, Leonids — 3.4.1926.
91. B Kokins, Mečeslavs — 3.4.1926.
92. B Krastiņš, Oskars — 28.7.1925.
93. B Kronpušs, Linards — 9.11.1926.
94. B Kundziņš, Jānis — 4.10.1909.
95. B Legzdiņš, Pēteris — 23.1.1926.
96. K Liepiņš, Ēvalds — 10.4.1920.
97. K Liepiņš, Manfreds — 15.5.1914.
98. B Mačs, Aleksandrs — 15.5.1923.
99. B Markevičs, Viktors — 2.4.1924.
100. B Maurers, Mārtiņš — 16.9.1920.
101. B Miemis, Boriss — 27.11.1920.
102. B Millers, Aleksandrs — 19.1.1911.
103. B Miničs, Antons — 24.9.1924.
104. B Muižnieks, Jānis — 12.1.1926.
105. B Muižnieks, Modests — 15.11.1922.
106. B Ōlavs, Ernests — 24. 4.1925.
107. B Ozoliņš, Laimdots — 26.11.1925.
108. B Ozoliņš, Roberts — 17.9.1925.
109. B Pabērzs, Alfrēds — 10.6.1912.
110. B Poļanskis, Adolfs — 18.12.1922.
111. B Poļikājevs, Greorgijs — 16.5.1906.
112. B Purmalis, Gustavs — 27.10.1923.
113. K Rediņš, Teofils — 28.5.1927.
114. B Rimicāns, Vincets — 25.3.1923.
115. B Rūja, Ilmārs — 6.11.1926.
116. B Ruks, Valdis — 21.7.1925.
117. B Sils, Viktors — 22.9.1922.
118. K Silamiķelis, Valentins — 26.8.1924.
119. B Siliņš, Richards — 2.2.1926.
120. B Skromanis, Staņislavs — 4.7.1924.
121. B Stenders, Kārlis — 19.8.1915.
122. B Strazds, Pēteris — 25.7.1908.
123. B Šmits-Pētersons, Arnolds — 31.7.1922.
124. B Šteinbergs, Jānis — 8.6.1920.
125. B Tēteris, Jānis — 5.11.1917.
126. B Traubergs, Vilhelms — 28.5.1922.
127. B Udrasols, Alberts — 22.9.1918.
128. B Udrasols, Donāts — 19.9.1925.
129. B Vēveris, Austrums — 16.4.1926.
130. B Vilders, Jānis — 12.2.1909.

Neizdoti palika 17 latvieši un 1 lietuvietis: 2 mirušie, 2 smagi sakropļoti, 9 slimi (starp tiem 6 tbc slimi) un 5 kā atbrīvoti civilbēgļi. To starpā bija 6 virsnieki un 12 instruktori un kareivji. No tiem vēlāk 13 aizbrauca uz Angliju, 1 uz Braziliju un 1 uz Ameriku.

scout roofing

▪repairs▪
▪shingles▪
▪flat roofs▪

929-9088

E. Matiss
33 Rose Ave., Toronto. m4x 1n7

SAVIENOTĀS VALSTIS

ŅUJORKA

● Ņujorkas draudzes bērnu nometnē Katskilu kalnos divnedēļu periodi sāksies 2., 16. un 30. jūlijā, bet pēdējais valodas periods 13. augustā, kas domāts bērniem, kas latviešu valodu neprot vai kam ir grūtības ar valodas lietošanu. Eiropas futbola nometne notiks no 23. līdz 29. jūnijam, volejbola nometne no 10. līdz 16. jūlijam. Piedalīšanās maksa katram vienas nedēļas sporta periodam 125 dol., bet divnedēļu nometņošanas periodam ir dažādas maksas. Ņujorkas draudzes vecāku bērniem 160 dol. par divām nedēļām, citu draudžu bērniem 180, pie draudzēm nepederošiem un valodas periodā maksa ir 200 dol. par abām nedēļām. Reģistrējoties jāiemaksā 25 dolari par katru nometņotāju. Anketas dabūjamas draudzes namā un Ņujorkas draudzes latviešu skolās. Ņujorkas draudzes ģimenes, kas uz nometni sūta vairāk nekā vienu bērnu vai kam bērni pavadīs nometnē vairāk nekā vienu periodu, saņems atvieglinājumus no draudzes Palīdzības fonda. Izstrādāto formulu paziņos vēlāk.

● Ņujorkas draudzē jauniešus iesvētīs divās vietās. Jonkeros iesvēte paredzēta 1. maijā, pieteikušies 6 dalībnieki, bet Salā 22. maijā, tur pieteikušies 9 iesvētāmie.

● Ņujorkas draudzes Jonkeru baznīcā pēc 27. marta dievkalpojuma izdalīja bez maksas žurnāla Ceļa Biedrs iepriekšējo gadu numurus. Daži bija 15—20 gadu veci. Draudzei no šī izdevuma bija lielāks pārpalikums, no kā tā vēlējās atbrīvoties.

● Ar 1983. gada 1. maiju draudzes īpašumā Katskilos ir jaunas īres maksas telpām. Atpūtas namā nedēļā diviem cilvēkiem maksā 80 dol. nedēļā, bet viesu mājā apmēram puse no šīs cenas, atkarā no istabu labuma. Par vienu nakti istabas maksā 9—15 dol. diviem cilvēkiem, sestdienās dārgāk. Telts vieta nedēļā 25 dol., dienā 5 dol., bet iebraukšana nometnē un auto novietošana 1 dol. dienā vai nedēļā. Bez tam vēl ir citas cenu starpības.

● Ņujorkā 27. marta agrā rīta stundā ātri izplatījās ziņa par Amerikas latviešu apvienības priekšsēža Jāņa Riekstiņa nāvi Vašingtonā pēc pirmās dienas ALA valdes sēdes. Četrās Ņujorkas draudzes dievkalpojumu vietās dievkalpojumus ievadīja ar sēru korāli, un mācītājs paziņoja nelaimīgo notikumu. Tikai vēlāk ieguva tuvākas ziņas. Vk

VAŠINGTONA

● Vašingtonas latviešu draudzē 526 draudzes locekļi, no tiem 448 iesvētīti un 78 neiesvētīti. Notikuši 52 dievkalpojumi, 38 bībeles stundas, no tām 35 vadījis evaņģelists T. Šmits, divas draudzes mācītājs A. Veinbergs un vienu Dr. Aija Ozoliņa. Iesvētīti 8 jaunieši, apbedīti 18 latvieši, no tiem 15 draudzes locekļi. Pie dievgalda sešās reizēs bijuši 222 draudzes locekļi. No 1982. gada budžetā paredzētiem 65.000 dol. ieņemti 61.832 dol., bet arī izdevumi bijuši mazāki, 61.248 dol. Jaunā darbības gada budžets paredzēts 70.000 dol. Lielākā daļa no izdevumiem ir atlīdzība draudzes darbiniekiem—24.00 dol., kam jāpieskaita arī izdevumi par mācītāja dzīvokli — 7000 dol. gadā. Draudzes īpašuma uzturēšanai vajadzīgi $16.400. Draudzes bilance 662.225 dol., pie kam draudzes nams un baznīca kopā ir 405.462 dol.

● Pirms 11 gadiem Vašingtonas draudze sāka brīvprātīgo ziedojumu sistēmu, kas aizstāj draudzes nodevas. Visiem mērķiem draudzes kartītēs atzīmēto ziedojumu kopsumma ir 68.224 dol. par pagājušo gadu. Tā pieaugusi par apmēram 8000 dol., salīdzinot ar iepriekšējo gadu. No 280 ziedotāju kartītēm 37 ir tukšas, pie kam daži ir no maksājumiem atbrīvoti, studenti un uz citurieni aizgājušie, bet daži uzskatāmi par parādniekiem. 42 kartītēs ziedojumi pārsniedz 500 dolārus un 71 kartīte ar ierakstiem no 200 līdz 5000 dol.

● Vašingtonas draudzē radīta īpaša komisija, kas rūpēsies, lai baznīcai ierīkotu astoņus krāsainos logus. Komisijas priekšsēdis ir draudzes valdes sekretārs M. Krūmiņš, locekļi dāmu komitejas priekšniece H. Abrante, architekts V. Švalbe un būvkomisijas loceklis I. Krasts. Logu būvēšanu uzņēmies mākslinieks L. Linauts, katrs logs maksās 2000 dol. Logu iesvētīšana paredzēta Mirušo piemiņas dienā. Krāsaino logu projektam var nodot ziedojumus. Vēlāk izgatavos brošūru ar logu attēliem, izveidoto simbolu aprakstiem un izskaidrojumiem, kā arī aizgājēju vārdiem, kuŗu piemiņai nodoti ziedojumi.

● Vašingtonas draudzes skolā šogad nav pirmās, trešās un astotās klases. Skolā mācās 33 bērni no 25 ģimenēm. Vk

ČIKAGA

● Sv. Jāņa draudzes nākamais mācītājs Arturs Liepkalns 27. martā viesojās Čikagā un Pūpolu svētdienas dievkalpojumā Voddeilas baznīcā teica ciešanu laika svētrunu. Dievkalpojums bija ļoti labi apmeklēts. Pēc dievkalpojuma baznīcas sabiedriskās telpās bija bērnu Lieldienu sarīkojums ar cienastu, ko bija sarūpējušas abu draudžu dāmas. Pirms pieaugušo dievkalpojuma bija bērnu dievkalpojums, ko vadīja māc. U. Cepure, kuŗā piedalījās kupls skaits abu draudžu, Sv. Pāvila un Sv. Jāņa, bērni. Ērģeles spēlēja Sarma Priedulāja. Vakarā Sv. Jāņa baznīcā Montrozē notika Sv. Jāņa draudzes rīkotais garīgais koncerts, kuŗā piedalījās baritoni Pēteris Lielzuika un Kārlis Mateus. To ar lūgšanu ievadīja māc. Arturs Liepkalns, ērģeļu pavadījumus spēlēja pianists Valdis Treimanis. Koncerta programma bija plaša, ar skaistām un piemērotām ciešanu laika dziesmām, ļoti labs izpildījums, gan solo, gan dueti, ko klausītāji uzņēma ar lielu atsaucību. Māc. A Rautenšilds sirsnīgi pateicās māksliniekiem un apmeklētājiem. Tas bija jauks ciešanu laika ievadījums.

● Irēnai Štrausai, Čikagas DV apvienības ilggadejai vanadzei, 4. aprīlī apritēja 80 mūža gadi. Viņa dzimusi 1903. g. Rēzeknē, 1924. g. precējusies ar Kārli Štrausu, Brīvības cīņu un Otra pasaules kaŗa cīnītāju. Ģimenē ir 2 dēli un 6 meitas, 19 mazbērni, 3 mazmazbērni. Vecākais dēls Korejas kaŗa veterāns, jaunākais dēls dienējis ASV bruņotajos spēkos. Jubilāre, ilgus gadus čakla vanadžu kopas dalībniece, pieder pie Ciānas draudzes, abi ar laulāto draugu ir arī draudzes darbinieku pulkā. Viņi dzīvo savā labi iekoptajā mājā Rosellē, dārzā audzē puķes un dārzājus. Jubilāre apbalvota ar DV ASV zemes valdes goda rakstu. Vēlam vēl daudz spēka un izturības turpmākajā dzīvē. A.Z.

GRAND RAPIDI

● Latviešu pensionāru biedrības gada sapulci 28. martā Latviešu biedrības namā atklāja priekšnieks Jānis Sulainis. Ar klusuma brīdi godināja nule aizsaulē aizgājušo ALA priekšsēdi Jāni Riekstiņu. Sapulci vadīja Dr. R. Markus, protokolēja Ed. Avots, piedalījās 45 biedri. Biedrības priekšn. J. Sulainis darbības pārskatā pieminēja veikumus sabiedriskā, kultūras un arī saimnieciskā laukā. Arī nozaru vadītājiem bija ziņojumi. Pag. gads devis 1.580 dol. atlikumu. Sapulce pārskatus apstiprināja. Par biedrības priekšnieku ar aklamāciju izraudzīja līdzšinējo J. Sulaini, valdē — P. Ēriņu, A. Unglenieku, H. Vungi, J. Āboliņu, V. Kaminsku un A. Tālbergu. Revīzijas komisijā ievēlēja H. Ķerpi, P. Mozuli un Dr. R. Markusu. Budžetu valde bija sabalansējusi 2.430 dol. apmērā ienākumos un izdevumos. Pirms sapulces bija garšīgas pusdienas, godināja jubilārus, kuŗu bija lielāks skaits.

● Mežvidu pārvalde pavasara un vasaras sezonai izplānojusi šādus sarīkojumus: 15. maijā— Vasaras sezonas atklāšanas sarīkojums, 4. jūnijā — Korporācijas Lettonia izbraukums, no 17. — 19. jūnijam — garīgais saiets (māc. J. Mednis), no 10—23. jūlijam — Bērnu nometne (vadīs māc. V. Fricsone), 23. jūlijā — Jaunatnes pulciņa Koknese izbraukums, 31. jūlijā — Saulriets Mežvidos. Augusta mēnesī — Kristīgais jauniešu saiets, datums vēl nav noteikts, 11. septembrī — draudzes dāmu komitejas rīkotais izbraukums, 25. septembrī — Mežvidu pārvaldes rīkotais vasaras nobeiguma sarīkojums.

● Latviešu biedrības dāmu pulciņa rīkotā mākslas, daiļamatniecības un rokdarbu skate — tirdziņš 24. aprīlī no pl. 12 līdz 16 biedrības namā.

V. Z.

Milvoku Daugavas vanadžu kopas 31. gada dienā vanadzes ar ziedu velti godināja Bruņinieka krusta kavalieri Žani Butkusu. Foto V. Jaunkalnietis.

Milvoku vanadžu kopas jubilejas sarīkojumu kuplināja uvedums Mana tēva valodiņa, Tevi būs man daudzināt. Foto V. Jaunkalnietis.

Nikolajs Seglenieks

Demokratijas kapračі Zviedrijā

VĒSTULE LATVIJAI AMERIKĀ NO STOKHOLMAS

Zviedrijas valsts galva ir karalis, kuŗam formāli nav nekādas varas. Valsti vada valdība, kas ir atbildīga parlamentam — riksdagam. Vairāk nekā 40 gadu ir bijusi sociāldemokratiska valdība, tāda ir arī šodien. Valdības sastādās vienīgi no politiķiem. Tā pašreizējās valdības visi ministri ir sociāldemokratu partijas biedri. Visiem strādājošiem ir jāiestājas arodbiedrībās, kas savukārt ir pievienojušās sociāldemokratu partijai. Tie biedri, kas nav sociāldemokrati, arī ir spiesti maksāt un skaitīties pie partijas.

Visus strādājošos automatiski ieskaitot sociāldemokratu partijā, iznīcina individa brīvās izvēles tiesības. Zviedrijas arodbiedrībām ir lielāka vara nekā valdībai.

Zviedrijā nav kā austrumu kaimiņam, kur pilsoņus uzrauga un kontrolē policija. Zviedrijā ir milzīgs birokratu aparāts, kas vāc skaitļotājos visu informāciju par saviem pilsoņiem. Lai iegūtu dažādu informāciju par saviem pilsoņiem, tiem reizi gadā jāizpilda deklarācijas.

Zviedrijā vecos ļaudis, pensionārus, bērnus un zīdaiņus ieskaitot, uz 1000 iedzīvotājiem gadā izpilda 951 deklarāciju. Salīdzinot ar citām zemēm pasaulē, tas ir visaugstākais skaits, jo ASV izpilda — 428, Francijā — 385 un Rietumvācijā tikai 163.

Pilsoņu sadzīve, privātās rosmes ir normētas ar noteikumiem un likumiem. Katru dienu izdod trīs jaunus likumus. Dažādi lokāli noteikumi mainās simtiem katru dienu.

Raksturīgs piemērs ir Stokholmas pilsētas auto novietošanas vietu uzraudzība. Nodarbināto skaits — 412, no tiem 42 inspektori un 364 „lapplīzes", sievietes, kas nepareizi novietotiem automobiļiem pieliek „lapiņas" ar maksājamo soda naudu. Visa Stokholma sadalīta kvadrātos, katram kvadrātam ir atzīmes par novietošanas vietām, kas kopskaitā 6000 lapās savāktas 20 biezās mapēs. Ieliekamās un izņemamās lapas groza un maina katru dienu. Pārvaldē nav neviena ierēdņa, kas pārzinātu visas lapas. Ko lai dara nabaga auto vadītāji? 1981. gadā 445.000 braucēji Stokholmā atrada pie auto piestiprinātas lapas par nepareizu novietošanu. 16.548 policijā iesniedza sūdzību. 2.155 sodu tūlīt anullēja. 6.220 pēc izmeklēšanas tika atsvabināti no soda naudas. Soda naudas lielums no 21 līdz 71 dol. Šveices laikraksta Neue Zuricher Zeitung korespondents vēlējās iegūt kopiju no 6.000 noteikumu mapēm, bet viņam no sava nodoma bija jāatsakās, jo tās izmaksātu 6.000 dol., un jau tajā pašā dienā desmit lapas nebūtu aktuālas. Birokratus neviens nevar pārmācīt, un no viņiem nevar arī atsvabināties.

Liels skandals bija ar Stokholmas auto novietošanas vietu naudas automatu tukšotājiem. Vairāk nekā 40 „tukšotāju" bija „tukšoto naudu" piesavinājušies. Summa bija neaprēķināma, bet tā bija miljonos. Iejaukta bija arodbiedrība, jo tā 1977. gadā pieprasīja, ka „tukšotājus" nedrīkst kontrolēt — tā būtu necienība pret arodbiedrību biedriem.

Ja kāds vēlas atvērt kādu uzņēmumu, viņam jāizpilda kādas 80 anketas. Ja kādam ir nams vai vasaras mītne un tas vēlas kaut ko piebūvēt, grozīt vai pārkrāsot, viņam jāsastopas ar noteikumiem, kas atrodas vairākās simt mapēs, un ar birokratu lēnību, nesteidzību. Birokrati nekad nesteidzas.

Elektriķu arodbiedrība savus biedrus apdrošināja sociāldemokratu apdrošināšanas sabiedrībā, nemaz neprasot viņu piekrišanu. Tā daudzi tika apdrošināti divās vietās.

Kāda ciema ārpusē atradās benzīna stacija, kuŗu apkalpoja vīrs un sieva. Desmit gadus viņi izpalīdzēja ar benzīnu gaŗāmbraucējiem, bet vienā dienā transporta arodbiedrība pieprasīja, lai vīrs nolīgst kollektīvu līgumu. Pusgadu vīrs cīnījās pret arodbiedrību, tad cīņu zaudēja, un viņam vairs nepieveda benzīnu.

Vasaras brīvlaikā 15 skolotāju piedalījās kādos kursos savas izglītības papildināšanai. Par kursiem nebija jāmaksā. Arodbiedrība izslēdza visus kursantus, jo viņiem bijis jāpieprasa, lai maksā par to, ka tie papildina savas zināšanas. Izslēgšanas motīvs bija, ka vienā arodā nodarbinātiem nevar būt personīgas domāšanas un rīcības brīvības. Tos, kas neklausa arodbiedrībai, izslēdz.

Divas vecenītes visu mūžu dzīvoja savrupnamā. Mājas īpašniece nomira. Lai otrai vecīņai nebūtu māja jāatstāj, viņai bija jāmeklē bankas palīdzība, lai samaksātu 100.000 kronu lielo mantošanas nodokli valstij. Ja banka nebūtu palīdzējusi, vecenītei māja būtu jāatstāj.

Stokholmas priekšpilsētā Vestbergā četriem uzņēmumiem pilsēta paaugstināja īri no 236.000 uz 1,5 milj. kronu. Ja nevarēs vienoties, uzņēmumi likvidēsies, jo nespēj maksāt dārgo īri.

Riksdagā rada tūkstošiem jaunu likumu, kas principā dod varu politiķiem, valdībai, valsts un komūnālām iestādēm un arodbiedrībām. Jaunie likumi nepārtraukti ierobežo pilsoņu brīvību, iniciātīvu. Likumi ierobežo uņēmumu īpašnieku noteikšanu savos uzņēmumos, atņemot rīcības brīvību un racionālu strādāšanu. Uzņēmumu vadītāji bez sevišķām atļaujām nedrīkst atlaist nevienu strādnieku. Tādi vārdi kā „direktors", „uzņēmuma īpašnieks" ir kļuvuši par neglītiem Zviedrijā.

Pirms Riksdaga vēlēšanām 1982. gadā sociāldemokrati solīja pensionāriem „pensiju vērtību nodrošinājumus", zviedru kronas stabilitāti un citas stabilitātes, nodrošinājumus un labumus. Tūlīt pēc jaunās valdības sastādīšanas finanču ministrs deklarēja, ka kronu nedevalvēs. Otrā rītā pēc šī solījuma bija devalvācija. Visi pilsoņi kļuva par 16 proc. nabadzīgāki. Visi skaistie vārdi un solījumi bija aizmirsti. Zviedru tauta saka, ka politiķi ir demokratijas kapračі.

Kāds zviedru rakstnieks rakstīja, ka visi riksdaga deputāti ir simpatiski cilvēki. Ja viens no viņiem lūgtu, lai aizdod 10.000, tad var būt pārliecināts, ka noteiktā laikā 10.000 saņems atpakaļ. Bet tikko laipnie kungi, godīgie deputāti, ir kopā vienā kollektīvā, vienā naktī viņi spēj aplaupīt savus draugus. Vienā vakarā ir 10.000, nākošā rītā pamostoties, ir vairs tikai 8.400 vērtība. Tā ir politika: apzagt, melot saviem vēlētājiem, saviem draugiem, jo tas darīts likuma vārdā, un tad par to nesaņem sodu. Tā ir politiķu demokratija.

Ar Aleksandru Čaku trīsdesmito gadu Rīgā

KUPLI APMEKLĒTS TORONTO LATVIEŠU BIEDRĪBAS DĀMU KOM SARĪKOJUMS

Toronto gandrīz vienā laikā bija izdevība tikties ar diviem vārda un skaņu mākslas kopējiem no okupētās Latvijas. Tie abi ir jauni latvieši, tikko iegājuši savos trīsdesmitajos dzīves gados — Ingūna G. un Tālis Valdis. Viņu izkļūšana no Latvijas bijusi līdzīga un gandrīz vienā laikā. Abi uz brīvo pasauli „izprecējušies": Ingūna apprecējusi šejienes latviešu vīru un Tālis Valdis — sievu. Abos gadījumos iepazīšanās notikusi Latvijas apciemojumā. Ingūna tagad dzīvo ar savu vīru Kalifornijā, Tālis Valdis ar sievu — Kalamazū. Abiem, katram savā reizē, Toronto bijuši priekšnesumi.

Tāli Valdi dzirdējām svētdien, 27. martā, Toronto Latviešu biedrības dāmu komitejas sarīkojumā Latviešu Namā ar romantisku dziesmu un dzeju virkni: Čaks, Rīga un es. To noklausījās turpat 200 apmeklētāju, lai brīdi pabūtu kopā ar Aleksandru Čaku trīsdesmito gadu Rīgā, kas daudziem tagadējiem klausītājiem bijis jaunības laiks, kad visur lasīja Čaka dzeju. Lielākais klausītāju vairums tagad sēdēja sirmām galvām „ar Rīgu sirdī".

Ar Tāli Valdi, kas ir viņa skatuves vārds, uzvārdā Pēkšens, iepazīstināja dzejnieks Modris Lorbergs. Latvijā izaugušais mākslinieks dzimis 1950. gadā Rīgā, mācījies Emīla Dārziņa speciālā mūzikas vidusskolā un Latvijas valsts konservātorijā diriģēšanu. Divus gadus Rīgā bijis studentu tautas deju ansambļa Dancis mūzikālais vadītājs, bet kopš 1977. gada darbojies par aktieri—solistu Rīgas operetes teātrī. Iepazinies un vēlāk apprecējis Kalamazū jaunieti Ilzi, kas ciemojusies Rīgā, un tagad jaunais pāris jau vairākus mēnešus dzīvo Kalamazū. Tālis Valdis cēlies no savā laikā pazīstamās Pēkšenu dzimtas, kuŗas vairāki locekļi bijuši ar mūzikālu un literāru ievirzi. Kāda no šīs dzimts loceklēm rakstījusi jau pirms Aspazijas. Oskars Pēkšens bijis Rīgas radiofona solists, Jānis Pēkšens korporācijas Selonijas filistrs.

Programma, kuŗu Tālis Valdis sniedza Latviešu Namā, bija sadalīta divos posmos. Pirmajā bija uzņemti fragmenti no Aleksandra Čaka dzejoļu kopojuma Iedomu spoguļi, kas Latvijā iznāca 1938. gadā, kad viņam bija jau vairākas grāmatas. Čaka īstais talanta briedums parādījās Iedomu spoguļos, kas uzņemti arī viņa dzejoļu un poēmu kopojumā Mana Rīga un izdots 1961. gadā Ņujorkā. Tālis Valdis bija izvēlējies 12 raksturīgākos Čaka dzejoļus, kuŗus deklamēja, nodziedāja un pats pavadīja uz ģitaras un klavierēm, aizvedot klausītājus Čaka pasaulē un viņa Rīgā.

Programmas otrā posmā bija uzņemtas maz vai mazāk pazīstamu autoru dziesmas ar paša komponētu mūziku un pavadījumu. Tekstu autori visi dzimuši brīvās Latvijas laikā, divdesmito gadu beigās vai trīsdesmito gadu sākumā, kad Aleksandrs Čaks jau bija redzams dzejnieks, savus talantus veidojot tikai svešas varas apspiestībā. Publikai dziesmas un priekšnesums patika, un tā neskopojās aplausiem. Dziedonis saņēma arī ziedus un pat kādas klausītājas skūpstu. Netrūka arī piedevu.

Atgriežoties pie Aleksandra Čaka, kam bija veltīta puse programmas, būtu vietā pieminēt, ka šis talantīgais dzejnieks jau brīvās Latvijas laikā, tātad vairāk nekā pirms pussimt gadiem, bija izkopis mūsdienu modernās dzejas ritmus, kas noder vēl par paraugiem mūsu jaunajiem dzejniekiem. Viņš bija labprātīgi izvēlējies palikt okupētajā Latvijā, kur bija jāsaista dzīve un darbs ar turienes apstākļiem. Čaks mira savā dzimtajā pilsētā Rīgā 1950. gada 8. februārī, vēl nepiedzīvodams 50 mūža gadus, un apglabāts Raiņa kapos. Padomju okupācijā viņš bija pavadījis tikai piecus gadus, taču nevarēja izvairīties no meslu došanas apspiedējiem. Latviešu tautai Čaks tomēr nav bijis atņemams, un viņa devums ir paliekams.

Tālim Valdim par klausītāju atgriešanu brīvās Rīgas gaisotnē ar Aleksandru Čaku beigās pateicās sarīkojuma vadītājs Modris Lorbergs, gaidot viņu rudenī atkal Toronto.

V. S.

RATAS OPTICAL

UN PULKSTEŅU VEIKALS

Mums draudzīgie latviešu klienti!

MĒS ESAM PĀRCĒLUŠIES UZ JAUNĀM TELPĀM — tikai 5 namus uz rietumiem, blakus liķiera veikalam,

219 Danforth Ave, tālr. 465—6251.

ARĪ TURPMĀK JŪS VARAT SAGAIDĪT MŪSU UZMANĪBU UN LAIPNU APKALPOŠANU!

Lai atzīmētu mūsu veikala pāreju jaunās telpās, piedāvājam 20% atlaidi acenēm un 40% atlaidi pulksteņiem laikā no 5.—30. aprīlim.

RATAS, igauņu optiķis.

Lūdzam ievērot!

Lilijas Gleškes uzvedumam „**Senās kāzas**"
7. Vispārējos dziesmu svētkos Milvokos 4. jūlijā
Performing Arts Centrā
mainīts izrāžu sākšanās laiks
1. izrāde plkst. 15 — 17.30
2. izrāde plkst. 19 — 21.30

UZMANĪBU

Latviešu Kaŗa Invalidu Apvienības atpūtas namam ROTĀ

VAJADZĪGS PĀRZINIS

Vēlams precēts pāris, jo arī sievai iespēja strādāt Rotā. Brīvs dzīvoklis un uzturs. Alga pēc vienošanās. Pieteikties ar rakstu.

Adrese; Latvian American Disabled Veterans. Veterans' Center „ROTA", Elka Park, N.Y. 12427.

LKIA VALDE.

Ja domājiet iegādāties jaunu māju vai pārdot esošo, būšu priecīga Jums pakalpot.

A.E. LePAGE (ONTARIO) LTD REALTOR

Maria Tiltins, B.A., B.Ed.
1566 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6P 1A4
Birojā: (416) 537-3431
Mājās: (416) 536-3702

Krišs Sidars

AIZ EZERA BALTI BĒRZI

ROMĀNS

...autors šeit turpina savu iecerēto temu no Debesis nav tālu un liek saviem tēliem darboties mums tik tuvā tālumā, it kā tas viss notiktu ar mums un mūsu varoņiem kādā iemīļotā vietā: Toronto-Montrealā vai pat Čikagas priekšpilsētā. Visi sarežģījumi un atrisinājumi tiek risināti ļoti cilvēcīgi, ar lielu dzīves pieredzes pietāti, bet tomēr romāna varonim beigās ir dzīvības svece jāizdzēš.

Elmāra Damberga illustrācijas. Autora techniskais iekārtojums.
Cena $16.00 ASV un Kanadā
Izdevis Greenwood Printers Ltd.
Pieprasāma DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCĀ
491 College St., Toronto, Ont. M6G 1A5

Humphrey Funeral Home
A. W. Miles Chapel
1403 Bayview Avenue, Toronto
(at Davisville)

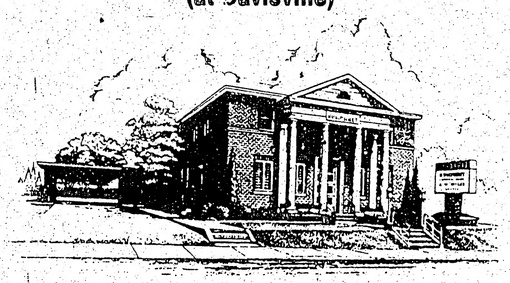

Toronto centrā vislabāk situētais bēŗu nams — tuvu Sv. Jāņa, Sv. Andreja un Sv. Barnabas baznīcām. Smalkjutīgi pakalpojumi latviešu ģimenēm katrā laikā. Bēŗu namu vada Humphrey ģimene jau trešā un ceturtā paaudzē.

487-4523

BALTIC PLASTERING
Lic. 10586
izdara **apmetumu darbus** un veic citus **mazākus māju remontus.** Šinīs darbos 30 gadu prakse.
Lūdz zvanīt **Lielbārdim 536—4496**

SAIŅUS UZ LATVIJU
ĀTRI UN KĀRTĪGI NOSŪTA LATVIEŠU UZŅĒMUMS
BALTIC PARCELS (V. Skultāne)
4 BASKERVILLE ROAD,
LONDON SW18 3RJ
ENGLAND
(Telefons: London 874—0253)
Pieprasiet cenrādi, standartsaiņu sarakstu un pārtikas preču cenrādi latviešu valodā.
Gaisa pasta standartsainis D—6 USA $325.00
Caunādas atdarinājuma vislabākās kvalitātes dāmu kažoks ar vatētu oderi tumši brūnā krāsā (arī ļoti liela mēra)
1 saliekamais lietussargs
1 eleganta dāmu blūze ar gaŗām piedurknēm
250 gr šokolādes kastē
200 gr šķīstošās kafijas.

LATVIEŠU CEĻOJUMU BIROJS RĪKO
1983.g.-GRUPU- CHARTER-LIDOJUMU
uz AUSTRĀLIJU
No 16. dec. 1983.g. — 8. janv. 1984.g.
Sakarā ar Austrālijas Kultūras Dienām & 6. Vispasaules Latviešu Jaunatnes kongresu. Cena: US$ 1585.
L.A. — SYDNEY — CANBERRA — MELBOURNE. SYDNEY—L.A.
Nekavējoša pieteikšanās, lai iegūtu lēto lidojumu.

1984.g. GRUPU LIDOJUMS uz MINSTERI
No 26. jūlija 1984. — 19. augustam 1984.
Sakarā ar Pasaules Brīvo Latvju Dziesmu Dienām. Grupa apceļos **ANGLIJU—HOLANDI—VĀCIJU—AUSTRIJU—ŠVEICI**
Un noskatīsies Oberammergau Passion uzvedumu
PIETEIKŠANĀS NEKAVĒJOTIES. PIEPRASIET BROŠŪRU.

BALTIC TRAVEL & TOURS, INC.
Phone: (206) 824-6612 **P.O. BOX nr. 98794**
Des Moines, Br., Seattle, WA 98188-1728.

INTERESANTAM DARBAM
VAJADZĪGA MAŠĪNRAKSTĪTĀJA
ar labām latviešu valodas zināšanām
daļējam vai pilnam darba laikam pēcpusdienas maiņā.
Gadu skaits nav šķērslis. Var vienoties par stundu vai arī gabala darbu. Lūgums zvanīt darbdienās
465—7902 vai **466—1514.**

*ŽURNĀLS*SABIEDRĪBA*POLĪTIKA*MĀKSLA*
550 Newton Rd., P.O. Box 2371, Littleton, MA 01460
Abonements ASV $: **atsevišķs n-rs $7.-, trīs n-ri $16.50, pieci n-ri $26.- (sākot ar 1. n-ru — 25.-).**
ŽURNĀLA mērķis: brīvas domas, brīvas ziņas — pretstatījums visām varmācībām.

Latviešu rakstāmmašīnas
Varitype operātore
var dabūt darbu strādāšanai arī mājā. Rakstāmmašīnu aizdos. Atlīdzība pēc vienošanās. **Zvanīt vakaros no 7—9 762—5254.**

Andrejs M. Stikuts
B.A., L.L.B.
ADVOKĀTS
20 Queen Street West, Suite 1104, Box 48, Toronto. Canada M5H 3R3
Tel. (416) 977-8720

A/S LATVIEŠU NAMS TORONTO
STEIDZAMI MEKLĒ
PĀRVALDNIEKU
Vēlams precēts pāris. Atalgojums pēc vienošanās. Brīvs dzīvoklis. Lūdz rakstīt **491 College St., Toronto, Ont. M6G 1A5.**

Latviešu kaŗavīri pēc Otra pasaules kaŗa

Daudziem lasītājiem būs labi pazīstama DV izdotā plašā un vēsturiskā astoņu grāmatu serija „Latviešu kaŗavīrs Otrā pasaules kaŗa laikā", ko vēl arvien var iegādāties pa atsevišķam sējumam vai visu kopā. Bet tikai nedaudzi būs pamanījuši, ka ar DV centrālās valdes 1982.g. 9. septembŗa lēmumu nolemts izdot vēl devīto grāmatu ar nedaudz mainītu nosaukumu „Latviešu kaŗavīrs pēc Otrā pasaules kaŗa." Par koredaktoriem apstiprināti DV centrālās valdes ģenerālsekretārs Alfrēds J. Bērziņš, 4400 Muenster/Westf., Dreizehnerstr.5, Western Germany, un atv. ASV armijas pltn. Vilmārs Kukainis, 237 Springmont Rd., Northfield, OH 44067, U.S.A.

Saturā paredzētā 1. nodaļā turpinās iepriekšējās 8. grāmatas apskatu par latviešu kaŗavīriem gūstā, tam pievienojot pieejamās ziņas par repatriantu likteni no gūsta nometnēm un par partizānu darbību. Otrā nodaļā apskatīs sardžu un darba vienību pirmsākumus un sīkāk aprakstīs atsevišķas latviešu palīgvienības Rietumvācijā. Trešā nodaļa būs veltīta latviešiem Brīvās pasaules bruņotos spēkos — ASV, Kanadā, Austrālijā un citās valstīs, bet 4. nodaļā būs iepriekšējo grāmatu labojumi, dienesta pakāpju un goda zīmju tulkojumi, kā arī augstāko latviešu virsnieku saraksts.

Abi koredaktori lūdz lasītājus iesūtīt ziņas un fotogrāfijas šai vienreizējai vēsturiskai grāmatai. Atsevišķu rakstu iesūtītāji saņems brīveksemplārus, bet īsāku ziņu iesniedzējus pieminēs grāmatas tekstā. Līdz šim ienākusi pietiekami informācija tikai par bij. Virsaiša Viestura latviešu sardžu rotu, bet par latviešu kaŗavīriem Kanadā ir apsolīts tikai viens raksts. Vēl arvien trūkst sīkākas ziņas arī par repatriantu likteni no gūsta nometnēm, latviešu partizānu cīņām, latviešiem franču Ārzemnieku leģionā un pirmajiem latviešu sardžu vadiem pie franču un britu armijām Rietumvācijā. Šīs grūtības autentisku ziņu savākšanā un izvērtēšanā tomēr neatbaida abus koredaktorus, kuŗiem ir ilgu gadu pieredze. A.J. Bērziņš ir piedalījies daudzu iepriekš izdoto DV grāmatu rediģēšanā un pašreiz strādā par redaktoru „Laiks, Telpa, Ļaudis" 4. sējumam. V. Kukainis jau vairāk nekā 30 gadus ir vācis informāciju par latviešu kaŗavīru gaitām pēc Otrā pasaules kaŗa un ir pazīstams ar saviem priekšlasījumiem par šo tematu daudzos latviešu centros.

V. K.

DAŽĀDI SAL

Vārīti puķu kā

800 gr. puķu kāpo
sviesta, 1 ēdamk.
ēdamk. cukura, 1/
krējuma.

Puķu kāpostu gal
la rozetēs, notīra u
laiciņu etiķa ūdenī.
ra vieglā sālsūdenī
na uz sieta. Sviestā
tus, pielej izkāstu
novārījumu un krē
liek sadalīto puķu
un uzkarsē. Sakār
pārkaisa ar saberztu

Pasniedz galdā a
gaļas cepumiem va
brokastīs.

Puķu kāposti ar si

800 gr. puķu kā
l. salda krējuma, 3
gr. saberzta siera.

Notīrītu un sād
kāpostu novāra sā
sakārto uz bļodas
viņas veidā.

Uzvāra krējumu
dē, pieliek sakultā
sieru, maisa, kar
kļūst bieza, tad p
kāpostam.

Sautēti zilie kāpos

1 kāpostu galvi
sviesta, 1 sīpols, 1
1 ēdamk. cukura,
etiķa, 1/4 pud.
1 ēdamk. miltu, g
jums.

Notīrītus un no
ļām atbrīvotus kāp
ki saēvelē. Sautē s
pātu sīpolu, pielie
kāpostus un šķēlē
ābolu, cukuru, eti
gaļas novārījumu
dzības. Etiķa pied
tiem dod skaistu
krāsu. Kad kāpo
pietumē, pieliek sā
šas un sautē vēl 10

Šāda veida kā
klāt žāvētai, nov
mēlei vai arī cep
zaķa cepetim un si

Anna Strauta iet
arī vingrošanu.

Anna Strauta

MĀJAS MĀTEI

DAŽĀDI SALĀTI

Vārīti puķu kāposti

800 gr. puķu kāpostu, 50 gr. sviesta, 1 ēdamk. miltu, 1 ēdamk. cukura, 1/8 l. salda krējuma.

Puķu kāpostu galviņu sadala rozetēs, notīra un ieliek uz laiciņu etiķa ūdenī. Tad novāra vieglā sālsūdenī un nosusina uz sieta. Sviestā sautē miltus, pielej izkāstu kāpostu novārījumu un krējumu. Ieliek sadalīto puķu kāpostu un uzkarsē. Sakārto traukā, pārkaisa ar saberztu sieru.

Pasniedz galdā ar dažādiem gaļas cepumiem vai arī otrās brokastīs.

Puķu kāposti ar siera mērci

800 gr. puķu kāpostu, 1/4 l. salda krējuma, 3 olas, 150 gr. saberzta siera.

Notīrītu un sadalītu puķu kāpostu novāra sālsūdenī un sakārto uz bļodas veselas galviņas veidā.

Uzvāra krējumu ūdens peldē, pieliek sakultās olas un sieru, maisa, kamēr mērce kļūst bieza, tad pārlej puķu kāpostam.

Sautēti zilie kāposti ar vīnu

1 kāpostu galviņa, 50 gr. sviesta, 1 sīpols, 1 skābs ābols, 1 ēdamk. cukura, 4 ēdamk. etiķa, 1/4 pud. sarkanvīna, 1 ēdamk. miltu, gaļas novārījums.

Notīrītus un no citām daļām atbrīvotus kāpostus smalki saēvelē. Sautē sviestā sakapātu sīpolu, pieliek saēvelētos kāpostus un šķēlēs sagrieztu ābolu, cukuru, etiķi, vīnu un gaļas novārījumu pēc vajadzības. Etiķa piedeva kāpostiem dod skaistu sarkanīgu krāsu. Kad kāposti mīksti, pietumē, pieliek sāli pēc garšas un sautē vēl 10 min.

Šāda veida kāpostus dod klāt žāvētai, novārītai vērša mēlei vai arī ceptām desām, zaķa cepetim un sivēna gaļai.

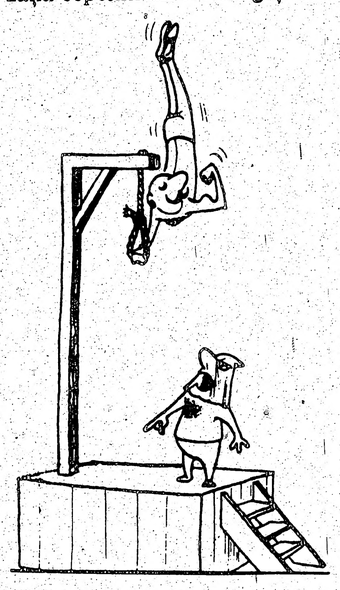

Anna Strauta ieteic diētu un arī vingrošanu.

CEPUMI

Biskvīta veltnis

6 olas, 150 gr. cukura, 70 gr. kartupeļu miltu, 20 gr. smalko miltu, 400 gr. plūmju marmelādes vai jāņogu želejas, 1 citrona miza, pūdercukurs pārkaisīšanai.

Olu dzeltenumus saputo ar cukuru, pieliek saberztu citrona mizu, izsijātus miltus un labi izmaisa. Beidzot iecilā saputotus olu baltumus.

Plāti pārklāj ar pergamenta papīru un pārslacina ar aukstu ūdeni. Uzlej olu masu un vienmērīgi nolīdzina apm. 1/2 cm biezumā. Cep lēnā karstumā gaiši dzeltenu. Izņemtu vēl karstu izgāž uz dēļa, kas pārkaisīts ar cukuru. Noņem papīru un vēl siltu pārziež ar marmelādi vai želeju, satin un pārkaisa ar pūdercukuru.

Atdzisušu sagriež 1/2 cm biezās šķēlēs un sakārto uz stikla šķīvja.

Pildījumam var lietot arī moka krēmu, putu krējumu vai sviesta krēmu. Šie pildījumi karstumu nepanes, tādēļ biskvītu satin nepildītu un atdzesē. Pēc tam atritina un pārslaka, atkarā no pildījuma, vai nu ar saldinātu kafiju, cukura sīrupu vai līdzīgu šķidrumu.

PIRMĀS BEZDELĪGAS

Uz 3x3 paši pirmie no Gaŗezera, pēc tam no Kanadas un tad tikai no dažādām vietām ASV

Trīsreiztrīs, kā zināms notiks Gaŗezerā laikā no 14.—21. augustam ar plašu programmu un dažādām ievirzēm visām paaudzēm. Kā ziņo nometnes vadība, ienākuši jau pirmie pieteikumi. Paši čaklākie bijuši Gaŗezera ciemā dzīvojošie, pēc tam Kanadas latvieši, tad pārējie. Līdz marta beigām bija piesūtīti pavisam 25 pieteikumi, no kuŗiem 16 no Kanadas. Pieteikšanās izdarāma līdz 30. maijam, un ja kāds nav saņēmis plašāku informāciju, to var pieprasīt: Dr. Arnolds Ruperts, 2141 Brunsink N.E., Grand Rapids, Mich., USA, 49503.

V. Z.

Laikraksta
LATVIJA
AMERIKĀ
atsevišķus numurus
var pirkt Toronto
latviešu veikalos
un DV grāmatnīcas nodaļās
Latviešu Namā un Centrā,
kā arī spiestuvē.

Polijas latviešiem atvērti draudzības vārti

Latvijas Sarkanam Krustam izdevies apzināt 80 Polijas latviešu

Bez plašā latviešu deportēto apzināšanas darba divu pēdējo gadu laikā mūsu Sarkanā Krusta galvenajai pārvaldei Minsterē izdevies izveidot sekmīgu palīdzības akciju Polijas latviešu labā. No tikko nolasītā darbības pārskata LSK galvenās valdes sēdē bija redzams, ka nosūtīti 160 pārtikas saiņi ar bagātīgu saturu, kā arī bērnu drēbītes. Aprūpes vajadzībām tautiešiem Latvijā un Polijā izdotas vairāk nekā 46.000 markas. Tik plašs palīdzības darbs bija iespējams tikai ar Venecuēlas latviešu un citu labvēļu atsaucīgajiem ziedojumiem. LSK ierosināti, prāvs skaits Minsteres latviešu pievienojušies minētajai palīdzības akcijai ar individuāliem sūtījumiem. Losandželosas organizācijas izprāsījušas mūsu Sarkanajam Krustam Polijas latviešu adreses, kādēļ uzsāktais darbs atradis rosīgu turpinājumu.

Skaidrāku pārskatu par apstākļiem Polijā dod turienes latviešu vēstules. Silta pateicība par trimdas latviešu draudzīgi pasniegto roku dveš pretim no ikvienas rakstu rindiņas. Kāda latviete, kas jau pirms viena gada saņēma pārtikas saini grūtā brīdī, raksta: „Šodien visu dienu staigāju kā apreibusi gan no pārsteiguma, gan no prieka. Kad es vēl šaubījos, nez' vai mana vēstule ir saņemta, šodien saņēmu Jūsu sūtīto pārtikas saini. Pat grūti aprakstīt, ko es pārdzīvoju, ieraugot tās saturu, tik lielisku un bagātīgu! Viss tik skaistos un estētiskos iesaiņojumos, un tāda produktu dažādība, kur dažkārt tik daudz šeit nav pa visu veikalu. Sirsnīgs, sirsnīgs, mīļš paldies! Paka taisni ideāla un tik ļoti noderīga. Visvairāk priecājos par margarīnu, ka nu beidzot varēšu kārtīgi sasmērēt maizīti, lieliska arī žāvētā gaļa, tāpat siers, buljona kubiciņi un viss, viss pārējais. Nopriecājos arī par kafiju, jo to vienmēr dzēru, kad bija, tagad to nevar dabūt. Speciāls paldies par tām papīra zalvetēm, ar ko bija aizpildītas visas tukšās vietas pakā. Šeit nevar dabūt ne drēbi, nedz papīru, tātad arī tie noder. Paka pienākusi ļoti ātri vislabākajā kārtībā, nebija vaļā taisīta. Muitā nebija jāmaksā. Ļoti grūti laiki mums ir pienākuši. Uz kartiņām ēdienu normas ir mazas, pie kam ļoti grūti ko dabūt. Visur ir gaŗas rindas, bet preču maz vai nemaz. Dzīvoju ļoti vienkārši. Divpadsmit gadus strādāju ķieģeļu ceplī. Tā bija tā riebīgākā un netīrākā vieta zemes virsū. Atalgojums bija mazs. Ar 60 gadiem bija jāiet pensijā". Jau no šīs vēstules daļas daudzkas noskaidrojas.

„Mīļie, mīļie nezināmie!" raksta cita vientuļa latviete. „Liels un sirsnīgs paldies par negaidīti saņemto Ziemsvētku dāvanu — bagātīgu paku. Nesaprotu, kā tas notika, ka es, ne tik laba un ne tik pārāk ticīga, tā tiku apbalvota. Esmu vecs cilvēks, un gan nekas mani nevarēja vairāk iepriecināt uz svētkiem kā saņemtās pakas saturs. Tur bija rūpīgi ielikti visādi gardumi, lietas jau šeit sen neredzētas. Jā, cilvēks jūtas kā pasakā. Aiz trejdeviņiem kalniem ir zeme, kur viss ir dabūjams. Mūsu dzīve un iespējas droši vien ir zināmas. No dzimtenes esmu prom 38 gadus, kur tas laiks! Vēlreiz mīļi pateicos".

Kāds jauneklis raksta: „No tēvzemes izbraucu kā mazs trīspadsmit gadu vecs puika uz Meklenburgu. Pa grumbuļaino ceļu nonācu S. (vietu nemin, Red.) Ar lielu pārsteigumu saņēmu Jūsu lielisko paku. Ļoti liels paldies. Visas lietas ļoti labas. Kauns man pat rakstīt, ka tādu paku saņēmu pirmo reizi un mājā bija tikdaudz prieka."

Tad vēl kāda cita saiņa saņēmēja: „Paka ar man ziedotām uzturvielām pienāca. Viss bija vislabākā kārtībā pēc saraksta. Galva apreiba no visas tās bagātības. Nevaru saprast, ka tā domāta man. Lai Dievs atlīdzina devējam un sūtītājam. Grūti iedomāties, no kurienes Jums mana adrese, kaut vēlētos to zināt. Pateicoties Jūsu pūlēm, esmu apgādāta ar vērtīgām uzturvielām ilgākam laikam."

Un kaut arī mēs varētu atstāstīt vēl desmitām citu vēstuļu saturu, tad nobeigsim šo pateicību virkni ar sekojošo: „grūti atrast īstos vārdus, ar kuŗiem izteikt to prieku, kādu sagādā man Jūsu labsirdība. Atkal saņēmu lielo paku ar bērnu drēbītēm un cukuru. Tik ļoti noderīga tagad katra lupatiņa, jo veikalos nekā tāda nav. Zeķu bikses un viss, viss maniem mazajiem ir kā Dieva dāvana. Visi četri zēni apģērbti kā kungi, un pāris svīteru, lielākās bikses un kurpītes tika vēl piektajam — vīra māsas mazdēlam. Viņa visai trūcīgi dzīvo, ir šķīrusies ar vīru, chronisku dzērāju. Tādēļ mēs, cik varam, palīdzam viņai. Es pazīstu latviešu dāvināšanas prieku. Vēl un vēlreiz Jums vissirsnīgākais paldies par sūtījumu."

Visas pateicības vēstules Latvijas Sarkanais Krusts un no tā iesaistītās personas saņēmušas latviešu valodā. Zinot, ka daž labs rakstītājs pavadījis Polijā gandrīz jau četrdesmit gadu, tik teicama latviešu valodas prašana pārsteidz. Turpretim reti kādam īsti latvisks uzvārds. Piemērojoties vietējiem apstākļiem, tie pieskaņoti poļu rakstības paveidam. Dažas vēstules nobeidzas ne vien ar siltiem pateicības vārdiem, bet vēl ar patriotiskiem vārdiem: „Dievs lai svētī Latviju!"

Ir labi, ka palīdzības akcija Polijas latviešiem tagad sadalās pa dažādām vietām, jo pāris simts saiņu sagatavošana un nosūtīšana LSK Galvenajai pārvaldei, kuŗai nav algotu darbinieku, vienai vien nav pa spēkam. Šoreiz gan tas godam paveikts. Uz Latviju pēdējā darbības posmā, kā to ziņoja ģenerālsekretāre Aina Šilde, savukārt nosūtīti 25 saiņi ar iepriekš samaksātu muitu un 11 sīkpakas.

Kā bija redzams no atsevišķo nozaŗu vadītājiem, arī pārējā darbības jomā Latvijas Sarkanajam Krustam veicies. Stipri paplašināta deportēto apzināšana un dokumentācija. Viss vairums ziņu gan attiecas uz tiem Latvijas iedzīvotājiem, kas aizvesti uz krievu arktiskajiem apgabaliem pirms 20—25 gadiem. Jaunās liecības sakopotas archīvā. Ziņu vākšana turpinās, kādēļ trimdas latvieši darītu pareizi, iesūtot LSK viņiem zināmo par tiem, kas deportēti no Latvijas pēc 1944. gada. Nepieciešamas ziņas arī par apcietinātiem un politiski vajātiem. LSK pūlas noskaidrot, kad un no kurienes kāds aizvests, kā arī soda apgabalu, kurp tas nosūtīts. Tā kā vairāki deportēti pa divi lāgiem, tad bez minētajām ziņām uzrādāmi arī soda laiki.

Zīmīgi, ka to vidū, kam laimējies pēdējos gados izkļūt brīvajā pasaulē, netrūkst tādu, kas savukārt smakuši padomju soda nometnēs.

Ar atbraucējiem no Latvijas tomēr vērojamas grūtības. Ja arī izdodas izkļūt, tad lielā bezdarba dēļ rietumzemēs grūti atrast darbu. Arī ar okupētajā Latvijā nobeigto vidusskolu, kuŗai šaurāks mācību kurss, nav iespējams studēt. Stāvokli glābj iestāšanās Minsteres latviešu ģimnazijā, kas nodrošina piemērotu abitūriju un pašas mācību valodas dēļ vien atvieglo izglītības turpināšanu.

Plašu un svētīgu darbu izveidojusi LSK Neredzīgo kopa. Tās reģistrēto biedru skaits tagad sasniedzis 65. Tikai tagad daudzi, kas nav vēl pilnīgi zaudējuši redzi, bet kam arvien rodas grūtības ar redzesspēju, apzinājušies, ka lielu ieguvumu viņiem sagādā Skaņu lenšu un kasešu bibliotēka, kas atsaucīgi izsūta informāciju un grāmatu ieskaņojumus skaņu rakstā.

Mūsu Sarkanajam Krustam ir teicama sadarbība ar citām organizācijām. Daudzus aprūpes jautājumus kārto LSK direktors Dr. Jānis Āboliņš Stokholmā turienes Sadarbības komitejā.

Māsu kopas vadītāja Lūcija Vintere vēl vienmēr apzina kādreizējās Sarkanā krusta māsas. Galvenās valdes locekļi V. Kreicbergs, Dr. Olga Medne Berlīnē, Tatjana Liepiņa Ludvigsburgā un monsiņjors Dr. K. Ručs Luvānā, kā to rādīja viņu ziņojumi, palīdzējuši izkārtot dažādus aprūpes jautājumus viņu darbības rajonos.

LSK Galvenās valdes sēdi, kas notika Minsterē, vadīja vicedirektors Ād. Šilde.

Neattaisnojamu apvainojumu...

(Turpinājums no 1. lp.)

Latviešu tauta nekad nav bijusi antisemītiski noskaņota, un brīvā Latvijas republikā žīdu minoritāte bija pārstāvēta parlamentā un baudīja tādas privilēģijas izglītības laukā kā nevienā citā valstī visā pasaulē. To vēl šodien var apliecināt lojālie žīdu izcelsmes latviešu pilsoņi, kas, pārcietuši nacistu asinsdzīres un krievu sodu nometnes, ir izkļuvuši rietumos. Šādi prominenti Latvijas pilsoņi atrodas arī Kanadā, un nav šaubu, ka vajadzības gadījumā tie drosmīgi liecinātu par patiesām latviešu un žīdu vēsturiskām attieksmēm.

Iedomāto nacistu medībās pēdējos gados uz čekas iespēlēto viltus liecību pamata cietuši daudzi cienījami latviešu patrioti. Nacistu vajāšanas manijas apsēstais Vīzentāls mēģināja iznīcināt Zviedrijā dzīvojošo pulkvedi Lobi, kaut labi zināja, ka pulkvedis Lobe bija tas, kas Hitlera armijai iebrūkot Latvijā, apturēja jebkādus varasdarbus pret žīdu minoritāti provinces pilsētiņā, kur viņš bija sajukuma laikā uzņēmies atbildību par pilsoņu drošību.

Vēl nesen amerikāņu televīzijas raidījumā 60 Minutes vairākkārt rādīja ,,kara noziedznieku'' maj. Vili Hāzneru. Tas, ka nepatiesi apvainotais latviešu virsnieks jau tiesā bija sen attaisnots, tendenciozam raidījuma autoram likās nesvarīgi.

Nacistu raganu medībās cietuši arī citi nevainīgi latvieši. Tā kādreiz populārais sportists Ed. Laipenieks tika apsūdzēts, apšaubāmu liecinieku nomelnots Kalifornijā notikušajā tiesā. Šajā tiesā līdzās okupētās Latvijas čekas pārraudzībā uzņemtai ,,lieciniekū'' videolentei savas ciešanas vācu okupācijas laikā noliecināja arī latviešu izcelsmes Kanadas pilsonis. Vai par brāļošanos ar komūnistiem saņemta pļauka uzskatāma par kara noziedzību? Žēlabainais torontietis daudzkārt mērojis ceļu uz Rīgu un Maskavu un, lai piepelnītos, uzņēmies pat tūristu pavadoņa misiju. Ed. Laipenieku attaisnoja, bet naudīgie apsūdzētāji spriedumu pārsūdzēja, un pēdējais vārds vēl nav teikts.

Nomelnoto latviešu aizstāvēšanai radītais Patiesības Fonds mums jāatbalsta visiem spēkiem, jo līdz ar nevainīgi apsūdzēto rehabilitēšanu mēs aizstāvam mūsu tautas godu.

Aizvadītās nedēļas ceturtdienā Kanadas CBC valsts televīzijas raidītājā pēc hokeja sacīkstes, kuŗai sekoja miljoniem skatītāju, vēlā pusnakts stundā aktuālitāšu raidījumā Žurnāls paneļa diskusijās tika skarts kaŗa noziedznieku jautājums, pie tam viens no Barbaras Framas paneļdiskusijas locekļiem pieminējis attaisnoto, bet vēl arvien vajāto Kalifornijā dzīvojošo Eduardu Laipenieku. Bet ne tas vien. Daugavas Vanagu organizācija nosaukta par iestādījumu, kas savās rindās slēpjot bijušos SS locekļus un nacistu kolaborantus.

DV vadība, sazinājusies ar LNAK, pieprasījusi no CBC pieminētā raidījuma videolentes kopiju. Pēc tās saņemšanas, saziņā ar pieaicinātiem juristiem, noteiks turpmāko rīcību.

Te jāpiezīmē, ka vēl nekur nav uzsākta prāva pret tiem masu slepkavām, kas komūnistu okupācijas pirmajā gadā nogalināja tūkstošiem nevainīgu latviešu patriotu. Tāpat nav ievadīta izmeklēšana par to, kas Brazilijā ievilināja lamatās un zvēriski nogalināja latviešu lidotāju kapteini Herbertu Cukuru.

Nav šaubu, ka kādā dienā starptautiskā tribunāla priekšā būs jāatbild tagadējās Latvijas okupētājiem. Varbūt ka apspiestā tauta līdz tiesas dienai spriedumu būs jau pati izpildījusi un vainīgie saņēmuši pelnīto sodu. Taisnības zobens ir ass, nevainīgos tas neskaŗ. Tādēļ mēs varam droši protestēt pret nekrietniem uzbrukumiem mūsu tautai, jo šo uzbrukumu rezultātā nav jācieš ne tikai mums pašiem, bet arī mūsu bērniem un bērnu bērniem.

DVTK ATKĀRTOJUMA IZRĀDE TORONTO

TORONTO
SESTDIEN
30. APRĪLĪ
PL. 18.30

Brockton High school, Croatia St. (agrāk—Awde St.)
PIE DUFFERIN PAZEMJA

O.M.T.A. FESTIVALĀ GODALGOTAIS UZVEDUMS
• *Labākā luga* •
• *Labākā režija* •
• *Labākā ansambļa spēle* •

Gunāra Vērenieka režijā
R. Rose's luga
BEZ ŠAUBĀM?

Biļetes: DV grāmatn. College St. Tel. 921—7121

KANADAS ZIŅAS

MONTREALA

● Montrealas DV nodaļas Latviskās izglītības apgūšanas saietā pulcējās 24 dalībnieki. Jaunā paaudze izteica atziņu, ka par latvieti var saukties cilvēks, kuŗa vecāki ir latvieši, kas runā latviešu valodu, pats sevi atzīst par latvieti, dzīvo un darbojas latviskā vidē. Vairāki jaunieši uzsvēra, ka juridiski varbūt cilvēks var būt latvietis, bet ja viņš neko nedara latviešu sabiedrībā un nerunā latviski, viņš ir ,,miris latvietis''. Izskanēja pārliecība, ka var būt labs un īsts latvietis, bet var būt arī pavisam vājš latvietis. Svarīga ir ,,asins balss'', kas gan nav viegli izskaidrojama, bet noteikti pastāv un parādās dažādos laikos. Vairāki jaunieši uzsvēra, ka latviešu valoda ir nepieciešama un tai būtu jābūt labai. Visumā pateikt un definēt, kas ir latvietis, nav viegli, nepastāv nekādi atzinumi, bet ir katra paša subjektīva doma un pieeja.

E. Čopa teica, ka latvietis ir arī tas, kam tikai viens no vecākiem ir latvietis. Liela nozīme ir izcelsmei, jo latvietis pēc savas dabas ir viensētnieks, stādīgs, ar sacensības garu, nav saticīgs un mīl sevi cildināt; viņš ir dabas cilvēks, to mīl un taupa.

Z. Valdheims savukārt domāja, ka tautība ir kultūras jēdziens. Cilvēks piedzimst bez tautības, bet tajā ieaug ar laiku, iepazīstoties ar attiecīgo kultūru. Viņš arī domāja, jo latvietis vecāks gados, jo viņš ir vērtīgāks savu pieredzējumu dēļ.

Agrumu Pēteris piebilda, ka par latvieti varētu uzskatīt arī jaukto laulību partneri, ja viņš pats to vēlas, dzīvo latvisko dzīves veidu un cenšas iemācīties latviski. Cilvēks var runāt arī latviski, bet ja viņš pats sevi neatzīst par latvieti, tautību nevar uzspiest.

Jautājumā, vai būtu jāpaliek par latvieti, doma bija skaidra, ka tas jādara, jo nemaz citādi nevarētu būt. Latvietība ir vērtība un bagātība.

Izskanēja nožēla, ka ,,ne tik labi latvieši'' nepiedalās latviskā vidē, latviskos sarīkojumos redzami tikai pa reizei vai nemaz. Kas būtu darāms, lai šos latviešus ieinteresētu un panāktu viņu rosīgāku līdzdalību? Bija pat doma apstaigāt mājas un mēģināt viņus pārliecināt un aicināt.

Pārrunās dzīvi piedalījās ne tikai grupas dalībnieki, bet arī klausītāji, izteicot daudz domu. Šādas pārrunas atdzīvina un ierosina.

Agrumu Pēteris.

SV. KATRĪNAS

● Vanadžu kopas pilnsapulcē valdes priekšs. Milija Zvejniece pateicās visām vanadzēm par sadarbību un sekmīgi veikto darbu. 1982.g. pie kopas piederēja 55 vanadzes, notikušas 10 valdes sēdes, izrīkoti 4 lielsarīkojumi: Daudzkultūru centrā Latviešu diena, vanadžu kopas 30 g. atceres sarīkojums, Senatnes raibais vakars, Jaungada balle. Bez tam tradicionālais Ziemas svētku tirdziņš un eglītes vakars; vanadzes palīdzējušas Latviešu Centrā Toronto, aktīvi piedalījušās Daudzkultūru etnisko grupu pārstāvju sanāksmēs.

Atlikums kasē uz 1983.g. 1. janvāri ir 11.821.46 dol. Lielākais ziedojums bijis Patiesības Fondam — 1050 dol., bez tam ziedots Nac. Fondam Zviedrijā, Kristus Dārzam, Gaismas akcijai, Sidrabenei, Saulainei, Ārējai informācijai, skautiem un jaunatnei. Nosūtītas kartītes un vēstules ieslodzītiem aiz dzelzs aizkara, vanadzes apciemojušas slimos tautiešus slimnīcās un ar savu programmu iepriecinājušas šejienes veco ļaužu mītnē. Pie kopas pastāv koris Senatne, ko vada Ārija Freimane. Tas cītīgi gatavojas Milvoku dziesmu svētkiem. Pastāv arī vakarētāju kopa Lilijas Miķelsones vadībā, kas čakli darina rokdarbus gan Ziemas svētku tirdziņam, gan dāvanām; darbojas teātŗa kopa Emmas Krūmiņas vadībā. 1982.g. paredzēto ziedojumu atlikumu pilnsapulce nolēma piešķirt Patiesības Fondam — 1000.00 dol. un dejas grupai Jandāls (kuŗai vanadžu kopa ir ,,krustmātes'') 1000.00 dol. Pilnsapulce vienojās izdarīt valdes kandidātu vēlēšanas, jo pag. gadā 2 ievēlētās kandidātes iegāja valdē. Ievēlētās kandidātes ir Lidija Vērdiņa un Anna Zālamane. Kanadas vanadžu salidojumā Sv. Katrīnu vanadžu kopu pārstāvēs: Anna Aālamane, Ieva Ķere, E. Konrade, E. Krūmiņa, A. Freimane un M. Dālberga.

Z.

OTAVA

● DV nod. bij. ilggadējais priekšsēdis un viens no nodaļas dibinātājiem Kārlis Bērziņš 21. martā atskatījās uz 70 mūža gadiem. Jubilārs nāk no Ziemeļvidzemes, beidzis Cesvaines ģimnaziju, piedalījies pēdējā kaŗā un piedzīvojis gūstu Cēdelgēmā. Kanadā dzīvojis Hamiltonā, vēlāk pārcēlies uz Otavu. Redzam viņu atkal aktīvi darbojamies DV nodaļā. Jubilejā viņu ar velti sveica pašreizējais nod. priekšsēdis K. Millers un vanadžu kopas pārstāve Erna Dzītare ar jubilejas kliņģeri, bet Milda Millere ar ziediem. No ev. lut. Miera draudzes sveicināja priekšn. Eg. Jēkabsons.

HAMILTONA

● Latviešu skola Hamiltonā sestdien, 26. martā, baznīcas lejas zālē bija rīkojusi komponista Jāzepa Vītola 120 gadu piemiņas vakaru. Par J. Vītola dzīvi un darbiem referēja viņa audzēknis komponists I. Sakss.

Trīs J. Vītola latviešu tautasdziesmas uz klavierēm spēlēja latv. ģimnazijas audzēkne A. Ādlere. Ģimnazistes L.Šteinberga, A. Jēgere, A. un L. Ādleres nodziedāja vienu J. Vītola dziesmu. Bija arī mūzikālas illustrācijas skaņu lentē. Interesanto un saistošo referātu noklausījās 75 tautieši. Bija arī kafijas galds.

● Kristus ev. lut. latviešu draudzes Hamiltonā koŗa garīgs koncerts notiks sestdien, 30. aprīlī, pl. 19 baznīcā. Piedalās: Anita Rundāne — ērģeles, Dace Kārkliņa-Hollis — mecosoprāns, Artūrs Jansons — altvijole, draudzes koris, dir. Alma Skudra-Kārkliņa, pie ērģelēm — Jānis Grīnvalds. Programmā J.S. Bacha, Hendeļa, Mocarta, J. Vītola, Em. Melngaiļa u.c. darbi. **J.G.**

Gaidu un skautu sarīkojumi

ASV un Kanadas gaidu un skautu jendu konference notiks no 15.—17. aprīlim Ramada Inn, 401 & Don Valley, Toronto. Paredzētas kopējas un atsevišķas gaidu un skautu apspriedes, kā arī apspriedes pa nozarēm. 16. aprīļa vakarā vadītāji un vadītājas pulcēsies saviesīgā vakarā gaidu un skautu garā. Atvadu pusdienas paredzētas Latviešu Centrā svētdien. Šādas konferences tiek rīkotas ik pa divi gadiem, pārmaiņus ASV un Kanadā.

Sv. Juŗa dienas sarīkojums paredzēts svētdien, 24. aprīlī, Sidrabenē. Rīkotāji ir Hamiltonas Aiviekstes skautu vienība. Piedalās gaidas un skauti no Toronto, Sv. Katrīnām un Hamiltonas. Sākums plkst. 10 no rīta ar svētbrīdi, kam sekos parāde, mežinieku pusdienas un āra nodarbības pa nozarēm.

Kanadas gaidu un skautu jendu 25 gadu jubilejas nometne notiks Saulgriežos, Dr.Šteina īpašumā pie Boltonas, no 1.—9. jūlijam. Paredzēti divi lielie ugunskuri 2. un 8. jūlijā, kuŗos viesi būs laipni gaidīti.

Pateicība

Izsaku vissirsnīgāko pateicību mācītājam J. Cālītim, ērģelniecei E. Timermanei, DV Toronto nodaļai par atvadu vārdiem, goda sardzes dalībniekiem, vanadzēm par sagādāto bēŗu mielastu, DV Klubam un darbiniekiem, ziedu sūtītājiem un visiem, kas piedalījās

Kārļa Dzelzes

izvadīšanā pēdējā gaitā uz Jorkas Latviešu kapsētu Toronto.

Arnolds Putniņš,
testamenta izpildītājs.

SARĪKOJUMU KALENDĀRS

24. aprīlī no pl. 11.30—15 Latviešu Centrā azaids.

PĀRDODAMA MĀJA

Kesvikā, latviešu centrā, ļoti labā stāvoklī, ar iekoptu dārzu un nedaudz jauniem augļu kokiem un krūmiem. Tuvākai informācijai lūdzu zvanīt
(416) 476—2400 katrā laikā